

SZKOLENIE BHP

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Szkolenie BHP
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny
3.	Język przedmiotu	Język polski
4.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru
5.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I
6.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
8.	Formuła przedmiotu	Wykłady
9.	Wymagania wstępne	Brak
10.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne
		Studia niestacjonarne
		Wykłady - 4 godz.
		Wykłady - 4 godz.
11.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne
		Studia niestacjonarne
		Wykłady – 0 punkt ECTS
		Wykłady – 0 punkt ECTS
12.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami dotyczącymi bezpieczeństwa pracy, z ogólnymi przepisami dotyczącymi BHP, zagrożeniami dla zdrowia i życia człowieka i chorobami zawodowymi.
13.	Metody dydaktyczne	Wykład przy użyciu elementów multimedialnych.

14.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów:</p> <p>Zaliczenie (Z) w I semestrze.</p> <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na zajęciach oraz aktywność</p> <p>W zakresie wiedzy- aktywność na zajęciach W zakresie umiejętności- samoocena W zakresie kmpetencji społecznych - obserwacja</p>	
15.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <p>Podstawowe pojęcia bezpieczeństwa i pracy. System ochrony pracy w świetle przepisów prawnych. Zasadnicze przepisy dotyczące BHP. Zagrożenia dla zdrowia i życia, ich klasyfikacja. Problemy wypadków i chorób zawodowych.</p>	
16.	Zamierzone efekty uczenia	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna :</p> <p>AW.27- ma wiedzę o człowieku, w tym o zagrożeniach dla jego zdrowia i życia oraz chorobach zawodowych A.W.28- ma wiedzę o normach i przepisach prawnych z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy i systemu ochrony pracy</p>
		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student potrafi :</p> <p>A.U.13- potrafi analizować przyczyny i informacje o zagrożeniu życia i zdrowia prawidłowo posługuje się przepisami prawnymi z zakresu system ochrony pracy oraz BHP A.U.14- potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w praktyce zawodowej</p>
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>K.9.-potrafi pracować w zespole, przyjmując w nim różne role K.10-potrafi prawidłowo określić priorytety służące rozwiązaniu określonego problemu dotyczącego BHP</p>
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>„BHP w praktyce” Bogdan Rączkowski Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o. Gdańsk 2009 r.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Aktualne akty prawne (Kodeks pracy, regulaminy, akty wewnętrzne, uczelniane)</p>	

SZKOLENIE BIBLIOTECZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Szkolenie biblioteczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 godz.	Wykłady - 1 godz
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady – 0 punkt ECTS	Wykłady – 0 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów I roku z organizacją i funkcjonowaniem systemu informacyjno-bibliotecznego, zdobycie umiejętności wyszukiwania i selekcji informacji, krytycznej oceny źródeł, opanowanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi narzędziami informacyjno-komunikacyjnymi	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem środków audiowizualnych.	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z) w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na zajęciach oraz aktywność. W zakresie wiedzy- aktywność na zajęciach W zakresie umiejętności- samoocena W zakresie kmpetencji społecznych - obserwacja</p>						
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów: Organizacja systemu informacyjno-bibliotecznego PWSZ w Głogowie . Charakterystyka zbiorów. Zasady korzystania z katalogów bibliotecznych oraz zbiorów i źródeł informacji. Elektroniczne źródła informacji. Czasopisma elektroniczne. Bazy danych. Biblioteki cyfrowe.</p>						
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="344 651 531 920">Wiedza</td> <td data-bbox="531 651 1557 920"> <p>W zakresie wiedzy student zna : A.W.29-Posiada wiedzę z zakresu metod przeszukiwania katalogów komputerowych, stosowania różnorodnych kryteriów wyszukiwawczych A.W.30-Zna serwisy książek i czasopism elektronicznych, platformy ich udostępniania oraz metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych A.W.31-Orientuje się w zasobach bibliotecznych uczelni oraz zna zasady korzystania</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="344 920 531 1055">Umiejętności</td> <td data-bbox="531 920 1557 1055"> <p>W zakresie umiejętności student potrafi : A.U.15-Posiada umiejętność wyszukiwania informacji oraz krytycznej analizy źródeł</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="344 1055 531 1182">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="531 1055 1557 1182"> <p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: K.10. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, w tym doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności przy wykorzystaniu zasobów bibliotecznych</p> </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna : A.W.29-Posiada wiedzę z zakresu metod przeszukiwania katalogów komputerowych, stosowania różnorodnych kryteriów wyszukiwawczych A.W.30-Zna serwisy książek i czasopism elektronicznych, platformy ich udostępniania oraz metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych A.W.31-Orientuje się w zasobach bibliotecznych uczelni oraz zna zasady korzystania</p>	Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi : A.U.15-Posiada umiejętność wyszukiwania informacji oraz krytycznej analizy źródeł</p>	Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: K.10. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, w tym doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności przy wykorzystaniu zasobów bibliotecznych</p>
Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna : A.W.29-Posiada wiedzę z zakresu metod przeszukiwania katalogów komputerowych, stosowania różnorodnych kryteriów wyszukiwawczych A.W.30-Zna serwisy książek i czasopism elektronicznych, platformy ich udostępniania oraz metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych A.W.31-Orientuje się w zasobach bibliotecznych uczelni oraz zna zasady korzystania</p>							
Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi : A.U.15-Posiada umiejętność wyszukiwania informacji oraz krytycznej analizy źródeł</p>							
Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: K.10. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, w tym doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności przy wykorzystaniu zasobów bibliotecznych</p>							
18.	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zawartość strony www Biblioteki PWSZ w Głogowie, ogólnoakademickie i medyczne bazy danych w dostępie otwartym oraz licencjonowanym 2. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach <p>Literatura uzupełniająca Regulamin Biblioteki PWSZ w Głogowie</p>						

ANATOMIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modulu/ przedmiotu	Anatomia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 01.1.W PI. 01.1.C	PI.N.01.1.W PI.N.01.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z biologii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady-1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS	Wykłady-1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modulu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zdobycie wiedzy na temat prawidłowej budowy ciała człowieka w ujęciu topograficznym, posługiwanie się mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystanie tej wiedzy w odniesieniu do innych przedmiotów medycznych.	
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna</p> <p>Ćwiczenia: ćwiczenia w pracowni anatomii i fizjologii pokaz na fantomie i modelach filmy dyskusja dydaktyczna</p> <p>Rodzaj narzędzi dydaktycznych/środki dydaktyczne: sprzęt multimedialny (laptop, telewizor, kasety DVD) tablica papierowa, mazaki, ryciny fantomy: noworodka, dziecka, osoby dorosłej plansze i modele anatomiczne, atlasy, książki, schematy</p>	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Zaliczenie wykładów: Egzamin (E) - wykłady w I semestrze. Forma i zasady przeprowadzania egzaminu są omawiane na pierwszych zajęciach. Egzamin przeprowadzany jest metodą opisową i składa się z 20 pytań otwartych. Wykłady są zaliczane na podstawie: frekwencji na zajęciach potwierdzonych listą obecności, opanowania materiału przewidzianego programem. Podstawą dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń na co najmniej ocenę dostateczną. Zaliczenie wykładów jest możliwe po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu.</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z 4 - 6 zaliczeń częściowych w formie testowej lub opisowej lub ustnej (zgodnie z przedmiotowymi kryteriami oceniania). W razie usprawiedliwionej nieobecności student zalicza temat w formie ustnej. Ocena końcowa z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną uzyskanych ocen ze wszystkich zaliczeń.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie prezentacji w formie multimedialnej na jeden z wybranych tematów.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do anatomii i nauk pokrewnych. 2. Elementy cytologii i histologii ogólnej. 3. Organizm, jako całość. Anatomia topograficzna. Główne płaszczyzny i osie ciała. Stosunki przestrzenne w anatomii. 4. Układ narządu ruchu. 5. Układ pokarmowy. Wątroba i trzustka. 6. Układ oddechowy. 7. Układ moczowo - pęciowy. 8. Serce. Krążenie małe i duże. Krążenie płodowe. Układ chłonny. 9. Układ wewnątrzwydzielniczy. 10. Układ nerwowy ośrodkowy, obwodowy, autonomiczny. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kości i ich połączenia. Szczegółowa budowa kośćca. 2. Podział budowa ogólna i szczegółowa mięśni. 3. Budowa układu trawiennego oraz dużych gruczołów trawiennych. 4. Budowa układu oddechowego. 5. Budowa układu moczowego żeńskiego i męskiego. 6. Budowa układu pęciowego męskiego i żeńskiego. 7. Serce i naczynia krwionośne. 8. Szczegółowa budowa układu nerwowego ośrodkowego: kresomózgowia, międzymózgowia, śródmózgowia, tyłomózgowia wtórnego, rdzeniomózgowia, rdzenia kręgowego. Opony. 9. Układ nerwowy obwodowy: nerwy czaszkowe, nerwy rdzeniowe, sploty rdzeniowe. 10. Układ nerwowy autonomiczny: część współczulna i przywspółczulna, sploty układu nerwowego. 11. Powłoka wspólna, oraz receptory i narządy zmysłów.

		<p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest: pogłębianie i utrwalanie wiedzy dotyczącej budowy organizmu człowieka oraz wdrażanie do samodzielnego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu budowy prawidłowej człowieka w praktyce zawodowej.</p> <p>Tematy samokształcenia: 1. Anatomia układowa i narządowa. 2. Okolice głowy, szyi, twarzy w praktyce klinicznej. 3. Okolice klatki piersiowej w praktyce klinicznej. 4. Okolice kończyny górnej i dolnej w praktyce klinicznej. 5. Okolice brzucha w praktyce klinicznej. 6. Ośrodki i drogi nerwowe. 7. Autonomiczne unerwienie narządów. 8. Anatomia kliniczna.</p>
--	--	---

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy -absolwent zna i rozumie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych-absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu	0-5	dobry plus	17-18

	tematycznego.			
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Beverly M.: Wielki atlas anatomii człowieka, Buchmann, 2013. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, t. I-V, PZWL, Warszawa tom I,II-2016; tom III-V 2015.. Michajlik A., Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka wydanie 5. PZWL, Warszawa 2016. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Putz R., Pabst R.: Atlas anatomii człowieka Sobotty - cz. I, II. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2011. Urbanowicz Z.: Podręczny słownik mianownictwa anatomicznego. Wyd. Czelej, Lublin 2004. Woźniak W. Aleksandrowicz R. (red.): Anatomia człowieka. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2015.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ANATOMIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A.W1.	Student zna i rozumie: - budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, -grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	wykłady	sprawdzian pisemny
UMIĘTNOŚCI			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego -	ćwiczenia	sprawdzian pisemny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>		samokształcenie	prezentacja multimedialna

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		80			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		2,2	0,8		

FIZJOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Fizjologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI. 02.2. W PI. 02.2 .C	PI. N.02.2. W PI. N.02.2 .C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. I roku studiów. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z biologii i biochemii	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz .
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: opanowanie wiedzy i zrozumienie zasad prawidłowego funkcjonowania organizmu oraz kształtowanie logicznej interpretacji faktów i wyników wykonywanych doświadczeń z zakresu fizjologii człowieka.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Dyskusja Praca w grupach Ćwiczenia w pracowni Pokaz	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Egzamin (E) - wykłady w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach i pozytywy wynik testu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach oraz uzyskanie min. 60% punktów z kolokwium pisemnego lub oceny pozytywnej z odpowiedzi ustnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy ogólne i komórkowe fizjologii. 2. Elektrofizjologia. 3. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 4. Obwodowy układ nerwowy. 5. Czucie. 6. Centralny układ nerwowy. 7. Rdzeń kręgowy. 8. Postawa, równowaga, ruch. 9. Kora mózgowa. 10. Układ limbiczny, podwzgórze, układ autonomiczny. 11. Fizjologia przewodu pokarmowego. 12. Czynność nerek. 13. Fizjologia krwi. 14. Praca serca. 15. Krążenie krwi. 16. Gruczoły wewnętrznego wydzielania i przemiana materii. 17. Próby czynnościowe układu krążenia. 18. Regulacja krążenia krwi. 19. Próby czynnościowe układu oddechowego. 20. Osluchiwanie klatki piersiowej. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skurcze mięśni szkieletowych, przewodnictwo synaptyczne. 2. Praca mięśni. 3. Odruchy rdzeniowe. 4. Odruchy kliniczne. 5. Czucie eksteroceptywne. 6. Telereceptory. 7. Krwinki czerwone, hematokryt, hemoliza. 8. Krwinki białe, odczyn Biernackiego. 9. Krzepnięcie krwi. 10. Grupy krwi. 11. Elektrokardiogram. 12. Tętno serca, ciśnienie krwi, tętno. 13. Próby czynnościowe układu krążenia. 14. Regulacja krążenia krwi.

			Tematy samokształcenia: 1. Spirometria. 2. Reakcja układu krążenia na zmianę pozycji ciała (próba ortostatyczna). 3. Podstawowe mechanizmy regulujące czynność oddychania. 4. Podstawowa przemiana materii, oznaczanie p.p.m. 5. Kalorymetria pośrednia. 6. Reakcja organizmu na wysiłek fizyczny. Wysiłek dynamiczny i statyczny. 7. Wpływ rozgrzewki na organizm. 8. Ocena wydolności fizycznej. 9. Komponenty ciała a wydolność fizyczna.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna); rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie; udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy; fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu; podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego
		Umiejętności	W zakresie umiejętności student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych - absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16

5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

18. **Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu**

Literatura podstawowa:

1. Borodulin - Nadzieja L.: Fizjologia człowieka - podręcznik dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2011.
2. Krauss H., Magdalena Gibas M. (red.): Fizjologia człowieka- podstawy. Wydanie I. PZWL, Warszawa 2021.
3. Traczyk W.Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. Wyd. 8. PZWL, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. Eberhardt A (red.): Fizjologiczne podstawy rekreacji ruchowej z elementami fizjologii ogólnej człowieka. Wyd. AlmaMer Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2008.
2. Konturek S.J. (red.): Fizjologia człowieka : Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2016.
3. Traczyk W.Z.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. PZWL, Warszawa 2016.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu FIZJOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A.W.2	Zna i rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie	wykłady	test pisemny
A.W.3	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;	wykłady	test pisemny
A.W.4	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;	wykłady	test pisemny
A.W.5	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	wykłady	test pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
A.U.1	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	ćwiczenia	kolokwium pisemne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		samokształcenie	prezentacja multimedialna

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		80			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		2,2	0,8		

PATOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Patologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.03.2.W PI.03.2.C	PI.N.03.2.W PI.N.03.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z zakresu biologii i biochemii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu procesów patologicznych przebiegających w organizmie człowieka, etiologii i patomechanizmu chorób.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Dyskusja Metoda sytuacyjna, Metoda przypadków Praca w grupach ćwiczeniowych	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p style="text-align: center;">Forma i warunki zaliczenia wykładów:</p> <p>Egzamin (E) - wykłady w II semestrze. Egzamin odbywa się w formie pisemnej z użyciem testu złożonego z pytań zamkniętych z możliwością jednokrotnej lub wielokrotnej odpowiedzi.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z częściowych zaliczeń pisemnych w formie opisowej lub odpowiedzi ustnych.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest terminowe przygotowanie pracy pisemnej na wybrany temat z zakresu tematyki samokształcenia.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne. Ogniwia patogenetyczne na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym, narządowym i układowym. 2. Zmiany wsteczne w organizmie: zanik, zwyrodnienie, martwica. Śmierć komórek i tkanek. 3. Zmiany postępowe w organizmie: odrost, przetwarzanie, przerost, rozrost, gojenie się ran, nowotworzenie. 4. Podstawy homeostazy organizmu. 5. Zaburzenia krążenia krwi: krwotok, krzepnięcie krwi, zakrzep i skrzep, przekrwienie (płuc, wątroby), zawał, zator (zatory w krążeniu płucnym, systemowym, mózgowym), obrzęk, wstrząs. 6. Hemopoeza. Etiologia, patogenezą oraz następstw niedokrwistości, nadkrwistości, nadpłytkowości, małopłytkowości, nadmiaru i niewystarczających ilości leukocytów. 7. Zapalenia: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre (włóknikowe, ropne), zapalenia przewlekłe. 8. Reakcje wolnorodnikowe w patogenezie chorób. 9. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogenezą. 10. Nowotwory. Karcynogeny i karcynogeneza. 11. Choroby uwarunkowane genetycznie. 12. Patologia transplantacyjna. 13. Patologia chorób serca i naczyń. 14. Patologia układu oddechowego. 15. Patologia układu trawiennego. 16. Patologia nerek. 17. Patofizjologia układu hormonalnego. Struktura i regulacja czynności układu dokrewnego. Mechanizm działania hormonów. 18. Choroby zakaźne i pasożytnicze. 19. Patologia i specyfika chorób układu płciowego żeńskiego i męskiego. 20. Patologia układu nerwowego ośrodkowego i obwodowego.

Tematy ćwiczeń:

1. Zmiany w funkcjonowaniu organizmu w sytuacji zaburzenia jego homeostazy.
2. Zapalenie - definicja, etiologia, patogenezą, etapy i mediatory zapalenia. Właściwości morfologiczne i fizjologiczne komórek biorących udział w odczynie zapalnym. Rodzaje zapaleń. Zejście zapaleń.
3. Regulacja krążenia. Nerwowa i humoralna regulacja krążenia krwi.
4. Zakrzep, zator. Triada Virchowa. Podział zatorów ze względu na materiał zatorowy.
5. Stres. Teoria wg Selye'go. Fazy reakcji stresowej (GAS). Reakcja Cannona.
6. Alergia. Demonstracja wstrząsu anafilaktycznego i alergicznej dychawicy oddechowej.
7. Etiologia i patogenezą następstw nieprawidłowej czynności hormonów (nadmiernej lub niewystarczającej).
8. Działanie insuliny. Regulacja gospodarki węglowodanowej. Cukrzyca, jej patomechanizm i objawy kliniczne. Rodzaje hipoglikemii.
9. Fizjologia i patologia przysadczyc. Tężyca.
10. Gospodarka wodno-elektrolitowa. Rozmieszczenie wody w ustroju, bilans wodny. Odwodnienie i przewodnienie. Patogenezą i rodzaje obrzęków.
11. Wstrząs jego istota i przyczyny. Fazy wstrząsu. Teorie nieodwracalności IV fazy wstrząsu. Zaburzenia metaboliczne we wstrząsie.
12. Wpływ hipotermii i hipertermii na organizm.
13. Patologia zaburzeń o podłożu neurologicznym.
14. Podstawy immunologii (przeciwciała, komórki układu odpornościowego), choroby autoimmunologiczne, choroby wynikające z niedoborów odporności.
15. Patologia środowiskowa i stanu odżywienia: choroby związane z paleniem tytoniu i nadużywaniem alkoholu, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, zaburzenia stanu odżywienia (niedożywienie, otyłość), niepożądane działanie leków, doustne środki antykoncepcyjne.

Tematy samokształcenia:

1. Hipoksja. Parametry tlenowe krwi w normie i patologii. Rodzaje hipoksji. Mechanizmy przystosowawcze do hipoksji.
2. Morfologia, podział i cechy nowotworów.
3. Hipotermia naturalna i sztuczna. Hipertermia i jej stany kliniczne.
4. Wpływ stresu na organizm człowieka - charakterystyka zmian powstających w wyniku stresu.
5. Środki psychoaktywne i ich wpływ na organizm.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu; omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
		Umiejętności	W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych; opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> Adamek D.: Wybrane zagadnienia patologii klinicznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2015. Domagała W., Chosia M., Urasińska E.: Podstawy patologii. PZWL, Warszawa, 2014. Zahorska-Markiewicz B., Małecka-Tendera E.: Patofizjologia kliniczna. Edra Urban & Partner, 2017.
		Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Kumar Vinay, Abbas Abul K., Aster Jon C.: Patologia Robbins. Edra Urban & Partner, 2016. Stevens A., Lowe J.: Patologia. Czelej, Lublin 2010

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18

3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PATOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A.W.6	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	wykłady samokształcenie	test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru
A.W.7	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	wykłady samokształcenie	test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru
A.W.8	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	wykłady samokształcenie	test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru
UMIĘJĘTNOŚCI			

A.U2	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	ćwiczenia samokształcenie	kolokwium pisemne lub odpowiedź ustna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 		-	obserwacja samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		80			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		2,2	0,8		

GENETYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Genetyka	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.04.1. W	PI.N.04.1. W
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Samokształcenie -15 godz.	Wykłady - 30 godz. Samokształcenie -15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z podstawami genetyki, embriologii oraz zrozumienie patogenyzy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych. Analizowanie problemów zdrowotnych, społecznych i etycznych wynikających z zastosowania metod inżynierii genetycznej w medycynie. Poznanie zasad dziedziczenia cech człowieka np. cech sprzężonych z płcią i mechanizmów rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe). Zapoznanie studentów ze sposobami diagnostyki chorób genetycznych i formami poradnictwa genetycznego.</p>	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Forma i zasady przeprowadzania zaliczenia są omawiane na pierwszych zajęciach. Zaliczenie końcowe przeprowadzane jest metodą opisową, sprawdzian pisemny składa się z 20 pytań otwartych lub metodą testu.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Dyskusja na wybrany temat - zaliczenie ustne.</p>	

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe wiadomości z genetyki, embriologii, cytofizjologii i immunologii. 2. Podstawy genetyki klasycznej - prawa Mendla. 3. Kariotyp człowieka. 4. Zasady dziedziczenia cech człowieka (m.in. grup krwi, cech sprzężonych z płcią) i mechanizmy rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe). 5. Środowisko, a zmienność organizmu. 6. Podstawy diagnostyki genetycznej. 7. Zasady poradnictwa genetycznego. 8. Zagadnienia transplantologii. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Choroby genetyczne przekazywane drogą dziedziczenia. 2. Genetyczne badania przesiewowe. 3. Zastosowanie terapii genowych. 4. Onkogeny. Nowotwory dziedziczne. 5. Wady wrodzone - analiza kliniczna w pediatrii.
-----	--	--

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh; • problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie; • budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy; • zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych; • wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L	KRYTERIA	Liczba punktów		
1	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
1	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14

3	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

L p	KRYTERIA	Liczba punktów		
1	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

18.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Drewa G, Ferenc T. (red.): Genetyka medyczna: podręcznik dla studentów. Urban & Partner, Wrocław 2015.
2. Bal J. (red.): Biologia Molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej, PWN, Warszawa 2017.
3. Bradley J.R, Johnson D.R, Pober B.R ; red. nauk. tł. Mazurczak T. Genetyka medyczna: notatki z wykładów. PZWL, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. Ciechaniewicz A., Kokot F. (red.): Genetyka molekularna w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2009.
2. Kapelańska - Pręgowska J.:Prawne i bioetyczne aspekty testów genetycznych. Wolters Kluwer, Warszawa 2011.
3. Keith L. Moore, T.V. Persaud, Mark G. Torchia; Red. I wyd. pol. Zabel M., Bartel H.:Embriologia i wady wrodzone: od zapłodnienia do urodzenia. Elsevier Urban&Partner,Wrocław 2015.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu GENETYKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA. STUDENT ZNA:			
A.W.9	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	wykłady samokształcenie	sprawdzian pisemny lub test zaliczenie ustne
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	wykłady samokształcenie	sprawdzian pisemny lub test zaliczenie ustne
A.W11.	opisze budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenyzy	wykłady samokształcenie	sprawdzian pisemny lub test zaliczenie ustne
A.W12.	wymienia zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej	wykłady samokształcenie	sprawdzian pisemny lub test zaliczenie ustne
UMIEJĘTNOŚCI			
A.U.3	szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	wykłady samokształcenie	sprawdzian pisemny lub test zaliczenie ustne
A.U.4	wykorzystuje uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób	wykłady samokształcenie	sprawdzian pisemny lub test zaliczenie ustne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy 		<p>obserwacja samoocena studenta</p>
--	--	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		45			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,2	0,8		

BIOCHEMIA I BIOFIZYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis				
-J ----	Nazwa modułu/ przedmiotu	Biochemia i biofizyka				
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny				
3.	Kod przedmiotu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Studia stacjonarne</th> <th>Studia niestacjonarne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>PI. 05.1.W PI. 05.1.C</td> <td>PI.N.05.1.W PI.N.05.1.C</td> </tr> </tbody> </table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	PI. 05.1.W PI. 05.1.C	PI.N.05.1.W PI.N.05.1.C
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne					
PI. 05.1.W PI. 05.1.C	PI.N.05.1.W PI.N.05.1.C					
4.	Język przedmiotu	Język polski				
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 				
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I				
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot					
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot					
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie				
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu biologii				
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Studia stacjonarne</th> <th>Studia niestacjonarne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.</td> <td>Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.</td> </tr> </tbody> </table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne					
Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.					
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Studia stacjonarne</th> <th>Studia niestacjonarne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS</td> <td>Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS</td> </tr> </tbody> </table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne					
Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS					
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: Zdobyć wiedzy na temat zjawisk zachodzących w żywym organizmie, poznanie podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych organizmu. Zrozumienie naturalnych zjawisk fizjologicznych i patologicznych i procesów naprawczych zachodzących na poziomie komórki, tkanki, narządu, układu. Na podstawie zdobytych wiadomości student, będzie mógł prognozować kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.				
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem technik audiowizualnych Dyskusja Ćwiczenia indywidualne Praca w grupach				

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (ZO) w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium przeprowadzanego na zakończenie zajęć zgodnym z podaną tematyką lub z odpowiedzi ustnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na ćwiczeniach, aktywność na zajęciach podczas wykonywania ćwiczeń oraz uzyskanie min. 60% punktów z dwóch zaliczeń częściowych w formie testu (zgodnie z przedmiotowymi kryteriami ocen).</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie realizowane jest na ćwiczeniach i jest jednym z warunków ich zaliczenia. Warunkiem zaliczenia jest terminowe przygotowanie i złożenie pracy napisanej na wybrany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ czynników fizycznych i chemicznych na żywy organizm. 2. Biofizyka tkanek i narządów. Właściwości biomechaniczne tkanek - ich rola w biomechanice. 3. Podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych. 4. Prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy. 5. Czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi. 6. Fale dźwiękowe i elektromagnetyczne - fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji. 7. Skład chemiczny organizmu człowieka - właściwości i funkcje białek, węglowodanów, lipidów, składników mineralnych, witamin, wody. 8. Regulacja funkcjonowania komórki: wewnątrzkomórkowa (enzymy) i zewnątrzkomórkowa (hormony). 9. Budowa i właściwości błony komórkowej, mechanizmy transportu przez błony. 10. Przemiany metaboliczne - katabolizm białek (przemiany aminokwasów), cukrów (glikoliza) i tłuszczów (0 - oksydacja kwasów tłuszczowych). 11. Wytwarzanie i magazynowanie energii w komórce, funkcje cyklu Krebsa łańcucha oddechowego). 12. Biosynteza elementów budulcowych (cukrów, białek, tłuszczów, kwasów nukleinowych). 13. Fizyczne podstawy procesów fizjologicznych: krążenia, przewodnictwa nerwowego, wymiany gazowej, ruchu. 14. Termoregulacja w organizmie człowieka.

			<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie z zasadami bezpiecznej pracy w laboratorium oraz z podstawowym szkłem i sprzętem stosowanym w Pracowni Biochemii. Zasady sporządzania roztworów. 2. Budowa i właściwości białek. Identyfikacja białek i aminokwasów, ilościowe oznaczenie białek. 3. Właściwości enzymów, czynniki wpływające na aktywność enzymów (pH, temperatura, obecność efektorów). 4. Defekty enzymów trawiennych oraz skutki zaburzeń w zakresie funkcjonowania organizmu. 5. Denaturacja białka, czynniki denaturujące. Badanie aktywności enzymów proteolitycznych. 6. Budowa i właściwości redukujące cukrów. Rozkład skrobi pod wpływem amylazy. 7. Właściwości tłuszczów. Enzymatyczne trawienie tłuszczów. 8. Identyfikacja składników otrzymanych w wyniku hydrolizy nukleoproteidów. 9. Wykrywanie niektórych składników krwi, śliny i moczu. Mocz patologiczny. 10. Integracja metabolizmu, zaburzenia przemian i związane z nimi choroby metaboliczne. 11. Znaczenie procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych. 12. Wpływ czynników zewnętrznych na organizm (temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne, promieniowanie jonizujące). 13. Cechy fizyczne dźwięków i ich oddziaływanie na organizm. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola i znaczenie witamin w organizmie człowieka. 2. Znaczenie substancji przeciwmiażdżycowych w profilaktyce chorób. 3. Udział wątroby i nerek w procesach detoksykacji komórkowej. 4. Wpływ promieniowania jonizującego i niejonizującego na żywy organizm. 5. Wpływ czynników mechanicznych, temperatury i wilgotności oraz fal mechanicznych na żywy organizm.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne); • witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych; • mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie; • wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych; • wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące.

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielną ania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.		Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bańkowski E: Biochemia. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Wrocław: Edra Urban & Partner, 2016. 2. Daryl K. Granner , Franciszek Kokot , Robert K. Murray , Victor W. Rodwell: Biochemia Harpera Ilustrowana. PZWL, Warszawa 2018. 3. Jaroszyk F: Biofizyka. PZWL, Warszawa 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John L. Tymoczko , Lubert Stryer: Biochemia krótki kurs. PWN, Warszawa 2013. 2. Czarnecka B., Gawda H., Gonet B.: Biofizyka, PZWL, Warszawa 2014. 3. Bańkowski E: Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich i magisterskich. MedPharm 2014.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dobry	13-14
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny plus	11-12
			dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi

dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BIOCHEMIA I BIOFIZYKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A. W. 13	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	wykłady samokształcenie	kolokwium pisemne lub odpowiedź ustana praca pisemna
A. W. 14	różnicuje witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	wykłady samokształcenie	kolokwium pisemne lub odpowiedź ustana praca pisemna
A. W. 15	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;	wykłady samokształcenie	kolokwium pisemne lub odpowiedź ustana praca pisemna
A. W. 16	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące jak temperatura, grawitacja.	wykłady samokształcenie	kolokwium pisemne lub odpowiedź ustana praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			

AU5.	Student potrafi współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	ćwiczenia samokształcenie	obecność na zajęciach zaliczenie praktyczne ćwiczeń test pisemny praca pisemna
------	---	----------------------------------	---

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym ; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 		<p style="text-align: center;">obserwacja samoocena studenta</p>
--	--	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		60			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	
		1,1	0,9		

MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Mikrobiologia i parazytologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.06.2. W PI. 06.2.C	PI.N.06.2.W PI.N.06.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z biologii i fizjologii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z ogólną charakterystyką bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów szkodliwych dla człowieka oraz przekazanie im wiedzy na temat zasad postępowania wobec pacjenta z zakażeniem bakteryjnym, wirusowym, grzybiczym i zarażeniem pasożytniczym w zakresie planowania działań przeciwepidemicznych oraz edukacyjnych w wybranych zakażeniach i zarażeniach.</p>	
14.	Metody dydaktyczne	<p>wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, pogadanka, metoda laboratoryjna. Środki dydaktyczne: komputer, rzutnik i prezentacje multimedialne, tablica, kreda, mikroskopy, preparaty.</p>	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (ZO) - wykłady w I semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecność na wykładach. • Uzyskanie pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru. <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń</p> <p>Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecność na ćwiczeniach. • Uzyskanie pozytywnej oceny zaliczenia ćwiczeń w zakresie treści programowych objętych planem studiów w formie testu lub odpowiedzi ustnej. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii. Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych. 2. Elementy immunologii. Odporność. Uodpornienie czynne i bierne człowieka. Mechanizm alergii i autoagresji. 3. Morfologia, anatomia, fizjologia drobnoustrojów chorobotwórczych dla człowieka: bakterie, wirusy, chlamydie, riketsje, mikoplazmy, grzyby, pasożyty. Mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia. 4. Zakażenia bakteryjne i wirusowe dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, skóry i układu nerwowego. 5. Grzyby chorobotwórcze dla człowieka. Diagnostyka mikrobiologiczna zakażeń grzybiczych. 6. Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce. 7. Funkcjonowanie układu pasożyt - żywiciel a terapia chorób wywołanych przez pasożyty. 8. Zakażenia szpitalne.

		<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy morfologii drobnoustrojów patogennych i obecnych we florze fizjologicznej. 2. Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zakażeń. Elementy epidemiologii chorób zakaźnych. Zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i na świecie. 3. Profilaktyka nieswoista. Dezynfekcja, sterylizacja. Metody kontroli zanieczyszczeń: powietrza, powierzchni rąk, środków dezynfekcyjnych. 4. Profilaktyka swoista. Surowice i szczepionki. Kalendarz szczepień. 5. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Charakterystyka wybranych bakterii wywołujących zakażenia układu oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i skóry. 6. Charakterystyka wybranych wirusów wywołujących choroby u człowieka. Zakażenia HIV, AIDS, wirusowe zapalenia wątroby, grypa. 7. Charakterystyka wybranych grzybów patogennych wywołujących choroby u człowieka. 8. Najczęściej spotykane pasożyty człowieka. Rola pielęgniarki w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób pasożytniczych. 9. Mikrobiologiczna diagnostyka zakażeń. Metody bezpośredniego i pośredniego wykrywania drobnoustrojów w materiale klinicznym. Zasady hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Określenie wrażliwości na chemioterapeutyki. 10. Pobieranie, dokumentowanie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Kolejność postępowania w badaniach mikrobiologicznych, ich znaczenie i zastosowanie. 	
		<p>Tematy do samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesna diagnostyka i leczenie zakażeń wirusowych. 2. Współczesna diagnostyka i leczenie zakażeń bakteryjnych. 3. Zasady postępowania przeciwepidemicznego wobec pacjenta z gruźlicą płuc. 4. Drobnoustroje patogenne wywołujące choroby zakaźne wieku dziecięcego. 5. Ospa wietrzna - patogen, drogi szerzenia się zakażenia, okres zakaźności i wylegania, objawy kliniczne, profilaktyka. 6. Patogeny przenoszone przez wektory. 7. Borelioza - patogen, droga szerzenia się zakażenia, okres wylegania, objawy kliniczne, profilaktyka. 8. Drobnoustroje patogenne przenoszone drogą płciową. 9. Rola pielęgniarki w rozpoznawaniu, farmakoterapii i profilaktyce grzybic 10. Rola pielęgniarki w edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń grzybiczych skóry, paznokci i owłosionej skóry głowy. 	
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka; • podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej
		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;

Kompetencje społeczne**W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:**

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

Skala ocen odpowiedzi ustnej
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			Skala ocen	Liczba punktów
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			Skala ocen	Liczba punktów
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5		
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dobry	15-16
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3		
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziubek Z. red. Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL, Warszawa 2020 2. Borowski J, Zaremba M.L. Mikrobiologia lekarska. PZWL, Warszawa 2021 3. Bulanda M, Szostek S. Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL, Warszawa 2020 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lrving W., Boswell T.: Krótkie wykłady Mikrobiologia medyczna. PWN, Warszawa 2012. 2. Heczko B.P.red. Mikrobiologia i choroby zakaźne. Urban & Partner, Wrocław 2009. 3. Heczko P.B, Pietrzyk A, Wróblewska. Mikrobiologia lekarska. PZWL, Warszawa 2020
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY uczenia <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A. W. 17	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	wykłady samokształcenie	test pisemny jednokrotnego wyboru referat
A. W. 18	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej	wykłady samokształcenie	test pisemny jednokrotnego wyboru referat
UMIEJĘTNOŚCI			
A.U.6	rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych	ćwiczenia samokształcenie	test pisemny lub odpowiedź ustna referat
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			obserwacja samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	15			
	Ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		60			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,8	1,2		

FARMAKOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Farmakologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne PI.07.1.W	Studia niestacjonarne PI.N.07.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia,		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady, samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii i chemii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Wykłady - 50 godz. + Samokształcenie -15 godz.	Studia niestacjonarne Wykłady - 50 godz. + Samokształcenie -15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne Wykłady - 2 punkty ECTS	Studia niestacjonarne Wykłady - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Głównym celem przedmiotu jest: opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu działania różnych grup leków, zastosowania ich w leczeniu schorzeń narządowych i układowych oraz zasadami leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi, a także przygotowanie do wystawiania recept na leki oraz środki spożywcze niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji oraz wystawiania skierowań na badania diagnostyczne	
14.	Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • wykłady informacyjne z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, • dyskusje dydaktyczne związane z wykładem • analiza przypadków 	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Egzamin (E) w I semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • test jednokrotnego wyboru - udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań testowych. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Warunkiem zaliczenia jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustna prezentacja lub opracowanie pisemne zadanego tematu w ramach samokształcenia.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do farmakologii. Podstawowe pojęcia, definicja leku, farmakokinetyka i biodostępność, koncepcja receptora. Pojęcia: agonisty, antagonisty, częściowego agonisty, dawki i drogi podania leku 2. Leki wpływające na autonomiczny układ nerwowy 3. Ośrodkowy układ nerwowy- leki psychotropowe, przeciwpadaczkowe, nasenne i uspokajające. 4. Środki przeciwzapalne ogólnie i miejscowo. 5. Leki przeciwbólowe. Niesteroidowe leki przeciwzapalne i opioidy. Leki przeciwgorączkowe. 6. Układ sercowo-naczyniowy. Leki stosowane w niewydolności krążenia. Leki przeciwarytmiczne. 7. Leczenie nadciśnienia tętniczego. 8. Leczenie choroby niedokrwiennej serca i zawału mięśnia sercowego, leczenie hiperlipidemii. 9. Leki przeciwalergiczne, glikokortykosteroidy. Wstrząs – stosowanie leków. 10. Farmakoterapia chorób krwi i układu krwiotwórczego. 11. Leczenie stosowane w chorobach układu pokarmowego. 12. Leki stosowane w cukrzycy: insulinoterapia i doustne leki przeciwcukrzycowe 13. Leki stosowane w chorobach układu oddechowego 14. Hormony, witaminy, zastosowanie. Leczenie chorób układu dokrewnego. 15. Leki stosowane w zakażeniach bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych i pasożytniczych. 16. Zasady wypisywania recept oraz skierowań na badania diagnostyczne. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leki stosowane w eradykacji <i>Helicobacter pylori</i>. 2. Zastosowanie NLPZ w terapii. 3. Preparaty stosowane w żywieniu enteralnym i parenteralnym. 4. Rola witamin i mikroelementów dla prawidłowego rozwoju organizmu człowieka. 5. Wpływ leków oraz środków psychoaktywnych na rozwój zarodka i płodu. 6. Leczenie hormonalne w różnych fazach życia kobiety. 7. Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna :</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działaniai powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne; • podstawowe zasady farmakoterapii; • poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podawania; • wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków; • ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji,i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków; • zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich • zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych; • posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych • wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich • przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rajtar-Cynke G. red. Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2015. 2. Schmid B, Strub P, Studer A. red. wydania polskiego Prandota J. farmakologia dla zawodów pielęgniarzkich. MedPharm 2013. 3. Olszanecki R, Wołkow P, Jacek Jawień.(red. naukowa Korbut R.). Farmakologia. Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kostowski W. red. Farmakologia - podstawy farmakoterapii (tom I i II). Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. 2. Buczek W, Danysz A. Kompendium farmakologii i farmakoterapii. Wyd. 6. Edra Urban & Partner, Wrocław 2016. 3. Orzechowska K. red. Farmakologia kliniczna: znaczenie w praktyce medycznej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2017 	

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10
KRYTERIA OCENY TESTU				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi		

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu FARMAKOLOGIA w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A.W.19	charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne	wykłady	test jednokrotnego wyboru

A.W.20	-omawia podstawowe zasady farmakoterapii	wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W.21	-poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W22.	zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	wykłady	test jednokrotnego
A.W23.	zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W24.	zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	wykłady	test jednokrotnego wyboru

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu FARMAKOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
UMIEJĘTNOŚCI Absolwent potrafi;			
A.U.7	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.U.8	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.U.9	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	samokształcenie	wystawienie recepty
A.U.10	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	samokształcenie	ustna prezentacja lub opracowanie pisemne zadanego tematu

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów		obserwacja samoocena studenta
---	--	----------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady 50	

Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		65			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,5	0,5		

RADIOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Radiologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.08.2.W PI.08.2.C	PI.N.08.2.W PI.N.08.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia II semestru. I roku studiów. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 5 godz. Ćwiczenia - 10 godz. + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 5 godz. Ćwiczenia - 10 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: poznanie współczesnych metod radiologii i techniki obrazowej oraz przedstawienie roli pielęgniarki w badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych. Praca w grupach ćwiczeniowych.	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (ZO) - wykłady w II semestrze. Pozytywny wynik z odpowiedzi ustnej lub testu pisemnego z tematów obowiązujących na wykładach. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Frekwencja 100% potwierdzona listą obecności. Zaliczenie na podstawie odpowiedzi ustnej z tematyki ćwiczeń. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Praca pisemna na zaproponowane lub inne tematy związane z diagnostyką obrazową.	

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesne techniki obrazowania - rodzaje, wskazania, przydatność w diagnostyce chorego. 2. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm. 3. Zasady ochrony przed promieniowaniem jonizującym. 4. Radioterapia - rodzaje, wskazania. 5. Środki cieniujące, postępowanie w wypadkach ich nietolerancji. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania pielęgniarki w diagnostycznych badaniach obrazowych. 2. Rola pielęgniarki w badaniach kontrastowych. 3. Opieka nad chorym leczonym radioterapią. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka obrazowa sutka. 2. Angiografia obwodowa z objęciem procedur zabiegowych. 3. Ultrasonografia z zastosowaniem środków kontrastowych. 4. Rezonans magnetyczny wysokoteslowy (co najmniej 3T).
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
Umiejętności		<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ stosować zasady ochrony radiologicznej 	
Kompetencje społeczne		<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
			<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cavanaugh B. M., (red.) Rowiński W.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek, Wydanie I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. 2. Aleksander B. Baxter. Diagnostyka obrazowa stanów nagłych: praktyczny przewodnik. Medi Page, Warszawa 2018.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura uzupełniająca:
		<ol style="list-style-type: none"> Jakubowski W. red. Standardy badań ultrasonograficznych Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego. Roztoczańska Szkoła Ultrasonografii, 2011. Raby N, Berman L., De Lacey G., red. Pruszyński B.: Radiologia w stanach nagłych. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2018.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu RADIOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
A.W.26	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	wykłady samokształcenie	sprawdzian ustny lub test pisemny praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
A.U.11	stosować zasady ochrony radiologicznej.	ćwiczenia samokształcenie	sprawdzian ustny praca pisemna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>			obserwacja samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	5			
	Ćwiczenia	10			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
		0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		30			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		0,6	1,4		

PSYCHOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 09.1. W PI. 09.1. C	PI.N.09.1. W PI.N.09.1. C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z pojęciami psychologicznymi, podstawowymi mechanizmami zachowań człowieka i uwarunkowaniami jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania. Przygotowanie studentów do dostrzegania zależności człowieka od otoczenia, przemian zachodzących w procesie jego rozwoju oraz wpływu różnych sytuacji na jego zachowanie. Doskonalenie umiejętności interpersonalnego komunikowania się oraz wdrażanie do podejmowania współpracy z psychologami oraz korzystania z wyników badań psychologicznych.</p>	
14.	Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych praca w grupach ćwiczeniowych	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Egzamin (E) - wykłady w I semestrze. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń z tego samego przedmiotu. Egzamin przeprowadzany jest w formie odpowiedzi ustnej na podstawie podanych zagadnień lub w formie testu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z prezentacji multimedialnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie pracy pisemnej na podany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osobowość - struktura, mechanizmy, rozwój. Zachowanie człowieka w sytuacjach społecznych. 2. Bio-psycho-społeczny model zdrowia i choroby. 3. Choroba jako sytuacja trudna. 4. Stres a zdrowie. 5. Specyficzne problemy związane z chorobą oraz niepełnosprawnością. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola psychologii w pracy pielęgniarskiej. 2. Psychologiczne uwarunkowania kontaktu z pacjentem. Komunikacja w obrębie personelu medycznego. 3. Psychologia kliniczna- działy i obszar zainteresowań. Udzielanie pomocy psychologicznej. 4. Psychologiczne aspekty stanu zdrowia człowieka. 5. Zbieranie danych o stanie psychicznym pacjenta. Współpraca z psychologiem. 6. Rozwój człowieka a stan jego zdrowia. 7. Problemy psychologiczne w pracy pielęgniarskiej. 8. Wypalenie zawodowe w pracy pielęgniarki <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Sytuacje jatrogenne w relacjach pielęgniarka - analiza przypadku. 10. Reakcje pacjenta na fakt choroby i hospitalizacji - analiza przypadku.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone; problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych; etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości; pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe; istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej; techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne; oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka; oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej; identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się; wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwa; tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne; stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jakubowska A. red. Psychologia w praktyce medycznej. PZWL, Warszawa 2016 Heszen-Celińska I, Sęk H. Psychologia zdrowia. PWN, Warszawa 2020. Kowalik S. (2007). Psychologia rehabilitacji. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
			<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sęk H., Cieślak R. (2013). Wsparcie społeczne stres i zdrowie. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN. Studzińska M., Palus G. (2009). Psychologia w położnictwie i ginekologii. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Suchańska A. (2007). Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej, Warszawa: Wydawnictwa akademickie i profesjonalne.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15

2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PSYCHOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu kształcenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA. STUDENT ZNA:			
B.W.1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	wykłady	egzamin ustny lub test pisemny
B.W.2	problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	wykłady	egzamin ustny lub test pisemny
B.W.3	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	wykłady	egzamin ustny lub test pisemny
B.W.4	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe	wykłady	egzamin ustny lub test pisemny
B.W.5	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	wykłady	egzamin ustny lub test pisemny
B.W.6	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	wykłady	egzamin ustny lub test pisemny

UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:

B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwie;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	ćwiczenia samokształcenie	prezentacja multimedialna praca pisemna

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 		<p>obserwacja</p> <p>samoocena studenta</p>
---	--	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		60			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,5	0,5		

SOCJOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Socjologia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 10.1. W PI. 10.1. C	PI.N.10.1. W PI.N.10.1. C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru. I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -15 godz.	Wykłady -15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie postrzegania i właściwej identyfikacji społeczno - kulturowych uwarunkowań życia człowieka oraz wykazanie postawy wrażliwości na sytuację społeczną człowieka w jej uwarunkowaniach związanych ze zdrowiem i chorobą.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych. Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładów i polegają na analizie tekstów i dyskusjach dotyczących wybranych zagadnień.	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) w II semestrze. Egzamin przeprowadzany jest metodą testu lub ustną lub opisową (praca pisemna składa się z 5 pytań opisowych).</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Ocena końcowa z ćwiczeń: 50% oceny stanowić będzie ocena z kolokwium, 30% oceny stanowić będzie aktywność, 20% oceny - obecność na zajęciach. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą warsztatową.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Pojęcie, przedmiot badań oraz status socjologii jako nauki. Socjologia ogólna, a socjologie szczegółowe oraz charakterystyka wybranych subdyscyplin socjologicznych. 3. Podstawowe uwarunkowania życia społecznego (przyrodnicze, ekonomiczne i kulturowe). 4. Osobowość i postawy. 5. Pojęcie i komponenty więzi społecznej (stosunki i zależności społeczne, kontrola społeczna, instytucje społeczne, organizacje społeczne). 6. Zbiorowości społeczne (pojęcie kategorii i zbiorowości społecznej, pojęcie i struktura grupy społecznej, podział i klasyfikacja grup społecznych, społeczność lokalna, naród). 7. Założenia i dyrektywy metodologiczne badań socjologicznych oraz metody i techniki badań socjologicznych. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Powstanie i rozwój socjologii (na przykładzie wybranych klasyków dyscypliny). Badania społeczne i kierunki socjologiczne przełomu IX i XX w. 9. Współczesne perspektywy socjologiczne. 10. Struktura społeczna. Teoria struktury społecznej, pojęcie i typologia procesów społecznych, klasy i warstwy społeczne, zróżnicowanie społeczno-zawodowe, mobilność społeczna. 11. Socjalizacja. Pojęcie socjalizacji, rola społeczna, rodzaje socjalizacji, resocjalizacja. 12. Kultura. Kultura jako wyróżnik człowieka, wielość kultur i relatywizm kulturowy, dziedziny kultury i kultura symboliczna, kultura jako przedmiot zainteresowania socjologii 13. Interakcje społeczne. 14. Rodzina jako podstawowa mikrostruktura społeczna. 15. Działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;

		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System wsparcia instytucjonalnego rodziny z problemami zdrowotnymi. 2. Rola społeczna pielęgniarki/pielęgniarsza i jej uwarunkowania. 3. Znaczenie społeczne rodziny w kontekście zdrowia i choroby. 4. Role społeczne w sytuacji choroby i/lub niepełnosprawności.
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>Wiedza</p> <p>W zakresie wiedzy student zna :</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu; • wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych; • zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu; • pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej; • zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;
		<p>Umiejętności</p> <p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjami patologiom wśród dzieci i młodzieży;
		<p>Kompetencje społeczne</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taranowicz I. Elementy socjologii dla pielęgniarek. Czelej 2020 2. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. Znak, Kraków 2002. 3. Synowiec M. Socjologia i psychologia dla pacjenta. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008 2. Goodman N., Wstęp do socjologii, Zysk i S-ka, Poznań 2001.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu SOCJOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA. Absolwent wie i zna:			
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	wykłady	metoda testu lub ustna lub opisowa
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	wykłady	metoda testu lub ustna lub opisowa
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	wykłady	metoda testu lub ustna lub opisowa
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	wykłady	metoda testu lub ustna lub opisowa
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	wykłady	metoda testu lub ustna lub opisowa
UMIEJĘTNOŚCI			
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	ćwiczenia samokształcenie	kolokwium metoda warsztatowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

<p>zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 		<p style="text-align: center;">obserwacja samoocena studenta</p>
---	--	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	15			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		45			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,1	0,9		

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pedagogika	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.11.1 .W PI.11.2. W PI .11.2. C	PI.N.11.1 .W PI.N.11.2. W PI.N.11.2. C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I i II semestru. I roku studiów. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak wymagań	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -15 godz. (I sem.) Wykłady -15 godz. (II sem.) Ćwiczenia -15 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady -15 godz. (I sem.) Wykłady -15 godz. (II sem.) Ćwiczenia -15 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Cele uczenia się: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów z koncepcjami pedagogicznymi, stosowanymi w wychowaniu. • ukazanie genezy współczesnej szkoły i instytucji wychowawczych. • zapoznanie z teoretycznymi podstawami pedagogiki: przedmiotem, celami, zadaniami. • kształtowanie właściwych wychowawczo postaw, wobec dzieci i młodzieży. • zapoznanie z mechanizmami socjalizacyjnymi, funkcjonującymi w społeczeństwie • rozwijanie zainteresowania pracą z dziećmi i młodzieżą. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z zastosowaniem środków wizualnych Dyskusja Praca w grupach	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p style="text-align: center;">Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (ZO) - wykłady w I i II semestrze. Obecność na zajęciach, zaliczenie ustne na I semestrze, a test semestr II.</p> <p style="text-align: center;">Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Obecność na zajęciach, aktywność podczas zajęć, praca w grupach, ocenianie ciągle, pisemne kolokwium z treści obejmujących I i II semestr.</p> <p style="text-align: center;">Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach w II semestrze. Metodą zaliczenia jest pisemne kolokwium.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do pedagogiki jako nauki o wychowaniu. Pedagogika w relacjach z innymi naukami. 2. Podstawowe pojęcia pedagogiki: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, norma, patologia, i inne. 3. Interpretacja podstawowych pojęć: socjalizacja i wychowanie w wąskim i szerokim ujęciu. 4. Cechy wychowania oraz psychospołeczne warunki jego skuteczności. 5. Dziedziny wychowania: wychowanie fizyczne i zdrowotne, moralne, społeczne, umysłowe, politechniczne, estetyczne. 6. Wpływ rodziny, szkoły, grup rówieśniczych i mediów na kształtowanie się postaw jednostki. Kondycja rodzicielstwa w XXI wieku. 7. Problem przemocy w wychowaniu. Przemoc w rodzinie i szkole -przyczyny, formy i skutki. 8. Sytuacja dziecka w rodzinie dotkniętej problemem alkoholowym. 9. Współczesny dyskurs o nauczycielu. 10. Edukacja wobec wyzwań nowego stulecia. 11. Problemy zdrowotne i społeczne współczesnego człowieka - przykłady. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe działy, funkcje, pedagogiki jako nauki. 2. Metody wychowania - metoda modelowania, zadaniowa, perswazyjna, karania i nagradzania, metody oddziaływań grupowych (stosowanie metod w odniesieniu do zachowań, normalnych, zaburzonych, patologicznych). 3. FAS - Alkoholowy Zespół Płodowy, przyczyny, zapobieganie, przejawy, projekcja filmu. 4. Możliwości zapobiegania przemocy w rodzinie i szkole. 5. Postępowanie wychowawcze z dzieckiem przewlekle chorym (praca z dzieckiem chorym na cukrzycę, gruźlicę, dychawicę oskrzelową, chorobę sierocą, z dzieckiem z wadą serca, z niepełnosprawnością motoryczną). 6. Zasady i formy współpracy nauczycieli i wychowawców z pracownikami służb medycznych.

			<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody kształcenia i wychowania w pracy zawodowej pielęgniarek/pielęgniarzy. 2. Metody nauczania i wychowania istotne w pracy edukacyjnej stosowane w pielęgniarstwie. 3. Nauczanie problemowe, uczenie się przez doświadczenie, studium przypadku, symulacji, inscenizacji. 4. Edukacja zdrowotna formą pedagogizacji w zdrowiu i chorobie.
17.	Zamierzone efekty uczenia się	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna/i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej; • zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć; • podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania); • problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej; • metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży; • rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstkich; • opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy,
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiot		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kwieciński Z, Śliwerski B. Pedagogika. Podręcznik akademicki. PWN 2019 2. Hejnicka-Bezwińska. Pedagogika. Podręcznik dla I stopnia kształcenia na poziomie wyższym. Difin 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Łobocki M- Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2008. 2. Ciechaniewicz W, Pedagogika, Warszawa 2000, PZWL.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry	15-16
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dostateczny plus	13-14
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dostateczny	11-12
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	niedostateczny	<10
6.	Estetyka pracy.	0-2		
	RAZEM:	20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PEDAGOGIKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
----------------------	---	-------------	--------------------

WIEDZA.W ZAKRESIE WIEDZY STUFENT WIE I ROZUMIE:

B.W10.	Pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej	wyklady	zaliczenie ustne na I semestrze, a test semestr II; obecność na zajęciach
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	wyklady	zaliczenie ustne na I semestrze, a test semestr II; obecność na zajęciach
B.W12.	Podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)	wyklady	zaliczenie ustne na I semestrze, a test semestr II; obecność na zajęciach
B.W13.	Problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	wyklady samokształcenie	zaliczenie ustne na I semestrze, a test semestr II; obecność na zajęciach kolokwium pisemne

B.W14.	Metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych	wykłady samokształcenie	zaliczenie ustne na I semestrze, a test semestr II; obecność na zajęciach kolokwium pisemne
UMIEJĘTNOŚCI			
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	ćwiczenia samokształcenie	kolokwium pisemne
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstkich;	ćwiczenia samokształcenie	kolokwium pisemne
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	ćwiczenia samokształcenie	kolokwium pisemne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			obserwacja samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		60			
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	
	1,7	1,3			

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Prawo	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.12.2 W	PI.N.12.2 W
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie wiedzy z podstaw prawa medycznego dotyczącego wykonywania zawodu pielęgniarki w krajowym systemie zdrowotnym; • nauczenie interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w praktyce; • zachęcenie do postępowania zgodnie z prawem i wyrobienie odpowiedzialności za podejmowanie decyzji. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (ZO) Ocenianie metodą testu składającego się z 20 pytań otwartych lub odpowiedź ustna. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Zaliczenie (ZO) Przygotowanie pisemnego opracowania zagadnienia na temat podany przez prowadzącego.	

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo w organizacji życia społecznego. 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego. 3. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej. 4. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. 5. Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych. 6. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki. 7. Prawo do świadczeń zdrowotnych na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. 8. Prawa pacjenta. 	
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy; • podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej; • podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków; • zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki; • prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;
		Umiejętności	W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> • zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych; • zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnej; • podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy,

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

L p. KRYTERIA			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
		Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dobry	13-14
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny plus	11-12
			dostateczny	9-10

	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10
KRYTERIA OCENY TESTU				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi		
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kubiak R.: Prawo medyczne. C. H. Beck, Warszawa 2021. 2. Karkowska D. Prawo medyczne dla pielęgniarek. Wolters Kluwer, Warszawa 2020. 3. Zajdel J. Prawo medyczne. PZWL, Warszawa 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039 ze zm). 2. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. 2011 r. Nr 174, poz. 1038 ze zm). 3. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2011 Nr 112 poz. 654 ze zm.). 4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz.2135 ze zm.). 		

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PRAWO w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
B.W15.	zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej I innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizacje i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, oraz prawa i obowiązki jego członków;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;	wykłady samokształcenie	test pisemny lub odpowiedź ustna praca pisemna
KOMPETENCJE SPOLECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			obserwacja samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady 15	
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie 15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	

Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		0,5	0,5	

ZDROWIE PUBLICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zdrowie Publiczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 13.1. W PI. 13.1. C PI. 13.2. W PI. 13.2. C	PI.N.13.1. W PI.N.13.1. C PI.N.13.2. W PI.N.13.2. C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I. II semestru • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu profilaktyki, epidemiologii, promocji zdrowia na poziomie szkoły średniej.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 15 godz. (I sem.) Ćwiczenia - 30 godz. (I sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Wykłady - 15 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 5 godz. Ćwiczenia - 30 godz. (II sem.)	Wykłady - 15 godz. (I sem.) Ćwiczenia - 30 godz. (I sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Wykłady - 15 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 5 godz. Ćwiczenia - 30 godz. (II sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Dostarczenie wiedzy na temat koncepcji zdrowia publicznego, wartości i znaczenia zdrowia w funkcjonowaniu jednostki, rodziny, społeczeństwa w otaczającym środowisku. Ocena stanu zdrowia i potrzeb zdrowotnych w oparciu o dostępne wskaźniki. Znaczenie poszczególnych czynników środowiskowych i społecznych w kształtowaniu sytuacji zdrowotnej jednostki i grupy-	
14.	Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych praca w grupach, dyskusja dydaktyczna.	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (ZO) - wykłady w I semestrze. Egzamin (E) - wykłady w II semestrze.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze.</p> <p><u>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</u></p> <p>1. Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie na ocenę po I semestrze: obecność na zajęciach oraz test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. Egzamin pisemny po II semestrze: test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru.</p> <p>2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną umiejętności bieżących zdobywanych podczas realizacji ćwiczeń, obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach, jedno kolokwium semestralne po zakończeniu realizacji treści programowych dokonane przez prowadzącego, nie później niż na ostatnich ćwiczeniach (zajęciach) w danym semestrze.</p> <p>3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Ocena na podstawie pracy semestralnej studenta. Zadanie w formie prezentacji i konspektu.</p>
6.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu. Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia publicznego w odniesieniu do jednostki i zbiorowości. Zakres i zadania zdrowia publicznego i medycyny społecznej. Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia. 2. Wpływ czynników społeczno - ekonomicznych na zdrowie. Mierniki zdrowia. Wskaźniki jakości życia. 3. Globalne wyzwania zdrowotne. Współczesne strategie ochrony zdrowia. Agenda 21- Strategia Zdrowia w XXI wieku. 4. Istota profilaktyki i prewencji chorób. Profilaktyka wybranych chorób społecznych i cywilizacyjnych. 5. Wybrane organizacje światowe: międzynarodowe, krajowe - działające w obszarze zdrowia publicznego. Narodowy Program Zdrowia - jego uwarunkowania i realizacja. 6. Cele i zadania epidemiologii. Podstawowe pojęcia w epidemiologii. Sytuacja epidemiologiczna w Polsce i świecie. Źródła informacji epidemiologicznej. Metody badań epidemiologicznych. Epidemiologia chorób zakaźnych i niezakaźnych. Drogi szerzenia się zakaźników i drobnoustrojów chorobotwórczych. Podstawy nadzoru sanitarno-epidemiologicznego. Postępowanie w przypadku odnotowania ogniska epidemiologicznego. 7. Organizacja ochrony zdrowia. Cele i zadania systemów ochrony zdrowia. Organizacja systemu ochrony zdrowia w Polsce na tle historycznym. Podstawowa Opieka Zdrowotna - jej miejsce i znaczenie w świetle nowoczesnej polityki zdrowotnej. 8. Systemy organizacji ochrony zdrowia w Unii Europejskiej i na świecie (wybrane przykłady). Zasady świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych w Polsce i krajach Unii Europejskiej. 9. Źródła finansowania opieki zdrowotnej. 10. Jakość w ochronie zdrowia. 11. Początki zorganizowanej ochrony zdrowia w Polsce i na świecie. Podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania, organizacji ochrony zdrowia, ekonomiki i marketingu. 12. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF). 13. Koncepcja opieki medycznej w szkole jako element zdrowia publicznego. 14. Koncepcja medycyny pracy w Polsce jako element zdrowia publicznego. 15. Higiena jako nauka. Zadania ochrony zdrowia wynikające z zagrożeń ekologicznych.

		<p>Tematy ćwiczeń:</p> <p>I. Semestr I</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturowe i społeczne uwarunkowania zdrowia publicznego. 2. Wpływ czynników społeczno - ekonomicznych na zdrowie. 3. Profilaktyka i prewencja wybranych chorób. 4. Ocena światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych. 5. Badania epidemiologiczne. <p>II. Semestr II</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Systemy organizacji ochrony zdrowia w Unii Europejskiej i na świecie (wybrane przykłady). Analiza i ocena funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej. 7. Źródła finansowania opieki zdrowotnej. 8. Jakość w ochronie zdrowia. 9. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF). 	
		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki zdrowotnej nad wybranymi grupami ludności (ratownictwo medyczne, opieka nad matką i dzieckiem, choroby społeczne). 2. Patologie społeczne i ich konsekwencje. 3. Sytuacja epidemiologiczna w Polsce i świecie. 	
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania z zakresu zdrowia publicznego; • kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego; • podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby; • istotę profilaktyki i prewencji chorób; • zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; • swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy; • międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; • analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania; • stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);

	Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych student: <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sygit M. Zdrowie publiczne. Warszawa: Wolters Kluwer Polska 2017. 2. Wojtczak A. Zdrowie publiczne : wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku . PZWL, Warszawa 2017. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kulik T, Pacian A: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo lekarskie PZWL 2015. 2. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 o zawodach pielęgniarki i położnej. 3. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 - Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (poz. 642) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210000642

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu ZDROWIE PUBLICZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego	wykłady	test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	wykłady	test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna
B.W22.	zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	wykłady	test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób	wykłady	test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	wykłady	test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna
B.W25.	określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	wykłady	test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna
UMIĘJĘTNOŚCI. STUDENT POTRAFI:			
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	ćwiczenia samokształcenie	praca semestralna
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	ćwiczenia samokształcenie	praca semestralna
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);	ćwiczenia samokształcenie	praca semestralna

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

D.K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		obserwacja samoocena studenta
--------------	--	--	----------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	60			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		105			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		3,0	1,0		

JEZYK ANGIELSKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język angielski	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Języków Obcych	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		JO. 01.01. C JO. 01.02. C JO. 01.03. C JO. 01.04. C	JO.N.01.01. C JO.N.01.02. C JO.N. 01.03. C JO.N.01.04. C
4.	Język przedmiotu	Język angielski Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I. II. III. IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I. II Semestr I. II. III. IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie A2(N)/B2(S) wg. ESKOJ	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia - (I sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IVsem.) - 30 godz.	Ćwiczenia - (I sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IVsem.) - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		I semestr - 1 punkt ECTS II semestr -1 punkt ECTS III semestr - 1 punkt ECTS IV semestr - 2 punkty ECTS	I semestr - 1 punkt ECTS II semestr -1 punkt ECTS III semestr - 1 punkt ECTS IV semestr - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie języka specjalistycznego z zakresu specjalności studiów dla porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe oraz samodzielnego czytania tekstów specjalistycznych; • rozwinięcie umiejętności językowych czytania, słuchania, mówienia i pisanie w zakresie języka specjalistycznego; • osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B2 wg ESKOJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim w codziennych kontaktach z obcokrajowcami. 	

14.	Metody dydaktyczne	<p>Lektorat języka angielskiego realizowany jest w formie ćwiczeń praktycznych, podczas których studenci rozwijają głównie umiejętności komunikacyjne oraz znajomość słownictwa specjalistycznego.</p> <p>Oprócz pracy z tekstem stosowane są metody aktywizujące: dyskusja, symulacja, metoda przypadku, kwestionariusz, metoda sytuacyjna, projekt. Studenci pracują indywidualnie, w parach i w grupach, w zależności od rodzaju zadań.</p> <p>Liczba godzin zajęć: 2 godziny w tygodniu. Liczba tygodni: 60.</p> <p>Oprócz uczestniczenia w zajęciach studenci mogą korzystać z cotygodniowych konsultacji. W razie potrzeby organizowane są konsultacje dodatkowe.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I, II, III semestrze. Egzamin (ZO i E) - ćwiczenia w IV semestrze.</p> <p>Zaliczenie semestru: Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, które jest oceniane w sposób ciągły oraz uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych prac kontrolnych (2 prace w semestrze) lub odpowiedzi ustnych.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu po czterech semestrach lektoratu. Egzamin ma formę testu pisemnego obejmującego treści merytoryczne przewidziane w niniejszym sylabusie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The hospital team. Personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu. 2. In and around the hospital. W szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt. 3. Hospital admissions. Procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem. 4. Accidents and emergencies. Postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc. 5. Pain. Rodzaje i natężenie bólu. 6. Symptoms. Objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych. Najczęstsze problemy zdrowotne. 7. Human. Człowiek: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna, części ciała, organy wewnętrzne. 8. Caring for elderly. Opieka nad pacjentami w podeszłym wieku. 9. Nutrition and obesity. Zdrowie i odżywianie. 10. Blood. Krew. Budowa serca 11. Death and dying. Opieka nad umierającymi. 12. Hygiene. Higiena. Zasady higieny. 13. Mental health nursing. Opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi. 14. Monitoring the patient. Monitorowanie pacjenta. 15. Medication. Środki farmakologiczne. 16. Alternative treatments. Alternatywne metody terapii.

			<p>Material gramatyczny:</p> <p>4. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, / Formy wyrażania przyszłości / Czasowniki modalne/ Present Perfect Simple.</p> <p>5. Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe / Zdania w stronie biernej/ Pytania pośrednie/ Pytania typu <i>question tags</i>.</p> <p>6. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe/ Wyrażenia oznaczające ilość/ Przymiotnik - stopniowanie/ Przysłówek - stopniowanie/ Przyimek/ Zaimek/ Liczebnik.</p>
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim; porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Grice T., Meechan A.: Nursing 1, Oxford English for Careers, Oxford University Press 2007. Wright R., Cagnol B.: English for Nursing 1, Pearson 2012. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Evans V., Salcido K.: Nursing, Express Publishing 2011. Murray J.: English in Medical Practice, Warszawa PZWL 2017. Jenike B.: English for Medicine, PWN 2020.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobr	16
			dobry plus	15
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry	13-14
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dostateczny plus	11-12
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	9-10
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	niedostateczny	<8
		RAZEM:		
		16 pkt		

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20

1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu JEZYK ANGIELSKI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
B.U.17.	zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	ćwiczenia	praca pisemna, test pisemny lub odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
B.U16.	analizuje piśmiennictwo medyczne w języku angielskim	ćwiczenia	praca pisemna, test pisemny lub odpowiedź ustna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:		ćwiczenia	pisemne prace kontrolne test pisemny
1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	120			
Samodzielna praca studenta		0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		120			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		5	0		

PODSTAWY PIELEGNIASTWA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy pielęgniarstwa	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
		Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI.15.1.W PI.15.1.C PI 15.2.W PI.15.2.C PI.15.2.P PI 15.2.Z	PI.N.15.1.W PI.N.15.1.C PI.N. 15.2.W PI.N.15.2.C PI.N.15.2.P PI.N. 15.2.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa. Przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I i II semestru. I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia w MCSM Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii człowieka	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. (I sem.) Wykłady - 30 godz. (II sem.) Ćwiczenia w MCSM - 105 godz. (I sem.) + Samokształcenie - 15 godz. Ćwiczenia w MCSM - 105 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 15 godz.	Wykłady - 30 godz. (I sem.) Wykłady - 30 godz. (II sem.) Ćwiczenia w MCSM - 105 godz. (I sem.) + Samokształcenie - 15 godz. Ćwiczenia w MCSM - 105 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 15 godz.
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 2 punkty ECTS; Ćwiczenia w MCSM - 8 punktów ECTS; Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS; Praktyki zawodowe - 4 punkty ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS; Ćwiczenia w MCSM - 8 punktów ECTS; Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS; Praktyki zawodowe - 4 punkty ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa; • kształtowanie umiejętności praktycznych niezbędnych podejmowania działań w zakresie umacniania i potęgowania zdrowia człowieka, jego rodziny i grup społecznych; • przygotowanie do pracy z pacjentem zdrowym lub chorym metodą procesu pielęgnowania; • kształtowanie wzoru osobowościowego pielęgniarki/pielęgniarskiego.
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych Studium przypadku Burza mózgu Dyskusja dydaktyczna Praca z dokumentacją medyczną w formie papierowej Pokaz Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w naturalnych warunkach oddziałów szpitalnych</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - I semestr Egzamin (E) - II semestr Warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie zaliczenia z pracy pisemnej dotyczącej realizacji efektu kształcenia C.W1., C.W2.; • uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. <p>Ocena końcowa z wykładów obejmuje: test wiadomości zawierający 20 pytań zamkniętych i otwartych sprawdzający efekty kształcenia Warunkiem zdania egzaminu końcowego jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu wiadomości i sprawdzianu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń w MCSM: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń z podstaw pielęgniarstwa jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frekwencja 100% na ćwiczeniach; • zaliczenia pisemne po każdym z działów programowych; • zaliczenie umiejętności zawartych w „<i>Karcie umiejętności pielęgniarstwa w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego</i>” na podstawie wykonania zadania praktycznego; • systematyczne przygotowywanie się do zajęć; • aktywność podczas zajęć. <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w II semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • frekwencja 100% na zajęciach praktycznych, • zaliczenie umiejętności zawartych w „<i>Karcie umiejętności pielęgniarstwa w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego</i>”, na podstawie wykonania zadania praktycznego; • udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranych pacjentów, • samoocena studenta w oparciu o arkusz samooceny. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • frekwencja 100% na zajęciach praktycznych, • zaliczenie umiejętności zawartych w „<i>Karcie umiejętności pielęgniarstwa w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego</i>”, na podstawie wykonania zadania praktycznego; • udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranych pacjentów. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie tematów z samokształcenia w formie pisemnej lub prezentacji.

16.

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Tematy wykładów:

1. Pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia. Istota współczesnego pielęgniarstwa. Istota i profesjonalizacja zawodu. Pielęgniarstwo jako zawód, profesja, nauka, sztuka, przedmiot, kierunek kształcenia. Perspektywy i kierunki rozwoju pielęgniarstwa polskiego.
2. Uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa. Etapy rozwoju pielęgniarstwa światowego i polskiego (przednowoczesne, nowoczesne, współczesne). Czynniki determinujące rozwój pielęgniarstwa w Polsce na tle Europy i świata.
3. Rozwój praktyki pielęgniarstwa. Rozwój szkolnictwa pielęgniarstwa - etapy, rodzaje szkół, rozwój kształcenia pielęgniarek na poziomie wyższym w Polsce, Europie i na świecie. Ceremoniał zawodowy.
4. Powstanie i rozwój stowarzyszeń, organizacji zawodowych o zasięgu ogólnoswiatowym, europejskim, krajowym oraz współdziałanie tych organizacji. Sylwetki pionierki pielęgniarstwa i ich wkład w rozwój pielęgniarstwa.
5. Role, funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki w kontekście kwalifikacji, kompetencji i odpowiedzialności zawodowej.
6. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu. Udział pielęgniarki w profilaktyce, diagnostyce, terapii, rehabilitacji i udzielaniu świadczeń ratunkowych. Powstanie i rozwój specjalizacji zawodowej.
7. Doskonalenie kwalifikacji i rozwój kompetencji zawodowych pielęgniarki. Uwarunkowania formalno-prawne pielęgniarstwa i pielęgniarstwa świadczeń zdrowotnych w Polsce.
8. Podstawy teoretyczne procesu pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa.
9. Współpraca w zespole terapeutycznym w oparciu o kwalifikacje, kompetencje i odpowiedzialność zawodową w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
10. Wybrane teorie pielęgnowania (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)
Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w różnych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej.

Tematy ćwiczeń w MCSM:

DZIAŁY TEMATYCZNE (I - VII):

I. Działania profilaktyczno - pielęgnacyjne zapewniające pacjentom wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się.

1. Przygotowanie łóżka dla chorego.
2. Ślanie łóżka z chorym leżącym.
3. Stosowanie pozycji ułożeniowych w zależności od stanu chorego.
4. Stosowanie udogodnień w określonych pozycjach ciała.
5. Przenoszenie i transport chorego.
6. Profilaktyka powikłań u pacjentów długotrwale unieruchomionych.

II. Komunikowanie się w relacji pielęgniarka - pacjent:

1. Zasady komunikacji w relacjach terapeutycznych.
2. Błędy w komunikacji interpersonalnej w relacjach pielęgniarka - pacjent.
3. Sposoby nawiązywania kontaktu z pacjentem w zakresie przygotowania do zabiegu, działań opiekuńczych i współpracy podczas ich wykonywania.

III. Działania opiekuńcze w zakresie higieny osobistej i otoczenia pacjenta.

1. Kryteria oceny stanu higienicznego pacjenta.
2. Zmiana bielizny pościelowej i osobistej u chorego.
3. Utrzymanie łóżka i otoczenia pacjenta w czystości.
4. Zapewnienie czystości całego ciała pacjenta.
5. Toaleta jamy ustnej u pacjenta ciężko chorego.
6. Pielęgnacja przydatków skóry.
7. Utrzymanie higieny u pacjenta z trudnościami w wydalaniu moczu i stolca.
8. Toaleta pościelowa.

IV. Współdziałanie pielęgniarki w ocenie stanu zdrowia pacjenta.

1. Elementy badania podmiotowego i fizykalnego pacjenta dla potrzeb pielęgnowania.
2. Pomiary antropometryczne.
3. Podstawowe badanie wzroku i słuchu.
4. Podstawowe badanie w zakresie narządu ruchu - ocena w zakresie wad postawy.
5. Badanie fizjologicznych odruchów neurologicznych.
6. Ocena stanu psychicznego pacjenta.
7. Zastosowanie standaryzowanych skal w ocenie stanu bio-psycho-społecznego pacjenta.

V. Działania leczniczo - rehabilitacyjne wynikające z diagnozy lekarskiej i pielęgnarskiej.

1. Klasyczne i alternatywne metody bandażowania.
2. Zabiegi przeciwzapalne.
3. Zgłębnikowanie żołądka.
4. Podawanie leków różnymi drogami: przez przewód pokarmowy, układ oddechowy, miejscowo, dotkankowo.
5. Wstrzyknięcia podskórne.
6. W strzyknięcia domięśniowe.
7. W strzyknięcia śródskórne.
8. W strzyknięcia dożylnie.
9. Kropłowy wlew dożylny.
10. Pielęgnacja miejsca wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.
11. Metody wspomagające wydalanie moczu (cewnikowanie pęcherza moczowego).
12. Metody wspomagające wydalanie kału.
13. Metody wspomagające oddychanie: (drenaż ułożeniowy, gimnastyka oddechowa, toaleta drzewa oskrzelowego).
14. Gimnastyka bierna i czynna.

VI. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych.

1. Pomiary i dokumentowanie podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze, oddech).
2. Pobieranie krwi żyłnej do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.
3. Pobieranie materiału biologicznego do badań.
4. Wykonywanie pulsoksymetrii i kapnometrii.
5. Wykonywanie elektrokardiogramu (EKG).

6. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych: (radiologicznych, endoskopowych, ultrasonograficznych i komputerowych).
7. Przygotowanie i asystowanie przy pobieraniu płynu z jamy otrzewnej.
8. Przygotowanie i asystowanie przy pobieraniu szpiku kostnego.
9. Przygotowanie i asystowanie przy pobieraniu płynu z jamy opłucnej.
10. Przygotowanie i asystowanie przy nakłuciu lędźwiowym.
11. Pomiary miednicy kostnej.

VII. Działania leczniczo - zapobiegawcze wynikające z opieki przed i pooperacyjnej.

1. Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania.
2. Chirurgiczne mycie rąk, nakładanie bielizny operacyjnej.
3. Przygotowanie stolika opatrunkowego.
4. Zmiana opatrunku na ranie.

VIII. Działania diagnostyczno- pielęgnacyjne w opiece nad dzieckiem.

1. Pomiary antropometryczne u dziecka.
2. Utrzymanie czystości ciała u noworodka, niemowlęcia i dziecka.
3. Zasady karmienia dziecka w różnych okresach rozwojowych.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Organizacja opieki stacjonarnej nad pacjentem. Zakres świadczonych usług. Struktura szpitala (pion leczniczy, diagnostyczny, techniczny). Procedura przyjęcia pacjenta w oddział.
 2. Komunikowanie się z podopiecznym, jego rodziną i innymi pracownikami medycznymi. Prawa pacjenta w szpitalu.
 3. Indywidualna i zbiorcza dokumentacja szpitala. Zakres informacji zawartych w dokumentacji pacjenta. Zasady korzystania z dokumentacji medycznej. Dokumentacja papierowa i elektroniczna.
 4. Zbieranie danych o pacjencie metodą obserwacji, wywiadu, pomiarów bezpośrednich (tętno, oddech, ciśnienie tętnicze krwi, temperatura ciała), pomiarów pośrednich i analizy dokumentacji medycznej.
 5. Ocena stanu zdrowia pacjenta metodą procesu pielęgnowania. Formułowanie diagnozy pielęgniarstwa.
 6. Zakażenia szpitalne - zasady zapobiegania. Postępowanie ze sprzętem jednorazowego użytku. Metody sterylizacji, postępowanie ze sprzętem i materiałem jałowym. Ochrona pielęgniarki przed zakażeniami przenoszonymi drogą krwi.
 7. Udział pielęgniarki w procesie leczenia:
 - podawanie leków drogą doustną, drogą iniekcji podskórnych, śródskórnych domięśniowych, dożylnych, przez port naczyniowy,
 - podawanie leków drogą wziewną,
 - doraźne podanie tlenu, tlenoterapia,
 - podawanie leków na skórę i błony śluzowe. Leki podawane przez pielęgniarkę samodzielnie bez zlecenia lekarskiego. Kompetencje licencjata pielęgniarstwa w zakresie wystawiania recept na leki.
 8. Udział pielęgniarki w procesie diagnostycznym:
 - pomiary i ocena parametrów życiowych
 - pobieranie materiałów do badań (krew, mocz, kał, płwocina), pobieranie wymazów
 - asystowanie do badań diagnostycznych i punkcji,
 - ocena wydolności samoopiekuńczej pacjenta z wykorzystaniem skal,
 - ocena ryzyka odleżynowego z wykorzystaniem skal,
 - ocena stopnia odleżyn wg skal
- Wystawianie zleceń na badania przez pielęgniarkę w ramach samodzielnych kompetencji.
9. Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji
 - stosowanie pozycji ułożeniowych i udogodnień, sprzętu ułatwiającego funkcjonowanie pacjenta w życiu codziennym,
 - zapobieganie skutkom unieruchomienia, profilaktyka odleżyn,
 - stosowanie ćwiczeń biernych i czynnych, bezprzrządowe i przrządowe uruchamianie pacjenta,
 - stosowanie zabiegów poprawiających ukrwienie skóry,
 - stosowanie zabiegów ułatwiających oddychanie i odksztuszanie
- Samodzielność licencjata pielęgniarstwa w zakresie wystawiania recept i zleceń na wyroby medyczne.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Sposoby nawiązywania kontaktu z chorym w zakresie działań pielęgnacyjnych i współpracy podczas ich wykonywania.
2. Działania profilaktyczno - pielęgnacyjne zapewniające wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się.
3. Działania pielęgnacyjne w zakresie higieny osobistej, estetyki i otoczenia pacjenta.
4. Bio - psycho - społeczna ocena stanu pacjenta.
5. Próby formułowania diagnozy pielęgniarstwa i dokumentowanie procesu pielęgnowania.
6. Udział w działaniach wynikających z diagnozy pielęgniarstwa i lekarskiej.
7. Pielęgnowanie chorych w różnym stanie metodą procesu pielęgnowania.

Tematy samokształcenia:

1. Proces pielęgnowania pacjenta z chorobą przewlekłą w odniesieniu do wybranej teorii pielęgnowania.
2. Plan ćwiczeń biernych wykonywanych przez pielęgniarkę w dla chorych przewlekle, unieruchomionych w łóżku.
3. Zalecenia dotyczące profilaktyki powikłań długotrwałego unieruchomienia dla chorych i ich rodzin.
4. Nowoczesne opatrunki stosowane w profilaktyce odleżyn.
5. Opracowanie „*Kwestionariusza wywiadu do gromadzenia danych o pacjencie*” hospitalizowanego na oddziale szpitalnym.
6. Zalecenia dla pacjenta z zaparciami.
7. Zalecenia dla pacjenta z biegunką.
8. Walory praktyczne skal do oceny rozwoju odleżyn.

17.	Zamierzone efekty	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa; • pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia; • funkcje i zadania zawodowe pielęgniarstwa oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa; • proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i <i>primary nursing</i> (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa; • klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa; • istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman); • istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych; • zadania pielęgniarstwa w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu; • zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej; • zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa; • udział pielęgniarstwa w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem; • gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa; • ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną; • monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia; • dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa; • wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe; • prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta; • wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych); • pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych; • stosować zabiegi przeciwzapalne; • przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami; • podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków; • wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi; • wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany; • zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego; • wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze); • przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod; • wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację; • wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;

		Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> • wykonywać zabiegi higieniczne; • pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze; • oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne; • wykonywać zabiegi doodbytnicze; • zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik; • zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik; • prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;
			<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

18.	Wykaz literatury podstawowej uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa:
		<ol style="list-style-type: none"> Zarzycka D., Ślusarska B., Podstawy Pielęgniarstwa, tom I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A., Podstawy Pielęgniarstwa, tom II, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017. Zarzycka D, Ślusarska B. Podstawy pielęgniarstwa. T. 1: Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarstwa. Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarstwa. Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2018. Zarzycka D, Ślusarska B, Majda A. Podstawy pielęgniarstwa. T. 2: Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2019.
		Literatura uzupełniająca:
		<ol style="list-style-type: none"> Czekirda M., Obliczanie dawek leków, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E., Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. Ślusarska B, Zarzycka D, Majda A. red.nauk.. Umiejętności pielęgniarstwa. Katalog check-list: materiały ćwiczeniowe z podstaw pielęgniarstwa. Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2017.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PODSTAWY PIELEGNIARSTWA w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	wykłady	praca pisemna
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;	wykłady	praca pisemna
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa;	wykłady	test
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i <i>primary nursing</i> (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;	wykłady	test
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa;	wykłady	test
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	wykłady samokształcenie	test
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;	wykłady samokształcenie	test
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	wykłady	egzamin pisemny

C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzoną wygodą, zaburzonej sferze psychoruchowej;	wykłady	egzamin pisemny
C.W10.	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	wykłady	egzamin pisemny

C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	wykłady	egzamin pisemny
UMIĘTNOŚCI – efekty uczenia się realizowane w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej			
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	opis przypadku- ocena pracy pisemnej
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	proces pielęgnowania
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	ćwiczenia w MCSM, zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U7.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	- sprawdzian praktyczny

C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny

C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U18.	wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż złożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych i inhalację	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U19.	wykonuje nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U26.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
C.U.49	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	W MCSM- sprawdzian praktyczny z check listą w pozostałych zajęciach -sprawdzian praktyczny z mini CEX i/lub obserwacją

<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk</p>
---	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Ćwiczenia	240			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	120			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		530			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		15,4	1,6		

ETYKA ZAWODU PIEŁĘGNIARKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Etyka zawodu pielęgniarki	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 14.1.W PI.14.1.C	PI.N.14.1.W PI.N.14.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Seminarium -15 godz.+ Samokształcenie - 10 godz.	Wykłady - 30 godz. Seminarium -15 godz.+ Samokształcenie -10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -1 punkty ECTS Seminarium -1 punkt ECTS	Wykłady -1 punkty ECTS Seminarium -1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Przedmiot ukazuje założenia etyki pielęgniarstwa, dające studentowi umiejętność poszukiwania w praktyce rozwiązań problemów etycznych z zakresu pielęgniarstwa.</p> <p>Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawami historii myśli filozoficznej i etycznej w Polsce; • zasadami etyki w pielęgniarstwie; • dylematami etycznymi współczesnej medycyny i pielęgniarstwa; • współczesną problematyką bioetyczną w odniesieniu do pielęgniarstwa; • korzystaniem w pracy własnej z dokumentów deontologicznych regulujących wykonywanie zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Dyskusja dydaktyczna Praca w grupach Praca z tekstem Studium przypadku Burza mózgów Film dydaktyczny	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Test zaliczeniowy na koniec semestru lub odpowiedź ustna na 3 wylosowane pytania.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium: Zaliczenie z oceną (ZO) w I semestrze. Warunkiem zaliczenia jest rozwiązywanie sytuacji problemowych na seminariach, aktywność podczas dyskusji i oraz uzyskanie pozytywnej oceny.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka jako nauka filozoficzna. Podstawowe pojęcia stosowane w etyce. Przedmiot formalny i materialny etyki. Działy etyki. 2. Etyka zawodowa pielęgniarki i położnej, jako nauka stosowana. Pojęcie, przedmiot i podział etyki zawodowej pielęgniarstwa. 3. Etyka pielęgniarstwa jako nauka normatywna. Pojęcie, przedmiot i podział. Normy moralne, jako dyrektywy etyki normatywnej pielęgniarstwa. 4. Aksjologia jako teoria wartości istotnych w pielęgniarstwie. Pojęcie i klasyfikacja wartości moralnych. Wartości ogólnoludzkie, społeczne i osobowe. Wartości nadrzędne w pracy pielęgniarki Konflikty wartości moralnych w pracy pielęgniarki. 5. Dylematy etyczne w pracy pielęgniarki - aspekty podejmowania decyzji. 6. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki. Pojęcie odpowiedzialności zawodowej. Rodzaje odpowiedzialności zawodowej - moralna, prawna - cywilna, karna), służbowa, materialna. Rodzaje kar za wykroczenia w zakresie odpowiedzialności zawodowej. 7. Dylematy etyczne w pracy pielęgniarek. Pojęcie i źródła dylematów etycznych. Dylemat a problem moralny. Rodzaje dylematów w pracy pielęgniarki. 8. Prawa pacjenta - regulacje prawne i deontologiczne. Pojęcie i źródła praw pacjenta. Regulacje praw pacjenta (międzynarodowe i krajowe) Unormowania deontologiczne praw pacjenta. Interpretacja praw pacjenta. Kodeks etyki zawodowej.
		<p>Tematy seminarium:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nad własnym rozwojem moralnym. 2. Etyka sumienia. Sumienie jako subiektywna i ostateczna norma moralności w pracy pielęgniarki. Sumienie przed- i pouczynkowe. Zawodność i niezawodność sumienia. Rola sumienia w podejmowaniu decyzji moralnych. 3. Podejmowanie decyzji etycznych (czynniki warunkujące procesy decyzyjne). Modele podejmowania decyzji etycznych. 4. Kodeks etyki zawodowej polskiej pielęgniarki. Funkcje Kodeksu . Struktura Kodeksu. Obowiązki moralne pielęgniarki. Prawa pacjenta i prawa pielęgniarki. Uwarunkowania prawne odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek. 5. Podejmowanie decyzji etycznych z zastosowaniem modeli podejmowania decyzji etycznych. 6. Zastosowanie przepisów kodeksu etyki zawodowej w pracy pielęgniarki 7. Rozwiązywanie dylematów etycznych i moralnych w praktyce pielęgniarstwa <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarskie modele podejmowania decyzji. Analiza minimum 1 artykułu naukowego w formie prezentacji POWER POINT lub pliku WORD. 2. Eutanazja, eksperymenty medyczne, sztuczna prokreacja, transplantacja w kontekście istoty i dylematów etycznych. Analiza minimum 1 artykułu naukowego w formie prezentacji POWER POINT lub pliku WORD

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot etyki ogólnej i zawodowej • istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki • problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki • kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5		
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dobry	15-16
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3		
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi

niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi
18. Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Fry S., Johnstone M-J., "Etyka w praktyce pielęgniarskiej", Makmed, Lublin 2009. Basińska K., Halasza J. red.nauk. Etyka w medycynie- wczoraj i dziś, wybrane zagadnienia. Kraków, Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2014. Jasudowicz T., Czepek J., Kapelańska J. Międzynarodowe standardy bioetyczne: dokumenty i orzecznictwo. Wolters Kluwer, Warszawa 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nowak P., "Etyka, śmierć i transplantacje", Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2019. Dunn M, Hope T ; tłumaczenie Eleonora Bielawska-Batorowicz. Etyka medyczna. Wydanie I. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2020. Łuków P, Pasierski T. Etyka medyczna z elementami filozofii. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu ETYKA ZAWODU PIELEGNIARKI w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej	wykłady	kolokwium
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	wykłady	kolokwium
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	wykłady seminarium	zadanie praktyczne
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	wykłady seminarium	zadanie praktyczne
UMIEJĘTNOŚCI			
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;	seminarium	zadanie praktyczne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów		samokształcenie	praca pisemna

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny realizowane z	Wykłady	30	

bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Seminarium	15		
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	10		
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		55		
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego		samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego
		1,2	0,8	

PROMOCJA
ZDROWIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Promocja zdrowia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 16.6. W PI.16.6. P	PI.N.16.6. W PI.N.16.6. P
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 20 godz. (4hCSM + 16h podmiot leczniczy)	Wykłady - 30 godz. + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 20 godz. (4hCSM + 16h podmiot leczniczy)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne -1 punkty ECTS	Wykłady -1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne -1 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Podstawowym celem nauczania przedmiotu Promocja zdrowia jest przygotowanie studenta do włączenia się w realizację programu promocji zdrowia skierowany do różnych osób, grup i społeczności, a w szczególności do osób zdrowych i pacjentów, rodzin, członków społeczności funkcjonujących w różnych środowiskach (uczniowie, osoby starsze, osoby aktywne zawodowo, członkowie społeczności lokalnej)	
14.	Metody dydaktyczne	Realizacja zajęć opiera się na następujących metodach dydaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • Wykład problemowy w postaci prezentacji multimedialnej • Zajęcia praktyczne - praca indywidualna i praca w grupach • Wykorzystanie środków dydaktycznych: filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową, plansze edukacyjne 	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (E) - wykłady w VI semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową, test pisemny i/lub odpowiedź ustna.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w VI semestrze. Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • przygotowanie programu profilaktycznego • przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Prezentacja multimedialna z podziałem na grupy na 1 z podanych tematów.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła idei promocji zdrowia. Salutogeneza - teoretyczna podstawa promocji zdrowia. 2. Rozwój promocji zdrowia (aspekt historyczny, definicje, główne konferencje, dokumenty). 3. Metody promocji zdrowia (edukacja zdrowotna, polityka, marketing społeczny) 4. Role zawodowe w promocji zdrowia. 5. Niebezpieczeństwa i niezmierzone skutki promocji. 6. Związki promocji zdrowia z pielęgniarstwem. 7. Zadania i kompetencje pielęgniarki w promocji zdrowia. <p>Tematyka zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje zdrowia a promocja zdrowia. Zadania pielęgniarki. 2. Promocja zdrowia higiena i zdrowie publiczne. Różnice między promocją zdrowia a profilaktyką. 3. Charakterystyka odbiorcy usług promocyjnych świadczonych przez pielęgniarkę. 4. Doradztwo zdrowotne jako element promocji zdrowia. 5. Promocja zdrowia a proces pielęgnowania. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Idea promocji zdrowia 2. Zadania i kompetencje pielęgniarki w zakresie promocji zdrowia 3. Związki promocji zdrowia z pielęgniarstwem 4. Doradztwo zdrowotne

17.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> Definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne Wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną Określa zakres i charakter zadań pielęgniarstwa w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej Zna strategię promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny - potencjał zdrowotny człowieka- z wykorzystaniem swoistej metodyki(skale, siatki, pomiary przyrządowe) Rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia Uczy odbiorcę usług pielęgniarstwa samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej koalicji na rzecz zdrowia Realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb życiowych Opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin
		Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Andruszkiewicz A, Banaszkiewicz M. red. nauk. Promocja zdrowia: dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. T. 1. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2008. 2. Andruszkiewicz A, Banaszkiewicz M. red. nauk. Promocja zdrowia: dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. T. 2. Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarstwa i położnej. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010. 3. Wrony H. red. nauk. Promocja zdrowia w teorii i praktyce psychologicznej. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2009.
		Literatura uzupełniająca:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Borzucka - Sitkiewicz K. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2006 2. Gromadzka-Ostrowska J., Włodarek D., Toeplitz Z.: Edukacja prozdrowotna. SGGW, Warszawa 2003. 3. Karski J.B. (red.): Praktyka i teoria promocji zdrowia. CeDeWu, Warszawa 2003

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

<u>KRYTERIA OCENY TESTU</u>		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PROMOCJA ZDROWIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
C.W1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	wykłady	test i/lub kolokwium
C.W2	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;	wykłady	test
C.W3	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa;	wykłady	test
C.W16	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	wykłady	test i/lub kolokwium

C.W17	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	wykłady	test
C.W18	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	wykłady	test

UMIEJĘTNOŚCI

C.U28	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
C.U29	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
C.U30	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
C.U31	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
C.U32	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną	zajęcia praktyczne	sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela samoocena studenta
---	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30	
	Zajęcia praktyczne	20	
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		65	

Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,3	0,7		

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawowa opieka zdrowotna	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.17.5.W PI.17.5.C PI.17.5.P PI. 17.6. W PI.17.6. P PI.17.6. Z	PI.N.17.5.W PI.N.17.5.C PI.N.17.5.P PI.N.17.6. W PI.N.17.6. P PI.N.17.6. Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: • obowiązkowy do zaliczenia V. VI semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V. VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności z zakresu: fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, farmakologii oraz pielęgniarstw specjalistycznych.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -15 godz.(V sem.) Wykłady -15 godz.(VI sem.) Ćwiczenia - 15 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. (V sem. – 4h CSM + 36h podmiot leczniczy) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (VI sem. – 8h CSM + 72h podmiot leczniczy) + Samokształcenie 15 godz. Praktyka zawodowa - 120 godz. (V sem.) Praktyka zawodowa - 40 godz. (VI sem.)	Wykłady -15 godz.(V sem.) Wykłady -15 godz.(VI sem.) Ćwiczenia - 15 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. (V sem. – 4h CSM + 36h podmiot leczniczy) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (VI sem. – 8h CSM + 72h podmiot leczniczy) + Samokształcenie 15 godz. Praktyka zawodowa - 120 godz. (V sem.) Praktyka zawodowa - 40 godz. (VI sem.)
	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

12.		Wykłady 2 punkty ECTS Ćwiczenia 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne 4 punktów ECTS Praktyki zawodowe 6 punktów ECTS	Wykłady 2 punkty ECTS Ćwiczenia 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne 4 punktów ECTS Praktyki zawodowe 6 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przygotowanie studenta w zakresie planowania, realizowania i oceny działań podejmowanych w ramach pielęgniarstwa w środowisku rodzinnym nad osobami zdrowymi, chorymi i niepełnosprawnymi w środowisku zamieszkania, pracy, wychowania i nauki.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pogadanka, dyskusja, praca w grupach, zajęcia praktyczne.	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów:</p> <p>Zaliczenie z oceną (ZO) w V semestrze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na wykładach. 2. Pozytywne zaliczenie samokształcenia. 3. Sprawdzian pisemny składający się z 5 pytań lub odpowiedź ustna na wylosowane 3 pytania. <p>Egzamin (E) w VI semestrze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na wykładach. 2. Uzyskanie pozytywnej oceny ze sprawdzianu pisemnego lub testu pisemnego. 3. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenia. <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:</p> <p>Zaliczenie z oceną (ZO) w V semestrze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na ćwiczeniach. 2. Przygotowanie przykładowego zapisu wywiadu środowiskowego dla potrzeb profilaktyki i opieki pielęgniarstwa w ramach POZ. 3. Opracowanie programu profilaktyki wybranego przez studenta uzależnienia dla wybranej grupy odbiorców. 	
		<p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych -</p> <p>Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w V semestrze.</p> <p>Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności (100% frekwencja na zajęciach), • aktywność na zajęciach. • proces pielęgnowania (wywiad środowiskowo-rodzinny, stawianie diagnoz pielęgniarstwa, planowanie i realizowanie działań w środowisku domowym pacjenta oraz ocenianie efektów pracy), • przygotowanie sprawozdania/raportu pielęgniarstwa z wizyty w domu pacjenta • wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w podstawowej opiece zdrowotnej, • przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, • zaliczenie poszczególnych czynności w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki,</i> • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. 	

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych

Praktyka zawodowa - (ZO) zaliczenie z oceną w V i VI semestrze.

Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach.
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarstwa obowiązującej w podstawowej opiece zdrowotnej,
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych czynności w *Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza;*
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

1. Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie pisemnej pracy na jeden z wybranych tematów.

16.

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Tematy wykładów:

1. Podstawowa opieka zdrowotna - cele, struktura i zakres świadczeń. Zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej w świetle aktualnych problemów zdrowotnych i demograficznych społeczeństwa polskiego. Determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Pielęgniarstwo środowiskowo-rodzinne. Rola i zadania pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej. Akty prawne regulujące kwestie wykonywania zawodu pielęgniarki środowiskowo - rodzinnej.
3. Rodzina jako podmiot opieki pielęgniarki środowiskowo - rodzinnej. Diagnoza pielęgniarska w środowisku zamieszkania podopiecznych. Diagnoza indywidualna, rodzinna, środowiskowa. Wydolność pielęgnacyjno-opiekuńcza rodziny.
4. Modele opieki środowiskowo - rodzinnej. Standardy w praktyce pielęgniarki środowiskowo - rodzinnej.
5. Testy i skale w praktyce pielęgniarki POZ.
6. Pacjent przewlekle chory i niepełnosprawny w praktyce pielęgniarki POZ.
7. Pielęgniarstwo środowiska nauczania i wychowania - problemy diagnozowane w środowisku szkolnym.
8. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad zdrowiem osób pracujących.
9. Pomoc społeczna - cele, zadania, rola pielęgniarki.

Tematy ćwiczeń:

1. Planowanie opieki pielęgniarskiej w POZ w oparciu o opisy przypadku i rozpoznane potrzeby zdrowotne i środowiskowe.
2. Dokumentacja pielęgniarska w praktyce pielęgniarki POZ. Odrębności i podobieństwa.
3. Charakterystyka środowiska podopiecznych - genogram, wywiad środowiskowy.
4. Edukacja zdrowotna w środowisku podopiecznego - zakres, działania, planowanie działań edukacyjnych w oparciu o rozpoznane zapotrzebowanie.
5. Środowisko nauczania i wychowania - zakres działań pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, ich specyfika, wymagania, współpraca w POZ.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Specyfika pracy pielęgniarki w różnych formach organizacyjnych podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Zarządzanie informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.
3. Dokumentowanie pracy i opieki pielęgniarskiej w POZ.
4. Specyfika prowadzenia procesu pielęgnowania w pracy pielęgniarki rodzinnej.
5. Udział pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w promocji zdrowia, profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji pacjentów z chorobami wybranych układów.
6. Praca pielęgniarki w POZ w oparciu o wykaz świadczeń gwarantowanych oraz warunki ich realizacji.
7. Diagnozowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i środowiska szkolnego.
8. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym niepełnosprawnym w środowisku domowym.
9. Program pielęgniarskiej opieki nad wybraną grupą dzieci /młodzieży lub osób dorosłych.

		<p>9. Zadania pielęgniarki rodzinnej w opiece nad seniorem w domu.</p> <p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta. Rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego. 2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania. 3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekuńczej rodziny. 4. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku. 5. Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia. 6. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej. 7. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie. 8. Realizacja programów edukacji zdrowotnej. 9. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej). 10. Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania. 11. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną. 12. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego. 13. Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia pielęgniarstwa środowiskowego w Polsce. 2. Organizacja domowej opieki pielęgniarstwa w wybranych krajach Unii Europejskiej. 3. Zadania pielęgniarki środowiskowo /rodzinnej nad dzieckiem niepełnosprawnym. 4. Zakres współpracy pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej z położną środowiskową w opiece nad rodziną, kobietą i dzieckiem w różnych okresach życia i fazach zdrowia. 5. Specyfika działalności edukacyjnej realizowanej przez pielęgniarkę w środowisku nauczania i wychowania. 6. Program pielęgniarstwa opieki nad pracującymi w wybranym środowisku pracy.
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>W zakresie wiedzy student definiuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia; • warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej; • metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;

	Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów; • rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia; • dobrać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych; • uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia; • opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych; • realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej; • oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych; • oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia; • stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach; • dobrać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
	Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14

6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5

RAZEM: 12 pkt.

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNNIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ślusarska B. Marcinowicz L. Kocka K. Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. PZWL. Warszawa 2019 Lewko J. Kopcych BE. Procedury leczniczo - pielęgnacyjne w opiece środowiskowej I długoterminowej. PZWL. Warszawa 2020. Pietrzak M. Knoff B. Kryczka T. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2021. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nowacka A. Kabała A. Pawłowska E. POZ w Polsce, Struktura, zadania, funkcje. PZWL. Warszawa 2017 Gibiński M. Ciemierz R. Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki I położnej. PZWL. Warszawa 2016 Akty prawne dotyczące POZ, finansowania świadczeń, zakresu kompetencji. Ustawa z dnia 27 paź. 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej. z późn. zm. Dz. U.2021. 1050. <p>https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/podstawowa-opieka-zdrowotna-18655397</p>
-----	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
C.W19	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	wykłady	sprawdzian pisemny lub test lub odpowiedź ustna
C.W20	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej;	wykłady	sprawdzian pisemny lub test lub odpowiedź ustna
C.W21	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	wykłady	sprawdzian pisemny lub test lub odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
C.UI	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	ćwiczenia zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstkiej;	ćwiczenia zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	praca pisemna

C.U28	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	praca pisemna sprawdzian praktyczny
C.U29	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	ćwiczenia zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U30	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	praca pisemna sprawdzian praktyczny
C.U31	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych	ćwiczenia zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	praca pisemna sprawdzian praktyczny
C.U33	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U34	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	praca pisemna sprawdzian praktyczny
D.U.05	Oceniać rozwój psychiczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia rozwoju	ćwiczenia zajęcia praktyczne	praca pisemna sprawdzian praktyczny
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>obserwacja przez nauczyciela, samoocena studenta</p>
---	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach,	Obciążenie studenta [h]
---	-------------------------

aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z	Wykłady	30			
bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	15			
	Zajęcia praktyczne	120			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		340			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		7	6		

DIETETYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Dietetyka	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.18.2.W	PI.N.18.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa: • obowiązkowy do zaliczenia II semestru. I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady, samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z fizjologii, biochemii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady – 15 godz. (sem. II) + samokształcenie 10 godz.	Wykłady – 15 godz. (sem. II) + samokształcenie 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z jakościowym i ilościowym zapotrzebowaniem organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby. Wyjaśnienie roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia i aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych. Zapoznanie z aktualnymi schematami żywienia i dietami zalecanymi przez WHO i inne organizacje.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych	

15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) w II semestrze Test zaliczeniowy lub odpowiedź ustna. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Praca pisemna na zadany temat.
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy dietetyki. 2. Przemiany energetyczne w organizmie człowieka. 3. Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki odżywcze. 4. Wartość odżywcza produktów spożywczych - charakterystyka poszczególnych grup produktów. 5. Fizjologiczne normy zapotrzebowania na składniki odżywcze dla różnych grup ludności. 6. Rola węglowodanów, tłuszczów, białek, witamin i składników mineralnych w procesach metabolicznych ustroju człowieka. 7. Zasady racjonalnego żywienia. Układanie jadłospisów. 8. Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego - klasyfikacja diet. 9. Diety stosowane w chorobach przewodu pokarmowego, wątroby i nerek. 10. Wskazania dotyczące żywienia w cukrzycy, otyłości oraz chorobach układu krążenia. 11. Higiena żywności. 12. Wpływ procesów technologicznych na wartość odżywczą posiłków. Tematy samokształcenia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jakość zdrowotna żywności. 2. Błonnik i jego rola w żywieniu. 3. Diety terapii stosowane w leczeniu chorób. 4. Zaburzenia odżywiania i ich wpływ na organizm.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> • definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby; • wymienia zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego; • zna zasady leczenia dietetycznego i powikłania diety terapii. rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
		Umiejętności	W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> • ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych, i badania podmiotowego oraz prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia • stosuje wybrane diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach • dobiera środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawia na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udziela informacji na temat ich stosowania

	Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Payne A, Helen Barker A. Red. wydania polskiego Jan Chojnacki. Dietetyka i żywienie kliniczne. Wrocław, Edra Urban & Partner, 2017. 2. Ciborowska H, Rudnicka A, współpr. Artur Ciborowski. Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. Warszawa, PZWL 2014. 3. Grzymisławski M.red.nauk.Dietetyka kliniczna. Warszawa PZWL 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grzymisławski M., Jan Gawęcki. red. nauk. Żywienie człowieka: zdrowego i chorego. T. 2. Warszawa, PWN 2012. 2. Bujko J.: Podstawy dietetyki. SGGW, Warszawa 2008. 3. Gawęcki J., Chrynowiecki L: Żywienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Wyd. PWN, Warszawa 2010.

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

<u>KRYTERIA OCENY TESTU</u>		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi

dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu DIETETYKA w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZASTUDENT ZNA:			
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		samokształcenie	praca pisemna

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		25			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		0,6	0,4		

ORGANIZACJA PRACY PIEŁĘGNIARSKIEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Organizacja pracy pielęgniarskiej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykład - 10 godz. Ćwiczenia- 10 godz.	
10.	Wymagania wstępne	Przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarstwa. Kodeks Pracy	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia - 10 godz. Wykłady 10 godz.	Ćwiczenia - 10 godz. Wykłady 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/ przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 pkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 pkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie z teoretycznymi pojęciami stanowiska pracy, przepisami i regulacjami dotyczącymi czasu pracy, rozkładu czasu pracy oraz metod organizowania pracy pielęgniarstwa	
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia indywidualne i grupowe Metoda sytuacyjna Pokaz	

		Metody weryfikacji założonych efektów uczenia	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Forma i warunki zaliczenia wykładu Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w III semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz zaliczenie testu pisemnego lub odpowiedzi ustnej</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie w oceną (ZO) w III semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach. Zaliczenie zleconego do wykonania zadania w formie pisemnej.</p>	
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza czynników sprzyjających występowaniu chorób zawodowych. Strategie zapobiegania. 2. Monitorowanie jakości opieki pielęgniarskiej w oparciu o standardy i procedury. 3. Praca zespołowa, znaczenie motywacji dla członków zespołu i proces podejmowania decyzji. 4. Style zarządzania w pracy - wady i zalety. Czynniki zakłócające pracę w zespole. Metody samooceny zespołu. 5. Uwarunkowania własnego rozwoju, planowanie kariery zawodowej. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przepisy prawne w zakresie stwierdzania chorób zawodowych oraz dokumentacja związana z wypadkami przy pracy. 2. Procedura, standard w pracy pielęgniarki. 3. Grafiki pielęgniarskie i rozliczanie godzin pracy 	
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności; • przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich; • podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki; • etapy planowania pracy własnej i podległego personelu; • możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole; • monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy; • współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej; • nadzorować i oceniać pracę podległego personelu; • planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ksykiewicz-Dorota A. Zarządzanie w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów magisterskich wydziałów pielęgniarstwa oraz wydziałów pielęgniarstwa oraz wydziałów nauk o zdrowiu. PZWL, Warszawa 2019. Dobska M. Zarządzanie podmiotem leczniczym. PZWL. Warszawa 2019. Pietrzak B. Karkowski T. Zarządzanie personelem pielęgniarstwie w podmiotach leczniczych. Zagadnienia wybrane. Wolters Kluwer Polska SA. Warszawa 2019 <p>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA</p> <ol style="list-style-type: none"> Wiśniewska M. Z. Jakość usług medycznych. CeDeWu Warszawa 2019. Kwiatkowska A. Krajewska-Kułak E. Panek W. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. PZWL. Warszawa 2016. Głowacka M.D., Mojs E. Profesjonalne zarządzanie kadrami w podmiotach leczniczych. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2019.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu Organizacja pracy pielęgniarstwiej w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
----------------------	--	-------------	--------------------

WIEDZASTUDENT ZNA:

C.W.26	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	wykład	test zaliczeniowy lub odpowiedź ustna
C.W.27	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwiej;	wykład	test zaliczeniowy lub odpowiedź ustna

UMIEJĘTNOŚCI

C.U.39	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarstwiej i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	ćwiczenia	wykonanie zadania
C.U.40	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwiej;	ćwiczenia	wykonanie zadania
C.U.41	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	ćwiczenia	wykonanie zadania
C.U.42	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	ćwiczenia	wykonanie zadania

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>obserwacja samoocena</p>
---	---------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	10			
Samodzielna praca studenta	Wykłady	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		20			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		2	0		

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dobry	13-14
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny plus	11-12
	RAZEM:	16 pkt	dostateczny	9-10
			niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dobry	15-16
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dostateczny plus	13-14
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny	11-12
6.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<10
	RAZEM:	20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	

BADANIA FIZYKALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badania fizykalne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.19.3.C	PI.N.19.3.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa: • obowiązkowy do zaliczenia III semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	ćwiczenia w MCSM	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia	Studia niestacjonarne
		ćwiczenia w MCSM - 30 godz. + samokształcenie - 15 godz.	ćwiczenia w MCSM - 30 godz. + samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	ćwiczenia w MCSM – 1 pkt. ECTS	ćwiczenia w MCSM – 1 pkt. ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie z teoretycznymi podstawami badań fizykalnych człowieka, przedstawienie odrębności prowadzenia oraz interpretacji badań u człowieka dorosłego, starszego oraz u dzieci w różnym wieku. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za przeprowadzone badania oraz zapewnienie intymności pacjentowi w trakcie badania fizykalnego.	
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia indywidualne i grupowe w MCSM Metoda sytuacyjna Pokaz	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach. Metodą oceny jest sprawdzian praktyczny z przeprowadzenia badania fizykalnego w pracowni umiejętności pielęgniarskich na fantomie zgodnego z tematyką ćwiczeń oraz w wybranym podmiocie leczniczym z wykorzystaniem protokołu badania fizykalnego oraz odpowiedź ustna na zadane pytania.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Pisemna praca zaliczeniowa na wybrany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy ćwiczeń w MCSM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia. Uwarunkowania kulturowe i społeczne. Uwarunkowania spowodowane płcią, rasą i wiekiem badanego. Dokumentowanie wyników oceny stanu zdrowia. 2. Zasady dokumentowania zebranych informacji i wyników badania fizykalnego dla oceny stanu zdrowia. 3. Badanie podmiotowe. Zakres i zasady badania podmiotowego dla potrzeb opieki pielęgniarskiej. 4. Podstawy badania przedmiotowego. Metody i ogólne zasady badania przedmiotowego. Badanie przedmiotowe ogólne. Wygląd zewnętrzny - pierwsze wrażenie. Budowa i proporcje ciała, wzrost i stan odżywienia. Podstawowe parametry życiowe (oddech, tętno, ciśnienie tętnicze krwi, temperatura ciała). 5. Badanie skóry, włosów, paznokci. 6. Badanie węzłów chłonnych. 7. Badanie głowy i szyi. Badanie głowy (badanie narządu wzroku, badanie ucha, badanie nosa i zatok, badanie jamy ustnej i gardła, badanie ślinianki przyusznej). Badanie struktur szyi (badanie gruczołu tarczowego, badanie tchawicy). 8. Badanie klatki piersiowej i gruczołów piersiowych. Struktury anatomiczne i linie topograficzne klatki piersiowej. Ocena kształtu i symetrii klatki piersiowej. Badanie gruczołów piersiowych. 9. Badanie układu oddechowego. Oglądanie układu oddechowego. Badanie palpacyjne układu oddechowego. Opukiwanie i osłuchiwanie układu oddechowego. 10. Badanie układu krążenia. Badanie serca. Badanie krążenia tętniczego i żylnego. 11. Badanie brzucha i odbytu. Badanie brzucha. Badanie odbytu. 12. Badanie żeńskich narządów płciowych. Ocena dojrzałości płciowej - prowadzenie badania oraz dokumentacja wyników badania. 13. Badanie męskich narządów płciowych. Ocena dojrzałości płciowej. Badanie okolicy pachwinowej, prącia, moszny, jądra i powrózka nasiennego. Badanie palpacyjne okolicy okołoodbytniczej i gruczołu krokowego. Dokumentacja wyników badania. 14. Badanie układu mięśniowo-szkieletowego. Zasady badania układu ruchu. Badanie poszczególnych elementów układu mięśniowo-szkieletowego (badanie stawu skroniowo-żuchwowego, badanie kręgosłupa, badanie kończyny górnej, badanie miednicy, badanie kończyny dolnej). Dokumentacja wyników badania. 15. Elementy badania neurologicznego. Metody i zakres oceny w badaniu neurologicznym. Ocena stanu psychicznego. Ocena funkcji nerwów czaszkowych. Badanie układu ruchu i czucia. Ocena równowagi i koordynacji ruchowej (zborności). Badanie odruchów i objawów oponowych. 16. Badanie dziecka z uwzględnieniem odrębności fizycznych i psychomotorycznych związanych z wiekiem. 17. Odrębności w ocenie stanu zdrowia w okresie geriatrycznym.

		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ocena sprawności i wydolności pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem <ol style="list-style-type: none"> sprawności pacjenta w zakresie układu mięśniowo-szkieletowego oraz ruchu. Propozycje rozwiązań problemów wynikających z ustalonej diagnozy. sprawności pacjenta w zakresie układu neurologicznego i badanie odruchów. Propozycje rozwiązań problemów wynikających z ustalonej diagnozy. Kompleksowa ocena stanu fizykalnego pacjenta. Analiza i ocena wyników badań laboratoryjnych i wynikających z pomiarów. Oznaczanie markerów w diagnozowaniu różnych schorzeń. 						
17.	Zamierzone efekty uczenia	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="327 376 517 622">Wiedza</td> <td data-bbox="517 376 1559 622"> <p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia-pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; charakteryzuje metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego; określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; zna sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; </td> </tr> <tr> <td data-bbox="327 622 517 1070">Umiejętności</td> <td data-bbox="517 622 1559 1070"> <p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo- naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje je do oceny stanu zdrowia pacjenta; rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentuje wyniki badania oraz dokonuje ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; przeprowadza badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; </td> </tr> <tr> <td data-bbox="327 1070 517 1449">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="517 1070 1559 1449"> <p>W zakresie kompetencji społecznych - absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia-pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; charakteryzuje metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego; określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; zna sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; 	Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo- naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje je do oceny stanu zdrowia pacjenta; rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentuje wyniki badania oraz dokonuje ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; przeprowadza badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; 	Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych - absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i
Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia-pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; charakteryzuje metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego; określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; zna sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; 							
Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo- naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje je do oceny stanu zdrowia pacjenta; rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentuje wyniki badania oraz dokonuje ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; przeprowadza badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; 							
Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych - absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i 							
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dyk D., Cudak E., Gutysz-Wojnicka A.: Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2016. Dyk D. red. nauk. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie: podmiotowe i przedmiotowe. Warszawa, PZWL 2020. Ślusarska B., Zarzycka D., Opozda K., Kosmowski W., Walczak A., Muszyńska- Lachota I., Idczak H., Lorencowicz R., Banaszkiwicz M. Ocena stanu zdrowia pacjenta (w): Ślusarska B. Zarzycka D. Zahradniczek K.(red).: Podstawy pielęgniarstwa. Tom II. PZWL, Warszawa 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obuchowicz A. red. nauk. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. Warszawa, PZWL 2020. Oblacińska A., Jokdkowska M., Sawca P. ABC bilansów zdrowia dziecka. Podręcznik dla lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017. 						

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu BADANIA FIZYKALNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu kształcenia		SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA				
C.W33	omawia metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	odpowiedz ustna	
C. W34	-określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	odpowiedz ustna	
C. W35	zna sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	odpowiedz ustna	
UMIEJĘTNOŚCI				
C.U43	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje jego wyniki;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U44	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U45	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentuje wyniki badania fizykalnego	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U46	przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentuje wyniki badania oraz dokonuje ich analizy dla	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U47	przeprowadza badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>			ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	obserwacja samoocena
KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
			dobry	13-14

3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

RAZEM: 23 pkt

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)	
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry (4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		45			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		0,8	0,2		

ZAKAŻENIA SZPITALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zakażenia szpitalne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.21.1.W PI.21.1.C	PI.N.21.1.W PI.N.21.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia III semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej, bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia – 15 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia – 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zwalczania zakażeń szpitalnych oraz odpowiedzialności placówek ochrony zdrowia, nabycie umiejętności definiowania postaci najczęstszych zakażeń wewnątrzszpitalnych, podejmowania działań profilaktycznych ograniczających ryzyko występowania zakażeń w wybranych obszarach w odniesieniu do personelu i pacjentów.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w III semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową, udzielenie odpowiedzi na zadane pytania i/lub przygotowanie pracy pisemnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w III semestrze. Test pisemny zawierający 60 pytań z możliwością jednokrotnego wyboru. Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych, aktywność podczas zajęć.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty prawne regulujące profilaktykę zakażeń szpitalnych w zakładach opieki zdrowotnej, rola i zadania zespołów ds. Zakażeń szpitalnych oraz innych struktur epidemiologicznych działających na rzecz profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. 2. Przyczyny i profilaktyka zakażeń szpitalnych w wybranych oddziałach szpitala (oddział położniczo-noworodkowy, OAiIT, stacja dializ, oddział chirurgiczny, blok operacyjny). 3. Higiena szpitalna - higiena rąk, dekontaminacja sprzętu medycznego, segregacja odpadów szpitalnych, zasady obiegu bielizny szpitalnej, monitorowanie higieny szpitalnej. 4. Ekspozycje zawodowe pracowników definicja, zasady postępowania poekspozycyjnego. 5. Izolacja chorych. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mycie i dezynfekcja rąk w warunkach szpitalnych. 2. Zasady postępowania z pacjentem zakaźnym MRSA - analiza przypadku. Dekontaminacja narzędzi chirurgicznych, zasady przygotowania pakietów do sterylizacji. 3. Procedury postępowania po użyciu ze sprzętem i aparaturą medyczną. Ochrona personelu przed zakażeniami, środki ochrony osobistej, zasady postępowania. Opracowanie miejsca ekspozycji zawodowej. Instrukcja postępowania z odpadami szpitalnymi. Procedury izolacji chorych z uwzględnieniem dróg szerzenia się zakażeń. 4. Zasady opracowania ogniska epidemicznego - plan postępowania.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia</p>	<p>Wiedza</p> <p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia; • sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych; • mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
		<p>Umiejętności</p> <p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym; • stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami; <p>Kompetencje społeczne</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry	15-16
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dostateczny plus	13-14
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dostateczny	11-12
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	niedostateczny	<10
6.	Estetyka pracy.	0-2		
	RAZEM:	20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

8.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bulanda M., Wójkowska-Mach J. (red.): Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2018. M.Fleischer., Bober-Gheek.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego. Edra Urban I Partner, Wrocław 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Heczko P.B., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne : Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. PZWL, Warszawa 2015. Grzesiowski P., Kudzia-Karwowska D., Kurowska E., Tymoczko A. (red). Ogólne wytyczne dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji dotyczące sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia. PSSM, SHL, PSPE. Warszawa 2017. https://www.gov.pl/web/psse-szamotouly/ogolne-wytyczne-dla-podmiotow-wykonujacych-procesy-dekontaminacji-w-tym-sterylizacji-wyrobow-medycznych-przy-udzielaniu-swadczen-zdrowotnych Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151) oraz akty wykonawcze z późn. zm.
-----------	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla moduli/przedmiotu ZAKAŻENIA SZPITALNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZASTUDENT ZNA:			
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych. z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	wykłady	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	wykłady	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowy chi zakażeniu miejsca operowanego;	wykłady	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
UMIĘTNOŚĆSTUDENT POTRAFI			
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	ćwiczenia	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	ćwiczenia	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>			obserwacja, samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		45			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,0	1,0		

SYSTEM INFORMACJI W OCHRONIE ZDROWIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	System informacji w ochronie zdrowia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Podstawy obsługi komputera	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia - 30 godz.	Ćwiczenia - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia - 1 pkt ECTS	Ćwiczenia - 1 pkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: stosowanie technologii informacyjnej w pracy zawodowej i naukowej	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik audiowizualnych, ćwiczenia na modułach informatycznych,	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Forma i zasady przeprowadzania zaliczenia są omawiane na pierwszych zajęciach. Zaliczenie końcowe przeprowadzane jest metodą testu w udostępnionej studentom aplikacji lub odpowiedź ustna. Warunkiem zaliczenia jest: uczestnictwo w zajęciach, wykonywanie bieżących ćwiczeń, rozwiązanie testu przynajmniej w 50% lub otrzymanie oceny pozytywnej z odpowiedzi ustnej.</p>	

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe przepisy regulujące system ochrony zdrowia. <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej. • Rozporządzenie MZ ws. dokumentacji medycznej. • Świadczenia gwarantowane finansowane przez NFZ, • Rozporządzenie MZ w sprawie kodów resortowych. • Międzynarodowa klasyfikacja chorób i procedur medycznych, grupowanie świadczeń wg JGP (ICD-, ICD10, grupy JGP) 2. Realizacja i zasady finansowania świadczeń pielęgniarских w POZ i w pielęgnacyjnej opiece długoterminowej (umowy z NFZ, sposoby raportowania, rozliczanie świadczeń, katalogi usług) 3. Przygotowanie do kontraktowania świadczeń pielęgniarских z NFZ (sposób przygotowywania wniosku - oferty do NFZ, dokumenty formalno-prawne w ofercie, oświadczenia świadczeniodawcy) 4. System informacji medycznej, prowadzone rejestry (RWPDL, CSIOZ, pacjent.gov.pl, Portal Świadczeniodawcy, SIMP, AP-KOLCE, DiLO). 5. Podstawy obsługi MS Office: Word, Excel, Power Point: <ul style="list-style-type: none"> • Word: formatowanie tekstu, numerowanie stron, nagłówki i stopki w pracy, tworzenie automatycznego spisu treści, przygotowanie korespondencji seryjnej, formatowanie obrazów w tekście, • Excel: tworzenie tabel, grupowanie i sortowanie danych w tabelach, obsługa funkcji, zbieranie danych z kilku arkuszy kalkulacyjnych, wykresy • Power Point: przygotowywanie prezentacji 6. Międzynarodowa klasyfikacja chorób i procedur medycznych, grupowanie świadczeń wg JGP (ICD9, ICD10, grupy JGP- praca na katalogach świadczeń) <ul style="list-style-type: none"> • Obsługa systemu informatycznego w przychodni/szpitalu/pracowni
		<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przepisy na których opiera się system ochrony zdrowia w Polsce; • definiuje systemy informacyjne w Polsce, w których gromadzone są i przetwarzane dane statystyczne dotyczące zdrowia publicznego • wymienia zasady rozliczania świadczeń zdrowotnych z płatnikiem

17.	Zamierzone efekty uczenia	Umiejętności	W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> • przekodowuje udzielone świadczenia zdrowotne i wprowadza je do systemu informatycznego. • tworzy wnioski/ofertę do płatnika na udzielanie świadczeń w POZ • tworzy grafiki pracy pielęgniarek w oddziale/szpitalu • wprowadza do systemu informatycznego wszelkie dane związane z udzielaniem świadczenia pacjentowi (prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej) • prowadzi aptekę oddziałową
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych student: Absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

18.	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Literatura podstawowa: Aktualne przepisy prawne dotyczące system ochrony zdrowia w Polsce (Rozporządzenia Ministra Zdrowia, Uchwały Sejmu)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wąsik D. Ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia. Komentarz. Wolters Kluwer Polska SA. 2015.e-buk 2. Kilańska D., Grabowska H., Gaworska-Krzemińska A. e-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. PZWL Wydawnictwo lekarskie. Warszawa 2018. 3. Lipowicz I., Świerczyński M., Szpor G. Telemedycyna i e-zdrowie. Prawo i informatyka. Wolters Kluwer. Warszawa 2019 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M.Gibiński, R.Ciemierz. Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016 2. Bogusiak M, Włodarczyk K. Elektroniczna dokumentacja medyczna: zmiany od 1 stycznia 2021. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2020. 3. Jackowski M. Ochrona danych medycznych. RODO w ochronie zdrowia. Wolters Kluwer. Warszawa 2018.
-----	--	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu SYSTEM INFORMACJI W OCHRONIE			
Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
B.W26	Omawia międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych. procedur medycznych oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test
C.W19	Omawia organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i innych państwach z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników system ochrony zdrowia	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test
C.W20	Omawia warunki realizacji i zasad finansowania świadczeń pielęgniarstwach w POZ	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test
UMIEJĘTNOŚCI			
C.W27	Tworzy grafiki pracy pielęgniarek z uwzględnieniem pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwach	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test

C.W26	Prowadzi dokumentację medyczną w formie elektronicznej	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test
C.W39	Wykorzystuje wiedzę na temat zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej, dziedzinowych systemów teleinformatycznych, rejestrów medycznych i zasad ich współdziałania	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test
C.U50	Posługuje się systemem informatycznym w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń	ćwiczenia	zaliczenie ustne lub test

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	ćwiczenia	obserwacja, samoocena
---	-----------	-----------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		30			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1	0		

ZAJECIA FAKULTATYWNE (do wyboru) - JEZYK MIGOWY

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Przedmiot do wyboru - Język migowy	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI.22.1.W PI.22.1.C	PI.N.22.1.W PI.N.22.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady -10 godz. Ćwiczenia - 20 godz. + Samokształcenie - 20 godz.	Wykłady -10 godz. Ćwiczenia - 20 godz. + Samokształcenie - 20 godz.
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady-1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkty ECTS	Wykłady-1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Podstawowym celem nauczania przedmiotu Język migowy jest zdobycie przez studentów wiedzy teoretycznej obejmującej podstawową terminologię i pojęcia związane z językiem migowym a także nabycie praktycznych umiejętności posługiwania się językiem migowym w komunikacji z osobami niesłyszącymi według zasad Systemu Językowo - Migowego z elementami Polskiego Języka Migowego.	

14.	Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład problemowy w postaci prezentacji multimedialnej • Ćwiczenia praktyczne - praca indywidualna i praca w grupach • Wykorzystanie środków dydaktycznych: filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową, plansze edukacyjne • Konsultacje indywidualne lub grupowe w zależności od zgłaszanych potrzeb studentów
15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest zdobycie co najmniej oceny dostatecznej z odpowiedzi ustnej lub testu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% obecność na zajęciach (w przypadku nieobecności - zaliczenie treści tematycznej zajęć) • aktywny udział w zajęciach • zaliczenie końcowe: forma zaliczenia indywidualnego, składającego się z zaprezentowania wybranych znaków ideograficznych, daktylograficznych, przetłumaczeniu na język migowy wyrazów oraz krótkich zdań, odczytaniu prezentowanych znaków i zdań w języku migowym i przetłumaczeniu na język polski oraz zdefiniowaniu pojęcia związanego z językiem migowym lub środowiskiem osób niesłyszących. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie referatu na jeden z wybranych tematów.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe terminy i pojęcia związane z językiem migowym oraz środowiskiem osób niesłyszących. 2. Konsekwencje medyczne i społeczne utraty słuchu. 3. Język migowy jako sposób porozumiewania się osób niesłyszących. 4. Daktylografia - alfabet palcowy (znaki statyczne i dynamiczne), znaki polskich liter i digrafów. 5. Specjalne układy dłoni stosowane w języku migowym. 6. Znaki pojęć liczbowych. 7. Podstawowe znaki określające czas (godziny, dni tygodnia, miesiące). 8. Znaki ideograficzne obejmujące następującą tematykę: zwroty podstawowe, rodzina i dom, praca i zatrudnienie, komunikacja w szpitalu, izbie przyjęć i przychodni, zawiadomienie bliskich osób, wezwanie tłumacza języka migowego, stan zdrowia pacjenta, wykonywane badania i opieka podczas pobytu w szpitalu. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby komunikowania się osób niesłyszących. 2. Klasyfikacja i przyczyny uszkodzeń słuchu. 3. Sposoby diagnozowania i rehabilitacji uszkodzeń słuchu. 4. Różnice pomiędzy PJM a SJM. 5. Kultura Głuchych. 6. Polski Związek Głuchych - cele i zadania.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym; • Wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania • Rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu • Zna podstawy języka migowego, Rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą; • posługuje się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu; • posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szczepankowski B. Koncewicz D. Język migowy w terapii. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi / Edukacyjna Grupa Projektowa. Łódź 2008. 2. Panas A., Komunikowanie z pacjentem z uszkodzonym słuchem, [w:] A. Kwiatkowska, E. Krajewska-Kułak, W. Panek, Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Seria podręczników dla studentów studiów pielęgniarских 9, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hendzel J. K. Słownik polskiego języka migowego. Wyd. RAKIEL. Olsztyn 2006. 2. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W., Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Seria podręczników dla studentów studiów pielęgniarских 9, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2003.
-----	--	--

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10

		RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów		
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów			
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5		dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3			
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3		dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2		dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2		dostateczny	11-12
		RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu JEZYK MIGOWY w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
----------------------	--	-------------	--------------------

WIEDZA

C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	sprawdzian ustny lub test, praca pisemna
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	sprawdzian ustny lub test, praca pisemna

UMIEJĘTNOŚCI STUDENT POTRAFI:

C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	ćwiczenia,	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową
---------------	---	------------	---

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do: 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		wykład, ćwiczenia, samokształcenie	obserwacja, samoocena
---	--	------------------------------------	-----------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	10			
	Ćwiczenia	20			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		50			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,0	1,0		

ZAJECIA FAKULTATYWNE - WSPÓLPRACA W ZESPOŁACH OPIEKI ZDROWOTNEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Przedmiot do wyboru - Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI.23.1.W PI.23.1.C	PI.N.23.1.W PI.N.23.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady -10 godz. Ćwiczenia - 20 godz. + Samokształcenie - 20 godz.	Wykłady -10 godz. Ćwiczenia - 20 godz. + Samokształcenie - 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady-1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkty ECTS	Wykłady-1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Podstawowym celem nauczania przedmiotu Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej jest zdobycie wiedzy na temat pracy zespołowej oraz kompetencji różnych pracowników służby zdrowia w obszarach współpracy pomiędzy nimi. Przewiduje się także rozwinięcie umiejętności dyskusowania o problemach w pacjenta z osobami reprezentującymi inne dziedziny wiedzy medycznej.	
14.	Metody dydaktyczne	Realizacja zajęć opiera się na następujących metodach dydaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • wykład problemowy w postaci prezentacji multimedialnej, • ćwiczenia praktyczne - praca indywidualna i praca w grupach, • wykorzystanie środków dydaktycznych: filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową, plansze edukacyjne, • konsultacje indywidualne lub grupowe w zależności od zgłaszanych potrzeb studentów. 	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p align="center">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest pozytywne zaliczenie pisemnego testu (zawiera 60 pytań z możliwością jednokrotnego wyboru), lub udzielenie odpowiedzi ustnej na 3 wylosowane pytania.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze. Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą warsztatową.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Prezentacja multimedialna z podziałem na grupy na 1 z podanych tematów.</p>				
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praca zespołowa. Czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu. 2. Motywacja 3. Przywództwo i style zarządzania. Wady i zalety. 4. Proces podejmowania decyzji w zespole. 5. Samoocena w zespole 6. Modele organizowania pracy własnej i zespołu. <p>Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konflikt w zespole. Metody rozwiązywania konfliktów. 2. Dyskusja o pacjencie z członkami zespołu reprezentującymi inne dziedziny wiedzy medycznej. 3. Formułowanie oczekiwań w stosunku do innych pracowników systemu ochrony zdrowia <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modele organizowania pracy zespołu. 2. Model kompetencji w zawodzie pielęgniarki . 3. Praca w zespole terapeutycznym 				
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="376 1240 568 1518"> <p align="center">Wiedza</p> </td> <td data-bbox="568 1240 1557 1518"> <p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu; • znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy; • rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; • jak przebiega proces podejmowania decyzji w zespole; • metody samooceny pracy zespołu; • czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole </td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1518 568 1798"> <p align="center">Umiejętności</p> </td> <td data-bbox="568 1518 1557 1798"> <p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej; • korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu; • wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu; • planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy; • identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej. </td> </tr> </table>	<p align="center">Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu; • znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy; • rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; • jak przebiega proces podejmowania decyzji w zespole; • metody samooceny pracy zespołu; • czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole 	<p align="center">Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej; • korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu; • wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu; • planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy; • identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.
<p align="center">Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu; • znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy; • rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; • jak przebiega proces podejmowania decyzji w zespole; • metody samooceny pracy zespołu; • czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole 					
<p align="center">Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej; • korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu; • wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu; • planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy; • identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej. 					

	Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
--	------------------------------	---

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panka W. (red.): Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2019, 2. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich wydziałów pielęgniarstwa oraz wydziałów nauk o zdrowiu. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004 (dostęp poprzez IBUK). 3. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów studiów magisterskich wydziałów pielęgniarstwa oraz wydziałów nauk o zdrowiu. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2015 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rzepka B. Efektywna komunikacja w zespole. Edgard. Warszawa 2014 2. Lubrańska A. Psychologia pracy. Podstawowe pojęcia i zagadnienia. Difin. Warszawa 2017. 3. Sarnacka-Smith A. Siła różnic w zespole. MT Biznes. Warszawa 2019
-----	---	---

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ/PREZENTACJI</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20

1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu **WSPÓLPRACA W ZESPOŁACH OPIEKI ZDROWOTNEJ**

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
----------------------	---	-------------	--------------------

WIEDZA

C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	wykład	test pisemny lub odpowiedź ustna, prezentacja multimedialna
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;	wykład	test pisemny lub odpowiedź ustna, prezentacja multimedialna
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	wykład	test pisemny lub odpowiedź ustna, prezentacja multimedialna
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole;	wykład	test pisemny lub odpowiedź ustna, prezentacja multimedialna
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu;	wykład	test pisemny lub odpowiedź ustna, prezentacja multimedialna
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole	wykład	test pisemny lub odpowiedź ustna, prezentacja multimedialna

UMIĘTNOŚCI

C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	ćwiczenia	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;	ćwiczenia	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	ćwiczenia	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową

C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	ćwiczenia	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	ćwiczenia	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>	wykłady, ćwiczenia	obserwacja, samoocena
--	--------------------	-----------------------

WZGLĘDNY WYKAZ PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	10			
	Ćwiczenia	20			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	20			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		50			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,0	1,0		

CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.24.3.W PI.24.3.P PI.24.4.W PI.24.4.P PI.24.4.Z	PI.N.24.3.W PI.N.24.3.P PI.N.24.4.W PI.N.24.4.P PI.N.24.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie -10 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(III sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(IV sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. Praktyka zawodowa - 160 godz. (IV sem.)	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie -10 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(III sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(IV sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. Praktyka zawodowa - 160 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 6 punktów ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 6 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: zapoznanie studentów z przyczynami, obrazem klinicznym, diagnostyką, leczeniem i pielęgnowaniem chorych leczonych zachowawczo z uwzględnieniem elementów edukacji zdrowotnej. Kształtowanie umiejętności diagnozowania, planowania, realizacji oraz oceny podjętych działań zgodnie z aktualnymi procedurami medycznymi w chorobach leczonych zachowawczo.	

14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w III semestrze. Egzamin (E) - wykłady w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin pisemny testowy lub opisowy. • Kolokwium zaliczeniowe (4 - po realizacji zajęć dotyczących pielęgnowania w chorobach układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego). • Aktywność na wykładach. <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w III semestrze. Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania - 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale wewnętrznym. • Pisemne sprawozdanie z dyżuru - 2 sprawozdania. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgnarskich. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności. • Samokształcenie zalicza się na podstawie pisemnej pracy na wybrany temat <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - praktyki zawodowe w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie 160 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji. • Terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgnarskich. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności. <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie i przedstawienie prezentacji, pisemnej pracy na jeden z wybranych tematów.</p>

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Bio-psycho - społeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych.
2. Etiologia wybranych chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego.
3. Główne objawy chorobowe układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego.
4. Nowoczesna diagnostyka wybranych chorób internistycznych.
5. Zasady farmakoterapii w chorobach wewnętrznych.

Część pielęgnarska:

1. Opieka nad pacjentem z chorobami narządów wewnętrznych. Okresy pobytu chorego w szpitalu.
2. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym. Metody pozyskiwania informacji niezbędnych do ustalenia diagnozy pielęgnarskiej.
3. Hospitalizacja jako sytuacja trudna - zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji.
4. Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo naczyniowego. Diagnostyka kardiologiczna.
5. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia.
6. Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem tętniczym.
7. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.
8. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.
9. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.
10. Diagnostyka w pulmonologii - zadania pielęgniarki.
11. Pielęgnowanie chorego z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, zapaleniem tchawicy, zapalenie zatok, zapalenie płuc)
12. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.
13. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego. Diagnostyka gastroenterologiczna.
14. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób przewodu pokarmowego.
15. Opieka pielęgnarska nad chorym z: chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.
16. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.
17. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.
18. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek.
19. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.
20. Opieka pielęgnarska nad chorym z zespołem nerczycowym.
21. Opieka pielęgnarska nad chorym z marskością wątroby.
22. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego i chorobą Leśniowskiego - Crohna.
23. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością tarczycy.
24. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowego. Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej.
25. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.
26. Opieka pielęgnarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.
27. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.
28. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką.
29. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Udział pielęgniarki internistycznej w badaniu podstawowym i przedmiotowym.
2. Proces pielęgnowania pacjentów oddziału internistycznego, dokumentacja procesu.
3. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów z chorobami układu krążenia (choroba niedokrwinną serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca).
4. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem płuc.
5. Proces pielęgnowania pacjenta z zapaleniem oskrzeli i płuc .
6. Przygotowanie do samoopieki chorego z POCHP.
7. Udział pielęgniarki w przygotowaniu do badań diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego.
8. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową przewodu pokarmowego.
9. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta z rozpoznaną marskością wątroby.
10. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą.
11. Edukacja chorego z cukrzycą w zakresie samokontroli i samopielęgnacji.
12. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z niedoczynnością tarczycy.
13. Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zapaleniem miedniczek nerkowych.
14. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nerczycą.
15. Udział w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i dializoterapii chorych z niewydolnością nerek.

16. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec chorych z niedokrwistością.
17. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z reumatoidalnym zapaleniem stawów.
18. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów ze zmianami w układzie kostno - stawowym
19. Udział w leczeniu farmakologicznym i usprawnianiu chorych z niepełnosprawnością.
20. Udział w przygotowaniu chorych do zachowań prozdrowotnych.
21. Umiejętność prawidłowej oceny stanu chorego, formułowania zadań dostosowanych do potrzeb chorego, wdrażanie i ocena skuteczności podjętych działań.

Tematy praktyki zawodowej:

1. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym chorobach układu krążenia.
2. Standardy i procedury stosowane w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych z: chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem tętniczym, zapaleniem mięśnia sercowego, wadą serca, niewydolnością krążenia.
3. Udział pielęgniarki w leczeniu chorób układu krążenia z uwzględnieniem czynności samodzielnie wykonywanych przez pielęgniarkę.
4. Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia.
5. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych w chorobach układu oddechowego.
6. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego.
7. Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych w chorobach układu oddechowego.
8. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego.
9. Problemy pielęgnacyjne i ich rozwiązywanie u chorych z problemami gastroenterologicznymi.
10. Przygotowanie chorego do gastrokopii i kolonoskopii.
11. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i farmakologicznym chorych z określonymi schorzeniami internistycznymi.
12. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach wykonywanych w chorobach układu moczowego.
13. Ocena stanu nawodnienia chorego - działania z zakresu diagnostyki i udział w terapii.
14. Diagnoza pielęgniarska w chorobach krwi i układu krwiotwórczego.
15. Problemy opiekuńcze występujące u chorych z niedokrwistością, skazą krwotoczną- zastosowanie procedur do ich rozwiązywania.
16. Udział pielęgniarki w chemioterapii.

Tematy samokształcenia:

1. Przygotowanie chorego z objawami zespołu jelita drażliwego do samoopieki w warunkach domowych.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce pierwotnej i prewencji wtórnej choroby niedokrwiennej serca.
3. Leczenie trombolityczne zawału mięśnia sercowego- zadania pielęgniarki.
4. Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny.
5. Odżywianie pacjentów dializowanych - rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.
6. Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu oddechowego.
7. Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu profilaktyki schorzeń układu ruchu.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student :</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej w pielęgniarstwie internistycznym • różnicuje patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia(niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • zna metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; • wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; • modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej • przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; • przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • prowadzić u osób dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz • stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
18		Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Talarska D., Zuzulinska - Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2017. 2. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doboszyńska A. red. nauk. Objawy chorób wewnętrznych: podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013. 2. Franciszek Kokot F.(red): Choroby wewnętrzne Wrocław :Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2016

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10
KRYTERIA OCENY TESTU				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi		

dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

<u>KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA</u>			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2		
RAZEM:		23 pkt		

<u>KRYTERIA OCENY mini-CEX</u>			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

<u>KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację</u>			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

<u>KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIENIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)</u>		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności

dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu
CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELEGNIAŘSTWO INTERNISTYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY -UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W2	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym.	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W7.	zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W8.	różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W31.	zna patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia(niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego. wstrząs, sepsa);	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W32.	zna metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W33.	zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W35.	zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>BasicLife Support</i> . BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>AdvancedLife Support</i> , ALS);	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
UMIĘJĘTNOŚCI			

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U11.	modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U15.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo- pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawozdanie z dyżuru (raport)

D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępuje zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udziela pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania oceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>samoocena studenta, obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk</p>
--	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Zajęcia praktyczne	120			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	40			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		380			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		10	2		

PEDIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.25.3.W PI.25.3.P PI.25.4.W PI.25.4.P PI.25.4.Z	PI.N.25.3.W PI.N.25.3.P PI.N.25.4.W PI.N.25.4.P PI.N.25.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz.(III sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz.(IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz Praktyka zawodowa -160 godz. (IV sem.)	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz.(III sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz.(IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz Praktyka zawodowa -160 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 6 punktów ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 6 punktów ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów o patogenezę, zasadami leczenia i opieki w najczęściej występujących chorobach wieku rozwojowego u uwzględnieniem stanów zagrożenia życia; • wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności profesjonalnego rozwiązywania problemów pielęgnacyjnych w odniesieniu do dzieci i młodzieży oraz podejmowania działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny zgodnie z aktualnymi zaleceniami, standardami i procedurami. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.	

15.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu

Metody weryfikacji założonych efektów uczenia

Forma i warunki zaliczenia wykładów

Wykłady - (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze.

Wykłady - (E) egzamin pisemny w IV semestrze.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

- obecność na wykładach,
- zaliczenie testu sprawdzającego wiadomości lub odpowiedź ustna,
- praca pisemna - opracowanie planu pielęgnowania lub edukacji dziecka i jego rodziców w wybranej jednostce chorobowej.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych

Zajęcia praktyczne- (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze.

Zajęcia praktyczne- (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze.

Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności),
- ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć,
- aktywność na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej metodą procesu pielęgnowania (stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych w oddziale dziecięcym oraz ocenianie efektów podejmowanych działań),
- przygotowanie raportu pielęgniarskiego,
- wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale dziecięcym,
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza- sprawdzian praktyczny
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych

Praktyka zawodowa - (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze

Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej),
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza;
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie na podstawie wykonania i przedstawienia pracy pisemnej zgodnej z tematem samokształcenia.

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Nowoczesna diagnostyka i terapia w pediatrii.
2. Stany zagrażające życiu i zdrowiu wcześniaka oraz noworodka.
3. Choroby okresu noworodkowego.
4. Choroby układu oddechowego i najczęstsze choroby otolaryngologiczne, choroby układu krążenia, najczęściej występujące choroby układu krwiotwórczego, choroby układu moczowego, wybrane jednostki chorobowe układu wewnątrzwydzielniczego.
5. Podstawy immunologii i choroby alergiczne u dzieci.
6. Stany nagłe w pediatrii i choroby układu nerwowego.

Część pielęgnarska:

1. Zasady organizacji opieki pediatrycznej w Polsce.
2. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych różnych układów i narządów.
3. Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i jego rodziny.
4. Zadania pielęgniarki wobec dziecka hospitalizowanego i jego rodziców - rodzaje i formy wsparcia.
5. Udział pielęgniarki w zapobieganiu urazom i wypadkom u dzieci i młodzieży.
6. Wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego rodziny.
7. Pielęgnowanie dziecka w wybranych chorobach wieku rozwojowego: układu moczowego, pokarmowego, oddechowego i skóry.
8. Udział pielęgniarki w działaniach profilaktycznych wobec populacji wieku rozwojowego.
9. Rola pielęgniarki w leczeniu dziecka z białaczką.
10. Opieka nad dzieckiem w okresie terminalnym choroby.
11. Rozwiązywanie problemów zdrowotnych w opiece nad dzieckiem z przewlekłymi zaburzeniami przewodu pokarmowego (celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego).
12. Zasady profilaktyki i żywienia dziecka w wybranych chorobach metabolicznych (fenyloketonuria, galaktozemia).

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rozwój dziecka w poszczególnych okresach życia.
2. Metody służące do oceny rozwoju somatycznego i psychoruchowego dziecka.
3. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem.
4. Skutki deficytu potrzeb w okresie wczesnego dzieciństwa
5. Zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży.
6. Pielęgnowanie dzieci z najczęstszymi chorobami wieku rozwojowego.
7. Opieka na dzieckiem z chorobami układu: oddechowego, krążenia, moczowego, pokarmowego, chorób alergicznych i krwi.
8. Kompleksowość postępowania pielęgnarskiego w zespole Downa.
9. Udział pielęgniarki w pielęgnowaniu dziecka z białaczką.
10. Reakcje dziecka i jego rodziców na hospitalizację.
11. Zadania i rola pielęgniarki podczas przyjęcia dziecka do szpitala.
12. Udział pielęgniarki w przygotowaniu dziecka do badań diagnostycznych układu: pokarmowego, moczowego, oddechowego krążenia, i chorób alergicznych.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Obserwacja i ocena podstawowych funkcji życiowych dziecka w poszczególnych przedziałach wieku.
2. Odrębności anatomiczne i czynnościowe organizmu dziecka.
3. Problemy zdrowotne dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym.
4. Komunikowanie się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz jego rodziną.
5. Specyficzne potrzeby dziecka chorego i hospitalizowanego oraz podejmowanie działań psychoterapeutycznych wobec dziecka.
6. Problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych u dzieci.
7. Prowadzenie edukacji dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób wieku rozwojowego.
8. Rozpoznanie potrzeb zdrowotnych i psychicznych u dzieci i młodzieży. Zastosowanie procesu pielęgnowania w opiece nad dzieckiem.
9. Dokumentowanie podejmowanych działań wobec dziecka chorego.

		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania edukacyjne wobec dziecka i jego rodziców mające na celu zapobieganie zaostrzeniu astmy. 2. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z zaburzeniami odżywiania: anoreksja, bulimia. 3. Zadania opiekuńcze wobec dziecka z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej ADHD. 4. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z otyłością. 5. Działania edukacyjne wobec dziecka z cukrzycą. 	
17.	<p>Zamierzone efekty kształcenia*</p>	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi; • metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; • standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie; • patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju; • rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych • doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; • wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; • przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza • udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki u dzieci i młodzieży, • rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia u dzieci w zależności od wieku, • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki dzieci w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • motywuje dziecko i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, • stosuje zasady profilaktyki powikłań w przebiegu chorób, • organizuje izolacje chorych zakaźnie w oddziale pediatrycznym, • ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju, • pobiera materiał do badań diagnostycznych, • przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, • dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego i rehabilitacyjnego, • przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego, • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych, • prowadzi dokumentację opieki nad dzieckiem: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki, • ocenia poziom bólu, reakcję dziecka na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe, • przygotowuje i podaje dzieciom leki różnymi drogami na zlecenie lekarza, • dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych dziecka.
			<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa:
		<ol style="list-style-type: none"> Zarzycka D., Emeryk A.(red.): Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2020. Kaczmarek M., Piskorz-Ogórek K.(red.): Pediatria I pielęgniarstwo pediatryczne. Help Med, Kraków 2014. Dostęp - Academica. Muscari M. E., (red. wyd. polskiego Bernat K.): Pediatria i Pielęgniarstwo pediatryczne. Lublin, Wyd. Czelej 2016.
		Literatura uzupełniająca:
		<ol style="list-style-type: none"> Cepuch G, Krzeczowska B., Perek M. Twarduś K.: Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa, 2011. Dostęp- IBUK/Academica. Kawalec W., Grenda R., Kulus M. Pediatria Tom I, II. red. nauk. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021. Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. 1, PZWL, Warszawa 2015

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	21-23
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3		
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa.	0-3		

	Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.		dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3		
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX

Skala ocen mini-CEX
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

Skala ocen
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry (4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PEDIATRIA I PIELEGNIASTWO PEDIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym.	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna

D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych. interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W7.	zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W8.	różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej. intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej. chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W13.	zna patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W14.	zna patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka. w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W18.	zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W28	zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna

D.W31.	zna patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W35	zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>)i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna

UMIEJĘTNOŚCI

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	proces pielęgnowania
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	Sprawdzian praktyczny
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U5.	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe i wykrywa zaburzenia w rozwoju;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	Sprawdzian praktyczny
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U.12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Raport pielęgniarski
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosuje farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne,	Sprawdzian praktyczny

D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOLECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
--	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Zajęcia praktyczne	160			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	60			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		440			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		10.2	3.8		

CHIRURGIA I PIELEGNIASTWO CHIRURGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.26.3.W PI.26.3.P PI.26.4.W PI.26.4.P PI.26.5.Z	PI.N.26.3.W PI.N.26.3.P PI.N.26.4.W PI.N.26.4.P PI.N.26.5.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia III. IV. V semestru/II i III roku studiów obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II - Semestr III, IV Rok III - Semestr V	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz. (III sem. – 4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz. (IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Praktyki zawodowe -80 godz. (IV sem.) Praktyki zawodowe -80 godz. (V sem.)	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz. (III sem. – 4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz. (IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Praktyki zawodowe -80 godz. (IV sem.) Praktyki zawodowe -80 godz. (V sem.)
12.	Liczba punktów ECTS modułowi/przedmiotowi przypisana	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu/modułu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów a patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz profesjonalnej opieki w chorobach chirurgicznych; • przygotowanie studentów do sprawowania opieki przed i pooperacyjnej nad chorymi leczonymi chirurgicznie z uwzględnieniem stanu zdrowia i wieku pacjenta, zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w praktyce;
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Zajęcia praktyczne: pokaz, instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku Praktyki zawodowe: instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Wykłady - (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze Wykłady - (E) egzamin pisemny w IV semestrze. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie pracy pisemnej przygotowanej metodą studium przypadku obejmującej zagadnienia z zakresu opieki przed i pooperacyjnej pacjenta leczonego w oddziale chirurgii. Egzamin pisemny z przedmiotu zawiera pytania sprawdzające założone efekty uczenia. Ma formę testu lub odpowiedzi na pytania.</p> <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zajęcia praktyczne - (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze Zajęcia praktyczne - (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze. Warunki zaliczenia: -100% frekwencja na zajęciach -obecność na zajęciach według listy obecności -ocena z przygotowania do zajęć, -ocena pracy studenta poprzez: aktywność na zajęciach, stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych, wykonywanie zadań zgodnie z obowiązującymi procedurami na oddziale, prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania, raport), przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarsza- sprawdzian praktyczny, samoocena.</p> <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych Praktyka zawodowa- ZO zaliczenie z oceną IV semestrze. Praktyka zawodowa- ZO zaliczenie z oceną w V semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej), • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarsza- sprawdzian praktyczny; • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Zaliczenie na podstawie przedstawienia pracy pisemnej zgodnej z tematem samokształcenia.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów. Część kliniczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody diagnostyczne w chirurgii 2. Zasady leczenia krwią i preparatami krwi 3. Zakażenia u chorych leczonych chirurgicznie 4. Choroby tarczycy leczone chirurgicznie - rodzaje, przyczyny, objawy, techniki leczenia chirurgicznego 5. Rany- rodzaje, podział, ocena, leczenie. Amputacje urazowe 6. Obrażenia termiczne - oparzenia i odmrożenia - zasady postępowania z pacjentem 7. Urazy narządu ruchu: stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania -przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego 8. Urazy czaszkowo-mózgowe oraz inne urazy układu nerwowego 9. Obrażenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego 10. Postępowanie z chorym w obrażeniach klatki piersiowej, tchawicy i przepony 11. Obrażenia narządów jamy brzusznej i miednicy - zasady postępowania diagnostycznego i terapii 12. Choroby układu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej - diagnostyka, objawy, leczenie. 13. Choroby narządów moczowo-płciowych leczonych chirurgicznie - rozpoznawanie, leczenie

Część pielęgniarska:

1. Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii
2. Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce
3. Żywnienie w chirurgii
4. Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego
5. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii
Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym
6. Specyfika chirurgii jednego dnia
7. Przeszczepianie narządów i tkanek
8. Nowotwory i ich leczenie
9. Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym
10. Ból jako problem chirurgiczny - zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu
11. Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym
12. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego
13. Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym
14. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamicą pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie
15. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki
16. Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej
17. Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową
18. Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego
19. Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego
20. Pielęgnowanie i edukacja pacjenta z chorobą naczyń obwodowych
21. Opieka nad chorym z żylakami kończyn dolnych
22. Zasady postępowania przed i pooperacyjnego w przypadku operacji serca
23. Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym

Tematy zajęć praktycznych:

1. Zajęcia organizacyjne. Diagnoza pielęgniarska w chirurgii.
2. Zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Organizacja pracy pielęgniarskiej w oddziale chirurgicznym.
3. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie ostrym i planowym.
4. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych u chorych ze schorzeniami przewodu pokarmowego.
5. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu do zabiegu i opiece pooperacyjnej w przypadku resekcji żołądka.
6. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.
7. Zasady postępowania z chorym z zapaleniem wyrostka robaczkowego w okresie przed i pooperacyjnym.
8. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z zapaleniem otrzewnej.
9. Zasady postępowania z chorym w przypadku przepuklin brzusznych powikłanych i niepowikłanych.
10. Diagnoza pielęgniarska i planowanie opieki z niedrożnością jelit.
11. Przygotowanie do zabiegu i opieka pooperacyjna nad chorym z żylakami odbytu - zadania edukacyjne pielęgniarki.
12. Zasady przygotowania chorego do badań diagnostycznych w chorobach układu moczowo-płciowego i postępowanie po ich wykonaniu.
13. Edukacja pacjenta z kamicą moczową. Przygotowanie do zabiegu i pielęgnowanie po operacji pacjenta leczonego endoprotezoplastyką totalną stawu biodrowego.
14. Zadania pielęgniarki w badaniach diagnostycznych narządów klatki piersiowej.
15. Zasady postępowania pielęgniarskiego z pacjentem z odmą opłucnową.
16. Problemy pielęgnacyjne u chorego z drenażem klatki piersiowej.
17. Proces pielęgnowania pacjenta z wolem guzkowym nadczynnym w okresie przed i pooperacyjnym.
18. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych w chorobach tętnic żył i zasady postępowania po ich wykonaniu.
19. Edukacja pacjenta z żylakami kończyn dolnych.
20. Problemy pielęgnacyjne chorego z żylakami kończyn dolnych w okresie przed i pooperacyjnym.
21. Zadania pielęgniarki wobec chorego przygotowanego do amputacji naczyniowej kończyn dolnych.

		<p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjęcie chorego do oddziału chirurgicznego. 2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego w trybie pilnym i planowym. 3. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych i opieka po badaniu. 4. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie przewodu pokarmowego: przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz narządów ruchu. 5. Profilaktyka zakażenia ran w chirurgii. 6. Opieka nad chorym w chirurgii urazowej - stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania. 7. Chory z drenażem klatki piersiowej. 8. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. 9. Opieka nad chorym oparzonym. 10. Odżywianie chorego w chirurgii. 11. Dokumentowanie opieki nad chorym w chirurgii. 12. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego planowanego. 13. Planowanie i realizowanie opieki pooperacyjnej nad pacjentem chirurgicznym. 14. Podejmowanie działań mających na celu przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji pacjenta chirurgicznego. 15. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorymi po urazach wielonarządowych. 16. Pielęgnowanie chorego ze schorzeniami naczyń obwodowych. 17. Działania profilaktyczne pielęgniarki wobec chorych leczonych chirurgicznie. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profesjonalna opieka nad pacjentem w oddziale chirurgii - studium przypadku. 2. Realizacja roli edukacyjnej pielęgniarki w opiece nad pacjentem w oddziale chirurgii - studium przypadku. 3. Edukacja pacjenta dotycząca wykonywania ćwiczeń oddechowych po zabiegu operacyjnym. 4. Edukacja pacjenta dotycząca wykonywania ćwiczeń przeciwzkrzepowych. 5. Edukacja pacjenta dotycząca postępowania z ranami pooperacyjnymi w domu. 6. Edukacja pacjenta ze stomią i jego rodziny.
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • różnicuje patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • zna zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>); • zna czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne; • zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; • zna zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; • stosuje metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia • potrafi prowadzić obserwację pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującą monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;

		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień • prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; • wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu; • potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; • dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • prowadzi u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu • doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16

5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

KRYTERIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3		
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny plus	15-16
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
	RAZEM:	23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX

KRYTERIA			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
	RAZEM:	9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

KRYTERIA			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8

3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIENIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bącznyk G, Kapała W. red. Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, 2018. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydanie I dodruk, PZWL, Warszawa 2014. Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wydanie I, PZWL, Warszawa 2016. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Głuszek S. red. nauk. Chirurgia: podstawy. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019. Noszczyk W. (red.) Chirurgia Tom I podstawy chirurgii, Tom II Chirurgia serca i naczyń obwodowych, chirurgia przełyku i jamy brzusznej, niektóre wybrane problemy chirurgii . Wyd. PZWL, Warszawa 2018. Szewczyk MT, Jawień A. Leczenie ran przewlekłych. red. nauk. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
-----	--	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu CHIRURGIA I PIELEGNIARSTWO CHIRURGICZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	EFEKT UCZENIA <small>(wg standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</small>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej.	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne

D.W5	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W7.	zna reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W8.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W22.	zna zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>);	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W24.	zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W25.	zna zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W29.	zna zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne

UMIEJĘTNOŚCI

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tleni monitorować jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny,
D.U12.	przygotowuje pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny,
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny,
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	raport pielęgniarski
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosuje farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępuje zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U.28	doraźnie unieruchamia złamania, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać do transportu	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U.29	doraźnie tamuje krwotoki i krwawienia	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

obserwacja przez
nauczyciela, opiekuna
praktyk
samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Zajęcia praktyczne	120			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	45			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		385			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		10	2		

POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELEŃNIARSTWO POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.27.3.W PI.27.3.P PI.27.4.W PI.27.4.P PI.27.4.Z	PI.N.27.3.W PI.N.27.3.P PI.N.27.4.W PI.N.27.4.P PI.N.27.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii	
11.	Liczba godzin zajęć Dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -13 godz. (111 sem.) Wykłady -15 godz. (IVsem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne -40 godz. (IV sem.) + Samokształcenie 20 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (IV sem.)	Wykłady -13 godz. (111 sem.) Wykłady -15 godz. (IVsem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne -40 godz. (IV sem.) + Samokształcenie 20 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkty ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu postępowania leczniczego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy i noworodka, a także kobiety ze schorzeniami ginekologicznymi; • posiadanie umiejętności praktycznych rozpoznawania oraz rozwiązywania problemów zdrowotnych kobiet w różnym wieku określonych przedmiotowym zakresem tematycznym; • kształtowanie postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarstwie na poziomie określonym zdefiniowanymi kompetencjami. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku, prelekcja, wyjaśnianie. Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, "próba pracy", objaśnienie, prelekcja. Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, objaśnienie, prelekcja.	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Forma, zasady oraz kryteria oceniania są omawiane na pierwszych zajęciach. Wykłady w III semestrze z oceną (ZO): Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnych zaliczeń z prac pisemnych z tematów realizowanych w każdym semestrze. . Wykłady w IV semestrze - (E) egzamin. Podstawą dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie prac pisemnych. Egzamin pisemny przeprowadzany jest w formie testu jednokrotnego wyboru składającego się z 60 pytań lub z odpowiedzi ustnej. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) w IV semestrze. <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pisemne sprawozdanie dotyczące rozpoznania stanu pacjentek hospitalizowanych w oddziale położniczo - ginekologicznym, planowania, realizowania i oceny podjętych działań w formie procesu pielęgnowania - (1 proces pielęgnowania w każdym semestrze); • pisemne sprawozdanie z dyżuru w formie raportu pielęgniarstwa - (po 1 sprawozdaniu w semestrze); • sprawdzian praktyczny w formie ustnej, pisemnej lub wykonania czynności - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarska.</i> • obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarstwa zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego; • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyki zawodowej Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w IV semestrze. <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odbycie 40 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji zgodnie z programem nauczania. • obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa. • terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarska.</i> • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Zaliczenie samokształcenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów: Część kliniczna: 1. Zasady organizacji opieki położniczo - ginekologicznej w Polsce. 2. Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, antykoncepcja 3. Fizjologia cyklu miesięczkowego - zasady obserwacji. 4. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii. 5. Wybrane zagadnienia z patologii ciąży. 6. Problemy ginekologiczne u kobiet w różnym wieku. 7. Nowotwory narządu rodniczego oraz gruczołu piersiowego u kobiet. 8. Niepłodność, jako problem medyczny i społeczny. Część pielęgniarstwa: 9. Opieka medyczna nad kobietą w różnych okresach jej życia. 10. Etapy rozwoju prenatalnego człowieka. Czynniki teratogenne. 11. Postępowanie pielęgniarstwa wobec ciężarnej z ciążą fizjologiczną. 12. Pielęgnowanie pacjentki w przypadku najczęściej występujących stanów patologii okresu ciąży. 13. Poród fizjologiczny - okresy, mechanizm, obserwacja rodzącej. 14. Poród zabiegowy- przygotowanie rodzącej, przebieg, opieka pielęgniarstwa po porodzie. 15. Opieka nad położnicą w położeniu fizjologicznym i powikłanym. 16. Opieka pielęgniarstwa nad noworodkiem i wcześniakiem. 17. Udział pielęgniarki w diagnostyce ginekologicznej. 18. Opieka pielęgniarstwa nad kobietą z problemami ginekologiczno - onkologicznymi. 19. Promocja zdrowia w pielęgniarstwie położniczo - i ginekologicznym.</p>

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rola zadania położnej/pielęgniarki w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej.
2. Przygotowanie ciężarnej do porodu uwzględnieniem obowiązujących zaleceń WHO.
3. Obserwacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu.
4. Opieka i pielęgnowane noworodka dojrzałego i donoszonego.
5. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem niedojrzałym i/lub niedonoszonym.
6. Pielęgnowanie ciężarnej poronieniem i porodem przedwczesnym.
7. Postępowanie ciężarną po terminie porodu.
8. Opieka nad ciężarną niedokrwistością w przebiegu ciąży.
9. Pielęgnowanie pacjentki cukrzycą w ciąży.
10. Pielęgnowanie ciężarnych gestożą.
11. Pielęgnowanie ciężarnej wybraną patologią łożyska.
12. Postępowanie ciężarną w przypadku przedwczesnego pęknięcia błon płodowych.
13. Postępowanie w przypadku konfliktu serologicznego w układzie Rh i ABO.
14. Przebieg ciąży w przypadku wybranej nie położniczej choroby układowej.
15. Opieka nad ciężarną zaburzeniami endokrynologicznymi.
16. Postępowanie pielęgniarki w przypadku niepomyślnego ukończenia ciąży.
17. Edukacja ciężarnej w zakresie stylu życia w ciąży.
18. Edukacja położnicy w zakresie stylu życia w okresie połogu.
19. Pielęgnowanie w przypadku zakażeń i stanów zapalnych w ginekologii.
20. Farmakoterapia okresu ciąży, porodu, połogu oraz wybranych schorzeń ginekologicznych.
21. Zastosowanie metod diagnostycznych w różnych stanach klinicznych w położnictwie i ginekologii.
22. Dokumentowanie działań pielęgniarskich w oddziale położniczym i ginekologicznym.

Tematy praktyki zawodowej:

1. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne w położnictwie i ginekologii. Ocena ryzyka ciążowego.
2. Cele i zasady opieki przedkoncepcyjnej - zadania pielęgniarki/położnej.
3. Wywiad położniczo - ginekologiczny.
4. Diagnozowanie stanu oraz planowanie opieki nad pacjentką w oddziale położniczo - ginekologicznym.
5. Interwencje pielęgniarskie w wybranych problemach położniczo - ginekologicznych.
6. Przygotowanie, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w położnictwie i ginekologii.
7. Edukacja położnicy z zakresu laktacji, karmienia naturalnego i pielęgnacji noworodka.
8. Przygotowanie do operacji ginekologicznej drogą pochwową/brzuszną i pielęgnowanie po zabiegu.
9. Profilaktyka chorób ginekologicznych.
10. Opieka i edukacja pacjentki po zabiegu mastektomii.
11. Przygotowanie do samoopieki i edukacja w wybranych schorzeniach położniczo - ginekologicznych.
12. Wsparcie społeczne pacjentek w ginekologii onkologicznej.
13. Elementy psychoprofilaktyki okresu ciąży, porodu, połogu.
14. Metody łagodzenia bólu porodowego.
15. Rola i zadania szkół rodzenia.

Tematy samokształcenia:

1. Przygotowanie do porodu i rodzicielstwa.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce nowotworów narządu rodniego i sutka.
3. Rola i zadania pielęgniarki/położnej podczas terapii bólu.
4. Wsparcie profesjonalne i nieprofesjonalne u kobiety po odjęciu piersi.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • zna cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej na okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu; • określa etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych; • zna patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cel i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; • wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające • wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego • przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować • farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowuje i podawanie pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iwanowicz-Palus G. red. nauk. Alternatywne metody opieki okołoporodowej. PZWŁ, Warszawa, 2017. 2. Łepecka - Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWŁ, Warszawa, 2018. 3. Szostak-Węgierek D., Cichocka A.: Żywnienie kobiet w ciąży: porady lekarzy i dietetyków. PZWŁ, Warszawa, 2017. 	

Literatura uzupełniająca:

1. Ćwiek D., Augustyniak K., Branecka - Woźniak D.: Szkoła rodzenia. PZWL, Warszawa, 2017.
2. Świetliński J. Neonatologia i opieka nad noworodkiem. Tom I, II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa Tom I-2016, Tom II- 2017.
3. Boroszewska M.K. red. Standardy opieki medycznej nad noworodkiem w Polsce : zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne Wydawnictwo Media Press Sp. z o.o., Warszawa 2019.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

Skala ocen odpowiedzi ustnej
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5		
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dobry	15-16
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3		
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

Skala ocen procesu pielęgnowania
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			bardzo dobry	19-20
1.	Proces pielęgnowania odpowiada studium przypadku.	0-3	dobry plus	17-18
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej.	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry	15-16
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3		

5.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny plus	13-14
6.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	11-12
7.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<10
RAZEM:		20 pkt		
<u>KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA</u>			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3		
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		
<u>KRYTERIA OCENY mini-CEX</u>			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		
<u>KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację</u>			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		
KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNNIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności		

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA IPIELEGNIARTWO
POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE**

w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej.	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W14.	zna patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka. w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W15.	zna cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W16.	zna okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W17.	zna etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U5.	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	indywidualna realizacja zleconego zadania
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania

D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tleni monitorować jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego. rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Raport pielęgniarski
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból I jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	<p>obserwacja przez nauczyciela</p>
---	-------------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	40			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	35			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		185			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		4,9	2,1		

PSYCHIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI.28.5.W PI.28.5.P PI.28.5.Z	PI.N.28.5.W PI.N.28.5.P PI.N.28.5.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia V semestru. • obowiązkowy do zaliczenia całego roku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III. Semestr V	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne, Samokształcenie Praktyka zawodowa	
10.	Wymagania wstępne	Opanowanie wiedzy z zakresu psychologii, filozofii i etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 45 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. + Samokształcenie - 30 godz. (V sem.) Praktyka zawodowa - 80 godz. (V sem.)	Wykłady - 45 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. + Samokształcenie - 30 godz. (V sem.) Praktyka zawodowa - 80 godz. (V sem.)
12.	Liczba punktów ECTS	Wykłady -2punkty ECTS Zajęcia praktyczne -3punkty ECTS Praktyka zawodowa -3punkt ECTS	Wykłady -2punkty ECTS Zajęcia praktyczne -3punkty ECTS Praktyka zawodowa -3punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie studenta do realizacji opieki pielęgniarstwiej nad pacjentem w wybranych zaburzeniach zdrowia psychicznego. • kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym i środowiskowych formach opieki. 	

14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną Dyskusja dydaktyczna Próba pracy Studium przypadków Instruktaż Interpretacja tekstów źródłowych</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia Forma zaliczenia wykładu - Egzamin (E) Obecność na wykładach - pozytywna ocena z egzaminu. Egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z użyciem testu weryfikującego wiedzę lub w formie odpowiedzi ustnej. Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) Obecność na zajęciach 100% oraz uzyskanie pozytywnej oceny z wyznaczonych efektów kształcenia. Proces pielęgnowania. Praktyki zawodowe - zaliczenie z oceną (ZO) Obecność na zajęciach 100% oraz uzyskanie pozytywnej oceny z wyznaczonych efektów kształcenia. Samokształcenie: Zaliczenie na podstawie przedstawienia pracy pisemnej zgodnej z tematem samokształcenia.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematyka wykładów: Część kliniczna: 1. Organizacja opieki psychiatrycznej w świetle obowiązujących przepisów prawnych. 2. Ustawa o zdrowiu psychicznym. 3. Rodzaje, etiologia, patogeneza i obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. 4. Nowoczesne metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Część pielęgnarska: 1. Pielęgnowanie chorego z depresją i tendencjami samobójczymi, w zespole maniakalnym, schizofrenią. 2. Udział pielęgniarki w profilaktyce, diagnozowaniu i kompleksowej terapii chorób psychicznych z uwzględnieniem farmakoterapii, psychoterapii i terapii zajęciowej. 3. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 4. Postępowanie pielęgniarki w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego - zmiany osobowości i zachowania. 5. Rola pielęgniarki w opiece nad dzieckiem chorym psychicznie, z zaburzonym zachowaniem, z trudnościami szkolnymi, autoagresywnym, agresywnym, autystycznym. 6. Przymus bezpośredni, rodzaje, wskazania do zastosowania, obowiązująca dokumentacja stanu pacjenta 7. Specyfika procesu pielęgnowania i dokumentowania stanu pacjenta chorego psychicznie. Tematy zajęć praktycznych: 1. Zapoznanie ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym. 2. Nawiązanie kontaktu słownego i rozmowy terapeutycznej z chorym. 3. Rozpoznawanie symptomów chorób psychicznych i zaburzeń niepsychotycznych - udział w diagnozie psychiatrycznej i badaniach konsultacyjnych. 4. Prowadzenie obserwacji pielęgnarskiej na sali chorych. Współudział w organizacji dnia szpitalnego. 5. Udział w wizycie lekarskiej, gabinetowej, społeczności terapeutycznej. 6. Udział pielęgniarki w różnych formach terapii chorób psychicznych: farmakoterapia (ze szczególnym uwzględnieniem zasad podawania leków i skutków ubocznych stosowanych leków); psychoterapia; leczenie elektrowstrząsami; terapia zajęciowa. 7. Prowadzenie procesu pielęgnowania na podstawie indywidualnego stanu pacjenta: diagnozowanie, formułowanie celów pielęgnacyjnych, planowanie opieki, realizowanie i ocena uzyskanych wyników pielęgnowania. 8. Udział pielęgniarki w edukacji chorych i ich rodzin.</p>

Tematy praktyk zawodowych:

1. Nawiązanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego z psychicznie chorym, jego rodziną oraz z zespołem terapeutycznym.
2. Ocena stanu psychicznego, fizycznego i sytuacji społecznej chorego na podstawie zebranych drogą: wywiadu obserwacji i analizy dokumentacji pacjenta.
3. Metody psychoterapii i rehabilitacji w psychiatrii.
4. Planowanie pielęgnowania chorych z różnymi zaburzeniami psychicznymi w warunkach szpitalnych i w środowiskowych formach opieki.

Tematy samokształcenia:

1. Promocja zdrowia i profilaktyka zaburzeń psychicznych.
2. Filozofia i etyka w psychiatrii.
3. Rehabilitacja psychiatryczna (treningi umiejętności społecznych, aktywnego udziału pacjenta w leczeniu, terapia zajęciowa).
4. Udział pielęgniarki w psychoterapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.
5. Opieka pielęgniarka w psychiatrii środowiskowej.
6. Nieprofesjonalne formy pomocy i opieki nad chorym psychicznie - grupy wsparcia, kluby, stowarzyszenia pacjentów, rodzin chorych psychicznie.
7. Opis pacjenta z zaburzeniami psychicznymi -studium przypadku

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

Skala ocen odpowiedzi ustnej
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			Skala ocen	Punkty
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			Skala ocen	Punkty
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry	15-16
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dostateczny plus	13-14
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dostateczny	11-12
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	niedostateczny	<10
6.	Estetyka pracy.	0-2		
	RAZEM:	20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		
KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		
KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		
KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIĘ BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności		

dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student zna: <ul style="list-style-type: none"> • metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; • etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych; • zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego; • możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi; • patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie; • zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym; • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego • w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS); • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie psychiatrycznym • rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, • interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • zasady organizacji opieki specjalistycznej psychiatrycznej • etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych; • zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego; • możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;
		Umiejętności	W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych

		Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne, PZWL, Warszawa 2016. 2. Wilczek - Różyczka E.,(red.) Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. PZWL wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019. 3. Wilczek - Różyczka E., Komunikowanie się z chorym psychicznie. PZWL wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Casher M. I., Bess J. D., Pacjent na oddziale psychiatrycznym, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. 2. Heitzman J.red. nauk.: Psychiatria w geriatric. Termedia Wydawnictwa Medyczne, Poznań 2018. 3. Gałeczki P., Szulc A. Psychiatria. Edra Urban & Partner, Wrocław 2020.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PSYCHIATRIA I PIELEGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwie nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie psychiatrycznym	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna

D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej psychiatrycznej	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W21	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i> , BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support</i> , ALS);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
UMIĘJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U2	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania

D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U20	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U21.	przewodzić rehabilitację przy łóżkowej i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania
D.U27	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny proces pielęgnowania

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Absolwent jest gotów do:		
<ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	45			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	80			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		235			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta

	4	4		
--	---	---	--	--

ANESTEZJOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.29.5.W PI.29.5.P PI.29.5.Z	PI.N.29.5.W PI.N.29.5.P PI.N.29.5.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia V semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia w MCSM Zajęcia praktyczne w MCSM Zajęcia praktyczne na oddziale szpitalnym Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa, anatomii, fizjologii, patologii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(V sem.) Ćwiczenia w MCSM – 15 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 80godz. (8 h CSM, 72 h podmiot leczniczy) + 30 godz. Samokształcenie (V sem.) Praktyki zawodowe - 80godz.	Wykłady - 30 godz.(V sem.) Ćwiczenia w MCSM – 15 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 80godz. (8 h CSM, 72 h podmiot leczniczy) + 30 godz. Samokształcenie (V sem.) Praktyki zawodowe - 80godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1punkt ECTS Ćwiczenia w MCSM – 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne -3punkty ECTS Praktyki zawodowe -3punkt ECTS	Wykłady - 1punkt ECTS Ćwiczenia w MCSM – 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne -3punkty ECTS Praktyki zawodowe -3punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przygotowanie studenta do realizacji opieki nad pacjentem w wybranych stanach zagrożenia życia, postępowania anestezjologicznego oraz kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny Dyskusja dydaktyczna Studium przypadku Instruktaż, symulacja medyczna	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w V semestrze Obecność na wykładach - pozytywna ocena z egzaminu. Egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z użyciem testu weryfikującego wiedzę studentów lub w formie odpowiedzi ustnych. Forma zaliczenia ćwiczeń w MCSM (V semestr) Zaliczenie z oceną (ZO) 100% obecność na ćwiczeniach, pozytywne zaliczenie zadań objętych realizowanym/i scenariuszem/ami Forma zaliczenia zajęć praktycznych w MCSM (V semestr) Zaliczenie z oceną (ZO) 100% obecność na ćwiczeniach, pozytywne zaliczenie zadań objętych realizowanym/i scenariuszem/ami Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w V semestrze. 100% obecność na zajęciach - pozytywna ocena z testu kontrolnego, prowadzenie karty obserwacji pacjenta obowiązującej w OAiIT, proces pielęgnowania. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w V semestrze</p>
-----	--	--

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Anestezja. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia.
2. Intensywny nadzór bezprzyrządowymi i przyrządowymi - rozpoznanie stanu zagrożenia życia.
3. Metody i przyrządy stosowane do udrażniania dróg oddechowych i sztucznej wentylacji.
4. Reanimacja krążeniowo -oddechowa.
5. Zasady reanimacji krążeniowo-oddechowej u dzieci i dorosłych.
6. Farmakoterapia w resuscytacji krążeniowo-oddechowej.
7. Elektroterapia w zagrażających życiu zaburzeniach rytmu serca.

Część pielęgniarska:

1. Elementy postępowania anestezjologicznego - zadania pielęgniarki.
2. Rola pielęgniarki w przygotowaniu i opiece nad pacjentem po znieczuleniu ogólnym i przewodowym.
3. Postępowanie pielęgniarskie o pacjentem w niewydolności krążeniowo - oddechowej w oddziale intensywnej terapii.
4. Opieka nad chorym nieprzytomnym.
5. Pielęgowanie chorego z dostępem naczyniowym żylnym i tętnicznym.
6. Monitorowanie układu krążenia - zadania pielęgniarki.
7. Nagłe zatrzymanie krążenia - przyczyny i zapobieganie.
8. Ostre stany chorobowe układu oddechowego, ARDS - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
9. Zator płucny - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
10. Wstrząs - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
11. Ostro niewydolność nerek - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
12. Ostre zapalenie trzustki - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
13. Śpiączka wątrobowa - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
14. Intensywna terapia i opieka pielęgniarska w cukrzycy.
15. Sepsa - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
16. Zespół dysfunkcji wielonarządowej (MODS) - podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
17. Zatrucia - przyczyny i postępowanie.
18. Żywienie parenteralne krytycznych chorych.
19. Śmierć pnia mózgu - diagnostyka. Elementy transplantologii, problemy etyczno - moralne.

Tematy ćwiczeń w MCSM:

1. Pielęgnacji pacjenta z przetoką jelitową, rurką intubacyjną i tracheostomią.
2. Toaleta drzewa oskrzelowego
3. Doraźne podanie tlenu u pacjenta w stanie zagrożenia życia
4. Asystowanie do intubacji dotchawiczej
5. Udrażnianie dróg oddechowych
6. Prowadzenie wentylacji za pomocą worka samorozprężalnego i maski twarzowej
7. Prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej- algorytm postępowania
8. Sprawowanie całościowej opieki nad pacjentem

Tematy zajęć praktycznych:

1. Działania diagnostyczne pielęgniarki w oddziale intensywnej opieki medycznej.
2. Udział pielęgniarki w znieczuleniu przewodowym i ogólnym chorego.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym w ostrym okresie zawału serca oraz rola pielęgniarki w rozpoznawaniu i terapii zaburzeń rytmu serca.

			<p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi podstawowych funkcji życiowych i ocena stanu chorego. 2. Problemy opiekuńcze pacjentów w stanach zagrożenia życia. 3. Dokumentowanie stanu chorego leczonego w OIOM. 4. Działania diagnostyczne, terapeutyczne i pielęgnacyjne podejmowane przez pielęgniarkę w intensywnej opiece medycznej. 5. Podejmowanie działań pielęgniarzkich z zakresu reanimacji i resuscytacji krążeniowo - oddechowej. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia. 2. Opieka nad chorym po reanimacji. 3. Problemy psychologiczne chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej. 4. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalowym w oddziale intensywnej opieki medycznej.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie w intensywnej opiece medycznej, • rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarzkie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi; • patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie; • metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; • zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego; • metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; • patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie • zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);

Umiejętności

W zakresie umiejętności student :

- gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki
- prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
- prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
- dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;
- dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
- rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
- doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;
- wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
- modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;
- przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
- wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
- przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
- dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
- uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno - rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
- prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;
- rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
- pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;
- prowadzić rozmowę terapeutyczną;
- prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
- przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;;
- asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
- oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
- postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
- przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
- udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
- doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;
- doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
- wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;

	Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krajewska -Kułak E., Rolka J., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. PZWL, Warszawa 2015. 2. Krajewska -Kułak E., Rolka J., Jankowiak B.: Standardy anestezyjologicznej opieki pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2017. 3. Wołowicka L., Dyk D. (red): Anestezjologia i intensywne opielanie. Klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL, Warszawa 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kruszyński Z.: Podstawy anestezjologii i intensywnej terapii-podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2010. 2. Marino P. L.: Intensywne opielanie. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2017. 3. Anders J. (red): Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo - oddechowa, podręcznik dla studentów. Wyd. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2011.

<u>KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA</u>			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	niedostateczny	<14
8.	Estetyka pracy.	0-2		
RAZEM:		23 pkt		

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16

1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
		RAZEM:		9 pkt.

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
		RAZEM:		12 pkt.

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu ANESTEZJOLOGIA I PIELEGNIASTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia strmnin}	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie w intensywnej opiece medycznej.	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach zabiegach;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna

D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W14	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W30	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W34	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);	wykłady	test pisemny/ odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki	Ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	sprawdzian praktyczny
D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny

D.U9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	Ćwiczenia w MCSM Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U10	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Ćwiczenia w MCSM Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawozdanie z dyżuru/raport/
D.U11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U19	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	Ćwiczenia w MCSM Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U27	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	Zajęcia praktyczne w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny

D.U30	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator</i> . AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;	Zajęcia praktyczne w MCSM Ćwiczenia w MCSM zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
--------------	---	--	-----------------------

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja przez prowadzącego
---	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	ćwiczenia	15			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	80			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		235			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		6	3		

PIELĘGNIARSTWO W OPIECE DŁUGOTERMINOWEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI.27.3.W PI.27.3.P PI.27.4.W PI.27.4.P PI.27.4.Z	PI.N.27.3.W PI.N.27.3.P PI.N.27.4.W PI.N.27.4.P PI.N.27.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii	
n.	Liczba godzin zajęć Dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
n.	Liczba godzin zajęć Dydaktycznych	Wykłady -10 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 10 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (III sem.)	Wykłady -10 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 10 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (III sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne i samokształcenie - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne i samokształcenie - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o istocie, celach i zadaniach opieki długoterminowej oraz specyfice pielęgnowania osób niepełnosprawnych; • kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu rehabilitacji w opiece nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej; • wskazanie możliwości adaptacji i integracji społecznej osób trwale niepełnosprawnych 	

14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku, prelekcja, wyjaśnianie.</p> <p>Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziały, "próba pracy", objaśnienie, prelekcja.</p> <p>Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziały, objaśnienie, prelekcja.</p>
15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Forma, zasady oraz kryteria oceniania są omawiane na pierwszych zajęciach.</p> <p>Wykłady w III semestrze - (E) egzamin. Podstawą dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie prac pisemnych. Egzamin pisemny przeprowadzany jest w formie testu jednokrotnego wyboru składającego się z 60 pytań lub odpowiedzi ustnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pisemne sprawozdanie dotyczące rozpoznania stanu pacjentów, planowania, realizowania i oceny podjętych działań w formie procesu pielęgnowania; • pisemne sprawozdanie z dyżuru w formie raportu pielęgniarstwa • sprawdzian praktyczny w formie ustnej, pisemnej lub wykonania czynności - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego</i>. • obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarstwa zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego; • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyki zawodowej Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze. <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odbycie 40 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji zgodnie z programem nauczania. • obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa. • terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego. Sprawdzian praktyczny.</i> • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Zaliczenie samokształcenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów.</p>

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Rodzaje niepełnosprawności Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Cele, zasady i etapy rehabilitacji.
2. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna.
3. Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych.
4. Narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin
5. Sprzęt i pomoce ortopedyczne - podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia.

Część pielęgnarska:

1. Rehabilitacja niepełnosprawnych - zakres działań pielęgniarki .
2. Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, uszkodzeniem narządu ruchu i zmysłów
3. zadania pielęgniarki.
4. Komunikowanie z osobą niepełnosprawną - język i techniki komunikowania.
5. Integracja osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania wychowania.
6. Udział pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Organizacja oddziału opieki długoterminowej i placówek rehabilitacji poszpitalnej (ambulatoryjnej i sanatoryjnej). Praca członków zespołu rehabilitacyjnego na różnych etapach opieki medycznej. Rola pielęgniarki.
2. Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb opieki długoterminowej. Ogólne badania pielęgnarskie osób niepełnosprawnych. Bilans funkcji utraconych i zachowanych. Dokumentacja wyników badania. Rozpoznanie potrzeb i planowanie działań usprawniających.
3. Wybrane elementy kinezyterapii (ćwiczenia oddechowe, bierne, czynne, pionizacje) w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych ruchowo. Zasady doboru i technika posługiwania się zalecanymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze.
4. Profilaktyka skutków hipokinezy. Rehabilitacja w procesach terapii i pielęgnowania w oddziale opieki długoterminowej.
5. Metody aktywizacji fizycznej, psychicznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych w ich środowisku. Możliwości wielopłaszczyznowej adaptacji środowiska do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rozpoznawanie i udział w likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywne życie.

Tematy praktyki zawodowej:

1. Ocena niepełnosprawności psychofizycznej (wydolność ogólna, samoobsługa) społecznej (role rodzinne i zawodowe).
2. Elementy usprawniania w procesie pielęgnowania osoby niepełnosprawnej (ćwiczenia bierne i czynne, oddechowe, pomoc w wykorzystaniu zaopatrzenia ortopedycznego).
3. Wsparcie fizyczne, psychiczne i rzeczowe dla osób niepełnosprawnych.
4. Pielęgnowanie i usprawnianie osób niepełnosprawnych.
5. Podstawowe ćwiczenia w zakresie kinezyterapii
6. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób niepełnosprawnych

Tematy samokształcenia

1. Wykorzystanie medycyny fizykalnej w pracy pielęgniarki.
2. Leczenie uzdrowskowe. Kompleksowość leczenia.
3. Nowe formy aktywizacji osób niepełnosprawnych.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; • etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego; • narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cel i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; • wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające • wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego • przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.		Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kędziora-Kornatowska K.(red.), Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2015. 2. Iwański I. Opieka długoterminowa nad osobami starszymi. CeDeWu, Warszawa 2020. 3. Zielińska E., Guzak B., Syroka K.red. nauk. Opieka długoterminowa : uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarstwa długoterminowej. Borgis Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2013. 2. Muszaliński M., Kędziora K. Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018. 3. Bazaliński D., Maria Kózka M. red.nauk. Odleżyny w praktyce klinicznej : zapobieganie i leczenie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12

	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10
--	---------------	--------	----------------	-----

KRYTERIA OCENY TESTU				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi		

<u>KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA</u>			Skala ocen procesu pielęgowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

<u>KRYTERIA OCENY mini-CEX</u>			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

<u>KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację</u>			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu PIELĘGNIARSTWO OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W.25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W.26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W.27	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania

D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U16.	uczy pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U17.	prowadzi u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego. dietetycznego. rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U19.	pielęgnuje pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U20.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U21.	prowadzi rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	raport pielęgniarstwa
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból I jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
C.U.21 C.U.22	pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze; ocenia ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>obserwacja przez nauczyciela</p>
--	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	10			
	Zajęcia praktyczne	40			
	Praktyki zawodowe	40			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		100			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		3,9	1,1		

NEUROLOGIA I PIELEŃNIARSTWO NEUROLOGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.31.5.W PI.31.5.P PI.31.6.W PI.31.6.P PI.31.6.Z	PI.N.31.5.W PI.N.31.5.P PI.N.31.6.W PI.N.31.6.P PI.N.31.6.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: • obowiązkowy do zaliczenia V i VI semestru studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V,VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności z zakresu: anatomii, fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych. farmakologii.	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 25 godz.(V sem.) Wykłady- 30 godz. (VI sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. (4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + samokształcenie -15 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. (4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + samokształcenie -15 godz. (VI sem.) Praktyka zawodowe - 80 godz.(VI sem.)	Wykłady - 25 godz.(V sem.) Wykłady- 30 godz. (VI sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. (4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + samokształcenie -15 godz. (V sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. (4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + samokształcenie -15 godz. (VI sem.) Praktyka zawodowe - 80 godz.(VI sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 4 punkty ECTS Zajęcia praktyczne- 3 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 3 punkty ECTS	Wykłady - 4 punkty ECTS Zajęcia praktyczne- 3 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 3 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: • nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarstwa pacjentów z chorobami układu nerwowego.	
14.	Metody dydaktyczne	wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych pokaz, instruktaż, ćwiczenia indywidualne i grupowe	

15.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu

Forma i warunki zaliczenia wykładów - zaliczenie z oceną (Z) w V semestrze egzamin (E) w VI semestrze:

1. Obecność na wykładach.
2. Uzyskanie pozytywnej oceny z testu wielokrotnego wyboru lub odpowiedzi ustnej
3. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie zajęć praktycznych, samokształcenia i praktyk zawodowych.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych - zaliczenie z oceną (ZO) w V semestrze zaliczenie z oceną (ZO) w VI semestrze:

1. Obecność na zajęciach praktycznych.
2. Uzyskanie pozytywnego zaliczenia zajęć praktycznych w zakresie treści programowych objętych planem studiów w formie DOPS (Direct Observation of Procedural Skills). Podstawą do oceny są standardy procedur i czynności pielęgniarskich, proces pielęgnowania.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych - zaliczenie z oceną (ZO):

1. Frekwencja zgodnie z regulaminem studiów.
2. Uzyskanie pozytywnego zaliczenia praktyki zawodowej w zakresie treści programowych objętych planem studiów w formie przeglądu zapisu (record review), czyli ocenie stymulowanej (chart-stimulated evaluation), opartej na karcie pielęgnowania pacjenta prowadzonej przez studenta dla potrzeb oceny. Polega na retrospektywnym przeglądzie klinicznej pracy studenta ewidencjonowanej w karcie pielęgnowania wybranego przez niego pacjenta. Kryteria oceny: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarskich (0-2 pkt.), wyjaśnienia przez studenta podjętych decyzji dotyczących pielęgnacji pacjenta (genezy diagnoz pielęgniarskich) (0-2 pkt.), umiejętność planowania (0-2 pkt.) oraz realizowania poszczególnych działań pielęgniarskich (0-2 pkt.) i ich ocena (0-2 pkt.). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 3 pkt.(60% na 100%) (6pkt. - 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. - 4,0; 8,5-9 pkt. - 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat.

16.

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Zaburzenia funkcji układu nerwowego. Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych.
2. Badanie neurologiczne. Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii.
3. Choroby naczyniowe mózgu.
4. Choroby demielinizacyjne.
5. Choroba Parkinsona.
6. Padaczka - podział, etologia, typy napadów, postępowanie.
7. Guzy mózgu.
8. Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego.
9. Choroby mięśni i nerwów obwodowych.

Część pielęgnarska:

1. Postępowanie pielęgnarskie w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego.
2. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie.
3. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu.
4. Opieka pielęgnarska nad pacjentem ze stwardnieniem rozsianym.
5. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z chorobą Parkinsona.
6. Opieka pielęgnarska nad chorym z padaczką.
7. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z miastenią.
8. Specyfika opieki pielęgnarskiej nad pacjentem z polineuropatią.
9. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z nowotworem centralnego układu nerwowego.
10. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z dyskopatią, urazem czaszkowo- mózgowym, kręgosłupa i rdzenia kręgowego.
11. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rola i zadania pielęgniarki na oddziale neurologicznym.
2. Przyjęcie chorego do oddziału neurologicznego.
3. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych pod kątem chorób neurologicznych.
4. Postępowanie z chorym z zaburzeniami wyższych czynności nerwowych.
5. Zasady opieki nad chorym w ostrej fazie udaru niedokrwiennego, udaru krwotocznego.
6. Aktywność ruchowa chorych po udarze mózgu.
7. Pielęgnowanie chorego niepełnosprawnego na oddziale neurologicznym- ocena wydolności opiekuńczej i przygotowanie do samoopieki.
8. Pielęgnowanie chorego na stwardnienie rozsiane.
9. Zasady postępowania z chorym na padaczkę - edukacyjna rola pielęgniarki.
10. Problemy chorych z chorobą Parkinsona.
11. Pielęgnowanie chorego z procesem zapalnym centralnego układu nerwowego.
12. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z zespołem obwodowym.
13. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie głowy.
14. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z guzem mózgu.
15. Zasady obserwacji i pielęgnowania pacjenta z krwawieniem podpajęczynówkowym w różnych okresach leczenia.
16. Pielęgnowanie pacjenta po urazie mózgu.
17. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po urazie czaszkowo-mózgowym.
18. Zasady kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym.
19. Zasady kompleksowej opieki nad chorym w schorzeniach kręgosłupa.
20. Zasady opieki nad chorym po urazie rdzenia kręgowego.
21. Standardy opieki pielęgnarskiej w neurologii i neurochirurgii.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Rozpoznanie stanu i potrzeb zdrowotnych pacjenta w poszczególnych okresach hospitalizacji

			<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola pielęgniarki w przygotowaniu chorego o Parkinsonem do samoopieki. 2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze stwardnieniem rozsianym. 3. Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób po urazach kręgosłupa. 4. Zasady komunikowania się pielęgniarki z chorym z afazją 5. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w stanie śpiączki. 6. Diagnostyka schorzeń neurologicznych za pomocą nowych technik obrazowania.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, • opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi; • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
		Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Czaja E.: Procedury w neurochirurgii. W: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii, red. E. Walewska, L. Ścisło. PZWL, Warszawa 2016.
2. Jaracz K. (red.): Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL, Warszawa 2021.
3. Jennifer A. Frontera [oraz Moses Bachan et al.] ; red. nauk. tł. Wojciech Kozubski ; [tł. Wojciech Ambrosius, Andrzej Kędziński]. Stany zagrożenia życia w neurologii klinicznej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Kozbuski W., Liberski P. P.: Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydanie II, PZWL, Warszawa 2014.
2. Członkowska A. Członkowski A. Leczenie w neurologii. Kompendium. PZWL wydawnictwo lekarskie, Warszawa 2014.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu NEUROLOGIA I PIELEGNIARSTWO NEUROLOGICZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
----------------------	---	-------------	--------------------

WIEDZA:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Wykłady	Test pisemny
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady, samokształcenie	Test pisemny, referat
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	wykłady	Test pisemny
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	Wykłady	Test pisemny
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	Test pisemny
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	Test pisemny
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	Test pisemny
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	Test pisemny
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	wykłady	Test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	Test pisemny
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	wykład	Test pisemny
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Wykłady	Test pisemny

UMIEJĘTNOŚCI

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	MCSM- zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania, sprawozdanie z dyżuru/raport
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	MCSM- zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania, sprawdzian praktyczny
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny.
D.U16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U20.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U21.	przewodzą rehabilitację przy łóżkowej i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	<p>zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe</p>	<p>obserwacja przez prowadzącego</p>
---	--	--------------------------------------

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

Lp.	KRYTERIA	Liczba	Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów
-----	----------	--------	--

		punktów	bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2		
	RAZEM:	23 pkt	niedostateczny	<14

KRYTERIA OCENY mini-CEX

Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
	RAZEM:	9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

--	--	--	--	--

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowalający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowalający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowalający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	55			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	80			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		245			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		8	2		

GERIATRIA I PIELEGNIARSTWO GERIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.32.6.W PI.32.6.P PI.32.6.Z	PI.N.32.6.W PI.N.32.6.P PI.N.32.6.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. (III sem.) Praktyka zawodowe - 80 godz. (IIIsem.)	Wykłady - 30 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. (III sem.) Praktyka zawodowe - 80 godz. (IIIsem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady — 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne-3punkty ECTS Praktyka zawodowa -3punkty ECTS	Wykłady — 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne-3punkty ECTS Praktyka zawodowa -3punkty ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: przygotowanie studenta do samodzielnego planowania i realizowania kompleksowej opieki geriatrycznej wynikającego z różnego stanu zdrowia pacjenta w warunkach domowych i szpitalnych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, metoda sytuacyjna, metoda przypadku, elementy dyskusji.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Egzamin (E) - wykłady w III semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. • Kolokwium zaliczeniowe (2 - po realizacji działów tematycznych specyfika starzenia, organizacja opieki geriatrycznej, całościowa ocena geriatryczna, specyfika postępowania pielęgniarskiego w patologiach wieku geriatrycznego, wielkie problemy geriatryczne -zadania pielęgniarki. • Aktywność na wykładach. Końcową ocenę stanowi: - 70% - ocena z egzaminu pisemnego - 30% - ocena z kolokwium <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w III semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania - 1 proces pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym (zakładzie opiekuńczo- pielęgnacyjnym) • Pisemne sprawozdanie z dyżuru - 1 sprawozdania. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich. • Samokształcenie zalicza się na podstawie pisemnej pracy na wybrany temat <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - praktyki zawodowe w III semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie 80 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji. • Terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i> • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej przygotowanej samodzielnie przez studenta na proponowany temat.

		<p>Tematy wykładów:</p> <p>Część kliniczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fizjologia procesu starzenia. Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. 2. Odrębności przebiegu wybranych patologii w starości dotyczących układu nerwowego, układu krążenia, 3. Zasady farmakoterapii w starszym wieku. Niekorzystne interakcje leków w geriatrici. 4. Specyfika przebiegu, diagnostyka i leczenie nadciśnienia tętniczego, choroby niedokrwiennej serca, przewlekłej niewydolności serca u osób starszych. 5. Choroby układu oddechowego u osób starszych - diagnostyka i leczenie. 6. Choroby układu moczowego - problemy urologiczne u osób starszych. 7. Cukrzyca u osób w podeszłym wieku - objawy, przewlekłe powikłania, zasady terapii. 8. Niedożywienie u osób starszych - skala zjawiska, objawy i leczenie. 9. Klasyfikacja, diagnostyka i leczenie otępień u osób starszych. 10. Depresja u osób starszych.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Część pielęgnarska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procesy demograficzne w starzejącym się społeczeństwie. 2. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce. 3. Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze. 4. Zmiany strukturalne i czynnościowe związane ze starzeniem. 5. Modele pielęgnowania w opiece nad człowiekiem starym. 6. Diagnozy pielęgnarskie i cele opieki nad pacjentem w wieku podeszłym. 7. Narzędzia i metody oceny stanu bio-psycho-społecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku. 8. Całościowa ocena geriatryczna i interdyscyplinarna opieka geriatryczna. 9. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w wybranych patologich układu krążenia: choroba niedokrwienna serca, zastoinowa niewydolność krążenia, nadciśnienie tętnicze, miażdżyca. 10. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w zapaleniu płuc i POCHP u osób starszych. 11. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w chorobie wrzodowej i zaparciu u osób starszych 12. Niedożywienie u osób starszych. 13. Zapobieganie zaburzeniom wodno - elektrolitowym, odwodnieniu i niedożywieniu chorych w podeszłym wieku. 14. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w patologich układu ruchu osób starszych: osteoporoza, choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów. 15. Zadania pielęgnarski w leczeniu nefarmakologicznym i w przygotowaniu chorego do funkcjonowania w środowisku domowym. 16. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki powikłań późnych. 17. Zasady opieki nad człowiekiem starym z Chorobą Parkinsona. 18. Opieka nad pacjentem po udarze mózgowym. 19. Zasady opieki pielęgnarskiej nad chorym z otępieniem na przykładzie choroby Alzheimera 20. Wielkie zespoły geriatryczne - zadania pielęgnarski w opiece nad chorym. 21. Zasady opieki nad osobą starszą z nietrzymanie zwieraczy. 22. Postępowanie pielęgnacyjne wobec chorego z upośledzeniem słuchu i wzroku. 23. Komunikowanie się ze starszym pacjentem z uwzględnieniem zaburzeń wzroku i słuchu oraz zaburzeniami poznawczymi. 24. Zagrożenia unieruchomienia u osób starszych. 25. Zasady postępowania pielęgnarskiego wobec osoby starszej z upośledzeniem funkcji wzrokowych słuchowych. 26. Osteoporoza jako problem społeczny. 27. Upadki u osób starszych - epidemiologia, przyczyny, skutki, czynniki ryzyka, diagnostyka. 28. Profilaktyka upadków i urazów w wieku starszym - zadania pielęgnarski. Zasady usprawniania starszych pacjentów.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Realizacja zadań diagnostycznych leczniczych i opiekuńczych i edukacyjnych wobec pacjenta z chorobą wieńcową serca.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nadciśnieniem tętniczym.
3. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w podeszłym wieku z otępieniem w warunkach szpitalnych.
4. Pielęgnowanie osoby starszej hospitalizowanej a powodu zaostrzenia POCHP.
5. Proces pielęgnowania osoby starszej z niewydolnością zastoinową w warunkach szpitalnych.
6. Planowanie opieki nad człowiekiem starszym z cukrzycą z uwzględnieniem samoopieki i samoobserwacji.
7. Zasady opieki nad człowiekiem starszym z dną moczanową.
8. Obserwacja chorego w wieku geriatrycznym i dokumentowanie stanu zdrowia.
9. Udział pielęgniarki w promocji zdrowia osób starszych a programy profilaktyki geriatrycznej.
10. Opieka pielęgniarki nad umierającym i towarzyszenie śmierci.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Diagnoza pielęgniarska w odniesieniu do pacjenta geriatrycznego.
2. Realizacja czynności pielęgnacyjnych wobec starszego człowieka z uwzględnieniem wydolności i sprawności organizmu.
3. Proces pielęgnowania osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia choroby wieńcowej serca.
4. Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku.
5. Opieka pielęgniarska nad chorym z gastrostomią odżywczą.
6. Opieka pielęgniarska nad chorym dializowanym.
7. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów opiekuńczych pacjenta z nietrzymaniem moczu i stolca.
8. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec pacjenta z chorobą Parkinsona.
9. Pielęgnowanie skóry osoby w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki odleżyn.
10. Ocena zapotrzebowania rodziny na opiekę pielęgniarską - przygotowanie rodziny do pielęgnowania osoby starszej.

Tematy samokształcenia:

1. „Zespół słabości” - objawy kliniczne, konsekwencje, możliwości leczenia.
2. Niefarmakologiczne zapobieganie osteoporozie.
3. Epidemiologia starości i niepełnosprawności.
4. Medycyna obronna - wyjaśnienie istoty i zagrożeń.
5. Profilaktyka przedwczesnego starzenia.
6. Modele opieki geriatrycznej na świecie.
7. Przejawy ageizmu we współczesnym świecie oraz metody przeciwdziałania.
8. Jakość życia osób starszych.

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2		
RAZEM:		23 pkt	niedostateczny	<14

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		
KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		
KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności		
KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dobry	13-14
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny plus	11-12
RAZEM:		16 pkt	dostateczny	9-10
			niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20

2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

1	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia. • ocenia stan chorego w zależności od wieku. • zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie geriatrycznym, • zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia. • zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia. • charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania. • charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia. • zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia. • różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia. • omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od jego wieku i stanu zdrowia pacjenta. • definiuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej neurologicznej, oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.
----------	---------------------------------------	---------------	--

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki, • rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia, • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, • prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, • diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, • pobiera materiał do badań diagnostycznych, • doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej, • przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, • dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu, • prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia, • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, • przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego, • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych, • prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki, • dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych, • przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

18.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Wieczorkowska - Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wyd. PZWL, Warszawa, 2017.
2. Mötzing G, Schwarz S. [et al.].Pielęgniarstwo geriatryczne. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014.
3. Błaszczak R, Dominiak I, Wojtczak A. Pielęgniarstwo internistyczne. Edumetriq. Akademia Ochrony Zdrowia, Sopot 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Talarska D., Wieczorkowska - Tobis K., Szałkiewicz E.: Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL, Warszawa, 2014.
2. Gąsowski J. Piotrowicz K. Geriatria wybrane zagadnienia. red. Kraków : Medycyna Praktyczna, 2020.
3. Muszalik M. Problemy Pielęgniarstwa geriatrycznego. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu GERIATRIA I PIELEGNIASTWO GERIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKT UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium

D.W26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu, nerwowego, wstrząs, sepsa);	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W34	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego\ w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS);	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium

UMIEJĘTNOŚCI

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport)
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport) Obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej ;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U17.	przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U21.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport) Sprawdzian praktyczny Samoocena studenta
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport) Sprawdzian praktyczny
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób • powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami • etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje • własne i pacjenta • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, • umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe</p>	<p>Samoocena studenta, Obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk</p>
--	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	80			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		200			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		4	3		

OPIEKA PALIATYWNA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Opieka paliatywna	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.33.5.W PI.33.5.P PI.33.5.Z	PI.N.33.5.W PI.N.33.5.P PI.N.33.5.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 15 - godz.(VI sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. : 4h CSM, 36 podmiot leczniczy(VI sem.) + Samokształcenie 30 godz. Praktyki zawodowe - 40 godz. (VI sem.)	Wykłady - 15 - godz.(VI sem.) Zajęcia praktyczne - 40 godz. : 4h CSM, 36 podmiot leczniczy(VI sem.) + Samokształcenie 30 godz. Praktyki zawodowe - 40 godz. (VI sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -2punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2punkt ECTS	Wykłady -2punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do realizacji opieki nad pacjentem w stanie terminalnym, udzielanie wsparcia pacjentowi i jego rodzinie, stosowanie standardów opieki oraz podniesienie jakości opieki paliatywnej. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Praca w grupach Pokaz Próba pracy	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z Oceną (ZO) - wykłady w VI semestrze. Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zaliczenie z Oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze. Frekwencja 100% na zajęciach praktycznych. Proces pielęgnowania Zaliczenie umiejętności zawartych w „<i>Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki</i>”-sprawdzian praktyczny</p> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z Oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze. Frekwencja 100% na zajęciach praktycznych. Proces pielęgnowania Zaliczenie umiejętności zawartych w „<i>Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki</i>”- sprawdzian praktyczny</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Przygotowanie prac pisemnych zgodnych z tematyką kierunkową.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki paliatywnej / hospicyjnej w Polsce. 2. Jakość życia jako priorytet opieki paliatywnej. 3. Powikłania i skutki uboczne leczenia onkologicznego u pacjentów w stanach terminalnych. 4. Ból totalny - diagnoza i leczenie. 5. Komunikacja z pacjentem i jego bliskimi. 6. Dzieci i młodzież w opiece paliatywnej. 7. Opieka nad chorym w okresie umierania i agonii. 8. Dylematy etyczne w opiece paliatywnej. <p>Tematy zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza zapotrzebowania na wsparcie u pacjenta. 2. Sposoby redukcji stresu wynikającego z diagnozy choroby nowotworowej - rola pielęgniarki. 3. Realizacja opieki pielęgniarской nad pacjentem i jego rodziną. 4. Opieka nad pacjentem w terminalnej fazie choroby nowotworowej. 5. Opieka wspomagająca - rola i zadania pielęgniarki. 6. Standardy w opiece paliatywnej. 7. Podmiotowość działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych. <p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcja psychologiczno-duchowa pielęgniarki. 2. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym. 3. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym. 4. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu. 5. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną. 6. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna . 7. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka. 8. Sposoby niwelowania stresu u pielęgniarki wynikłego z pracy z pacjentami z chorobą nieuleczalną.

		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcja psychologiczno-duchowa pielęgniarki. 2. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym. 3. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym. 4. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu. 5. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną. 6. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna . 7. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka. 8. Sposoby niwelowania stresu u pielęgniarki wynikłego z pracy z pacjentami z chorobą nieuleczalną. 9. Opieka pielęgniarska na pacjentem w wybranych schorzeniach nowotworowych.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; • standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie; <p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień • prowadzi profilaktykę powikłań w przebieg chorób • dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; • modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; <p>Umiejętności</p>

	Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De Walden-Gałuszko K, Aleksandra Ciałkowska-Rysz A. red. nauk. Medycyna Paliatywna Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. 2. De Walden-Gałuszko K, Kaptacz A. red. nauk. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018. 3. Koper KJ., Koper A. red. nauk. Pielęgniarstwo onkologiczne. PZWL, Warszawa 2020. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koper KJ., Koper A. red. nauk. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową i opieka interdyscyplinarna. PZWL, Warszawa 2021. 2. Koper A., Wrońska I. red. nauk. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową : materiały pomocnicze dla pielęgniarek pracujących na oddziałach onkologicznych. PZWL, Warszawa 2017. 3. Kordek R., : Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy, VM Media z o.o. VM Group sp. k., 2013.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi

dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3		
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowalający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowalający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowalający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowalający	9-12
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowalający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowalający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNNIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu OPIEKA PALIATYWNA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	wykłady	test pisemny lub odpowiedź ustna
UMIĘJĘTNOŚCI			
D.U1	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U3	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny

D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnego rehabilitacyjnego-i wyrobów medycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U17.	przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U19	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U20	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U21.	przewodzą rehabilitację przy łóżkowej i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia-pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny, proces pielęgnowania
D.U24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować-farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na-zlecenie lekarza;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>samoocena studenta obserwacja przez prowadzącego</p>
--	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	15			
	Zajęcia praktyczne	40			
	Praktyki zawodowe	40			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		125			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		4	2		

PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy ratownictwa medycznego	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.34.1.W PI.34.1.C	PI.N.34.1.W PI.N.34.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. • obowiązkowy do zaliczenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia w MCSM Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Opanowanie wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii i patologii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 10 godz. Ćwiczenia w MCSM - 15 godz. + Samokształcenie - 30 godz.	Wykłady - 10 godz. Ćwiczenia w MCSM - 15 godz. + Samokształcenie - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia w MCSM - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia w MCSM - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą stanów zagrożenia zdrowia i życia oraz nabycie umiejętności praktycznych w prowadzeniu działań ratowniczych zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacji u osób w różnym wieku.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Metody praktyczne Symulacja medyczna NW	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z testu pisemnego jednokrotnego wyboru lub odpowiedzi ustnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń w MCSM Zaliczenie z oceną (ZO) ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach (w przypadku nieobecności - ustne zaliczenie treści tematycznej zajęć). • pozytywne zaliczenie ćwiczeń wykonywanych na fantomach-sprawdzian praktyczny • pozytywny wynik z kolokwium (forma testowa lub opisowa), • pozytywny wynik z zaliczenia końcowego (forma testowa lub opisowa). <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Warunkiem uzyskania zaliczenia z samokształcenia jest pisemna praca kontrolna na temat: „Rola pielęgniarki w Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego”.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynności ratunkowe w aktach prawnych. 2. Wprowadzenie do reanimacji: podstawowe pojęcia (reanimacja, resuscytacja, pojęcie śmierci), wskazania i przeciwwskazania do wykonywania reanimacji krążeniowo - oddechowej, „łańcuch przeżycia” 3. Aktualne standardy prowadzenia zabiegów reanimacyjnych u dorosłych i dzieci. Nagłe zatrzymanie krążenia (NZK); przyczyny, mechanizmy, sytuacje szczególne. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce w oparciu o akty prawne. 4. Rola i zadania pielęgniarki w systemie ratownictwa medycznego. 5. Medycyna katastrof: cele i zadania. Pojęcie wypadku masowego, katastrofy. Organizacja pomocy przedszpitalnej w katastrofie i segregacja poszkodowanych. 6. Wstępne badanie i transport pacjentów urazowych, prawa pacjenta w sytuacjach nadzwyczajnych. <p>Tematy ćwiczeń w MCSM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe zabiegi reanimacyjne u dorosłych i dzieci: udrażnianie górnych dróg oddechowych, kontrola podstawowych parametrów, ułożenie pacjenta nieprzytomnego, wentylacja za pomocą ustnika, maski twarzowej, masaż pośredni serca, zasady wzywania pomocy. 2. Zaawansowane zabiegi reanimacyjne (wprowadzenie): wentylacja za pomocą worka samorozprężalnego, zasady defibrylacji, przyrządowe zabezpieczenie górnych dróg oddechowych, intubacja - wskazania i przeciwwskazania, technika wykonania. 3. Rola i zadania pielęgniarki w udzielaniu pierwszej pomocy przedlekarskiej. 4. Udział pielęgniarki w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych. 5. Segregacja poszkodowanych w zdarzeniach masowych i katastrofach. 6. Zabiegi reanimacyjne w sytuacjach szczególnych: zadławienia, zanurzenie i podtopienie, odma płučna, zatrucia, hipotermia, anafilaksja, ciąża, oparzenia, krwotok zewnętrzny. 7. Postępowanie na miejscu wypadku drogowego, ocena pierwotna i wtórna pacjenta po urazie. 8. Transport pacjenta urazowego, w poszczególnych stanach zagrożenia życia.

			Tematy samokształcenia: 1. Rola pielęgniarki w Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> • standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie; • zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; • metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; • patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie; • zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym; • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>); • zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; • procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;
		Umiejętności	W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; • doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu; • doraźnie tamować krwawienia i krwotoki; • wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator, AED</i>) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. Kopta, J. Mierzejewski, G. Kołodziej, Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne. PZWL Wydawnictwo lekarskie, Warszawa 2016. 2. Goniewicz M. Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2016. 3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: Pielęgniarstwo ratunkowe. Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2013.
			<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frank Flake, Klaus Runggaldier, red. wyd. pol. Marek Maślanka: Ratownictwo medyczne Procedury od A do Z. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2014 2. Gaszyński W. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia . Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2018. 3. Zawadzki A. (red.) Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2015. Aktualne wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		

4	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY mini-CEX

<u>KRYTERIA OCENY mini-CEX</u>			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

<u>KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację</u>			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry (4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W2.	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w zależności w zależności od wieku	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W8.	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W14.	zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce	wykłady, samokształcenie	test lub odpowiedź ustna, praca pisemna
D.W40.	zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W45.	rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W46.	objaśnia algorytm postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life support)	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W48.	opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne	wykłady	test lub odpowiedź ustna
D.W49.	zna zasady pierwszej pomocy przedmedycznej	wykłady	test lub odpowiedź ustna
UMIĘJĘTNOŚCI – efekty uczenia się realizowane w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej			
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny

D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe	ćwiczenia w MCSM	sprawdzian praktyczny
---------------	--	------------------	-----------------------

KOMPETENCJE SPOŁECZNE – efekty uczenia się realizowane w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej

	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>	ćwiczenia w MCSM	obserwacja studenta podczas ćwiczeń
--	--	------------------	-------------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	10			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		55			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,0	1,0		

PODSTAWY REHABILITACJI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy Rehabilitacji	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej Przedmiot	Instytut medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Kod przedmiotu	PI.30.3.W PI.30.3.P PI.30.3.Z	PI.N.30.3.W PI.N.30.3.P PI.N.30.3.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykłady, ćwiczenia samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
11.	Liczba godzin zajęć	Wykłady – 10 godz. ćwiczenia – 15 godz. + samokształcenie 30 godz.	Wykłady – 10 godz. ćwiczenia – 15 godz. + samokształcenie 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	wykłady – 1 pkt ECTS ćwiczenia – 1 pkt ECTS	wykłady – 1 pkt ECTS ćwiczenia – 1 pkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o istocie, celach i zadaniach rehabilitacji oraz specyfice pielęgnowania osób niepełnosprawnych; • kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu rehabilitacji w opiece nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej; • wskazanie możliwości adaptacji i integracji społecznej osób trwale niepełnosprawnych. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Metody praktyczne - uczenie się przez działanie.	

15	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Metody weryfikacji założonych efektów uczenia: Forma i warunki zaliczenia wykładów - (ZO) zaliczenie z oceną: <ul style="list-style-type: none"> • test jednokrotnego wyboru/zaliczenie pisemne • obecność na wykładach. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń - (ZO) zaliczenie z oceną: <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności) • ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć, • aktywność na zajęciach, • przygotowanie wybranych tematów do wypowiedzi ustnych zgodnych z tematyką przedmiotu.
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy wykładów: Część kliniczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje niepełnosprawności Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Cele, zasady i etapy rehabilitacji. 2. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna. 3. Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych. 4. Niepełnosprawność - definicja, rodzaje i zasady kompleksowej opieki. 5. Sprzęt i pomoce ortopedyczne - podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia. Część pielęgniarstwa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rehabilitacja niepełnosprawnych - zakres działań pielęgniarki. 2. Rehabilitacja osób o upośledzeniu umysłowym, uszkodzeniem narządu ruchu i zmysłów- zadania pielęgniarki. 3. Komunikowanie z osobą niepełnosprawną - język i techniki komunikowania. 4. Integracja osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania. 5. Udział pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej. Tematy samokształcenia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie medycyny fizykalnej w pracy pielęgniarki. 2. Leczenie uzdrowiskowe. Kompleksowość leczenia. 3. Nowe formy aktywizacji osób niepełnosprawnych.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych i także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej; • zna przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach; • zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gromadzi informacje, formuje diagnozę pielęgniarską, ustala cel i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; - prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; - prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; - dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; - dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; - rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; - doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; - wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające - wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych - rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego - przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; - asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; - ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; - przygotowuje i podawanie pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; - uczy pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; - prowadzi rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; <p>kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kiwerski J.(red) Rehabilitacja medyczna. PZWL, Warszawa 2017. 2. Kwolek A.: Rehabilitacja medyczna T. 1 Podstawowa wiedza o rehabilitacji. Podstawy anatomiczne i fizjologiczne fizjoterapii i rehabilitacji medycznej. Ocena kliniczna i funkcjonalna poszczególnych układów. Metody terapeutyczne w rehabilitacji, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2015. Tom 2. Rehabilitacja kliniczna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2017 3. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rutkowska E. Red. Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, Warszawa 2021. 2. Barinow-Wojewódzki A., Bogdański P., Ciecchanowski K., (red.) Barinow -Wojewódzki A.: Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych. PZWL, Warszawa 2013. 3. Cywińska-Wasilewska G., Czernicki J., Kinalski R., (red.) Kwolek A.: Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. PZWL, Warszawa 2014.
-----	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PODSTAWY REHABILITACJI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwa — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarzkiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W7.	zna standardy i procedury pielęgniarzkie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne

D.W8.	zna reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W26.	zna-podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
D.W27	omawia przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	wykłady	test pisemny /zaliczenie pisemne
UMIĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	ćwiczenia	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	ćwiczenia	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	ćwiczenia	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	ćwiczenia	realizacja zleconego zadania
D.U7.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U11.	przygotowuje pacjenta fizycznie I psychicznie do 119adan diagnostycznych	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U12.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U15.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U16.	uczy pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego. rehabilitacyjnego I leczniczo-pielęgnacyjnego;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U21	prowadzi rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	ćwiczenia	ćwiczenia

D.U22	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	ćwiczenia	ćwiczenia
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	ćwiczenia	realizacja zleconego zadania
D.U35.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	ćwiczenia	realizacja zleconego zadania

KOMPETENCJE SPOLECZNE

W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	wykłady	10			
	ćwiczenia	15			
		0			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		55			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1	1		

BADANIA NAUKOWE W PIEŁĘGNIARSTWIE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badania naukowe w pielęgniarstwie	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI. 20.5.W PI. 20.5.S PI. 20.6.S	PI.N. 20.5.W PI.N. 20.5.S PI.N. 20.6.S
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia IV i V semestru studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III semestr V, VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Brak	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -15 godz. (V sem.) seminarium -15 godz. (V sem.) + Samokształcenie - 15 godz. (V sem.) seminarium - 30 godz. (VI sem.) + Samokształcenie - 15 godz. (VI sem.)	Wykłady -15 godz. (V sem.) seminarium -15 godz. (V sem.) + Samokształcenie - 15 godz. (V sem.) seminarium - 30 godz. (VI sem.) + Samokształcenie - 15 godz. (VI sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -1 punkt ECTS Seminaria - 5 punktów ECTS	Wykłady -1 punkt ECTS Seminaria - 5 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie, • naukowe opracowanie wyników badań do publikacji. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, Metody praktyczne	

15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia:</p> <p>Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w IV semestrze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedź ustna na 3 wylosowane pytania lub test jednokrotnego wyboru. <p>Zaliczenie z oceną (ZO) - seminarium w IV semestrze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozytywne zaliczenie pracy pisemnej przygotowanej na jeden z tematów samokształcenia zgodnie z zasadami tworzenia prac naukowych (cytowanie, bibliografia). <p>Zaliczenie z oceną (ZO) - seminarium w V semestrze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozytywne zaliczenie opracowanego projektu badawczego (temat pracy, cele pracy, piśmiennictwo)
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologia jako nauka. Cel i metoda poznania naukowego. 2. Etapy postępowania badawczego. Przedmiot i cel badań. 3. Metody i techniki badań. Zasady konstruowania narzędzi badawczych. 4. Zasady konstrukcji opracowania naukowego. 5. Metodologiczne kryteria oceny tekstu naukowego. <p>Tematy seminarium:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etapy postępowania badawczego. Przedmiot i cel badań (czynności preparacyjne i realizacyjne w pracach teoretycznych i badawczych). 2. Problem naukowy. Klasyfikacja problemów badawczych. Warunki poprawności formułowania i uzasadniania problemu naukowego. 3. Struktura pracy licencjackiej. 4. Kryteria poprawności doboru literatury przedmiotu i jej wykorzystania dla celów pracy (zakres, aktualność i umiejętność jej prezentacji). 5. Formalno-techniczne aspekty pracy (język pracy, przypisy i ich rodzaje, bibliografia, aneksy). 6. Metodologiczne warunki poprawności tytułu pracy i jej zawartości merytorycznej. Elementy składowe pełnego tytułu (przedmiot, zakres, charakter i aspekt). 7. Zasady przygotowywania pracy kazuistycznej na kierunku pielęgniarstwo.. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie praw autorskich, etyka w badaniach naukowych 2. Korzystanie z piśmiennictwa opartego na faktach <p>Prace seminaryjne - realizowane przez Promotora i studentów.</p>
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa; • charakteryzuje etapy postępowania badawczego; • opisuje metody i techniki badań; • określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania; • zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej; • określa znaczenie etyki w badaniach naukowych.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w realizacji projektu badawczego; • krytycznie realizuje publikowane wyniki badań naukowych; • wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem; • uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów; • opracowuje i realizuj własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym; • analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe); • postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej.

	Kompetencje społeczne	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
--	------------------------------	---

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2011. Serafin L. i in. Badania naukowe w pielęgniarstwie. Ocena, synteza i tworzenie dowodów naukowych w praktyce pielęgniarstwa Edra Urban & Partner. Wrocław 2022. <p>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA</p> <ol style="list-style-type: none"> Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Medyczne Borgis, Warszawa 2009. Zenderowski R. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich. CeDeWu 2020. Jackowski M.: Ochrona danych medycznych. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.
-----	---	--

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

<u>KRYTERIA OCENY TESTU</u>		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi

niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi		
Numer efektu uczenia	EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W.38	student zna przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	wykład samokształcenie	test/odpowiedź ustna
D.W.39	Student zna metody i techniki prowadzenia badań naukowych:	wykład samokształcenie	test/odpowiedź ustna
D.W.40	Student zna zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	wykład samokształcenie	test/odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U.31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	seminarium samokształcenie	projekt badawczy
D.U.32	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	seminarium samokształcenie	projekt badawczy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
Absolwent jest gotów do:		wykład, ćwiczenia, samokształcenie	obserwacja w czasie zajęć samoocena studenta
<ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 			
BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)			
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	15	
	Seminarium	45	
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		90	

Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	5	1		

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	WYCHOWANIE FIZYCZNE	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		Pl.03.3.C Pl.03.4.C	Pl.N.03.3.C Pl.N.03.4.C
4.	Język przedmiotu	język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy	
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V, VI	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	brak przeciwwskazań lekarskich	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		ćwiczenia-30 godzin V sem. ćwiczenia 30 godzin VI sem.	ćwiczenia-30 godzin V sem. ćwiczenia 30 godzin VI sem.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		0 punktów ECTS	0 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie sprawności i aktywności psychoruchowej studentów. • Kształcenie umiejętności przydatnych w aktywności sportowo-rekreacyjnej. • WYROBIENIE u studentów potrzeby ruchu oraz dbanie o zdrowie i poprawną sylwetkę ciała. • Rozwijanie zainteresowań, upodobań i indywidualnych możliwości studentów. 	
14.	Metody dydaktyczne	ćwiczenia sprawnościowe- 2 godziny w tygodniu x 30 tygodni	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	ćwiczenia- ZO-zaliczenie końcowe test sprawnościowy	

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ćwiczenia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady i przepisy gier zespołowych - piłka koszykowa, siatkowa, ręczna i nożna. 2. Doskonalenie umiejętności ruchowych i kształtowanie sprawności z zakresu piłki koszykowej. 3. Doskonalenie umiejętności ruchowych i kształtowanie sprawności z zakresu piłki siatkowej. 4. Doskonalenie umiejętności ruchowych i kształtowanie sprawności z zakresu piłki nożnej. 5. Doskonalenie umiejętności ruchowych i kształtowanie sprawności z zakresu piłki ręcznej. 6. Nauka ćwiczeń kształtujących motorykę i postawę ciała. 7. Nauka zasad treningu zdrowia. 8. Nauka wybranych form intensywnego odpoczynku. 9. Doskonalenie wybranych elementów technicznych lekkiej atletyki, gimnastyki, form muzyczno - ruchowych, tenisa stołowego, badmintona oraz gier zespołowych.
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	W zakresie wiedzy student: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnice między wychowaniem fizycznym, sportem, rekreacją ruchową - omawia zasady promocji zdrowia, właściwego odżywiania i zdrowego stylu życia
Umiejętności		W zakresie umiejętności student: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi kontrolować kształtowanie się postawy ciała oraz wzorców i nawyków ruchowych - potrafi zaplanować różne formy aktywności fizycznej 	
Kompetencje społeczne			
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bielski J.: Metodyka wychowania fizycznego i zdrowotnego, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005. 2. Królak A.: Tenisowy atlas ćwiczeń. Biblioteka trenera, COS, Warszawa 2000.